

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Mindenféle latifundiumok.

Írta: Weisz Berthold orsz. képviselő.

Budapest, november 9.

A nagy gazdasági bonyodalmakból való kibontakozás érdekében szükségünk volna olyan férfira, amilyen gróf Széchenyi István volt. Ő volt az első, aki nálunk szóban és írásban, az ördög asztalnál és a társadalmi téren hirdette és gyakorolta a gazdasági etikát, a munka nagyrabecsülését és az egyéni értéket. Tanainak híve vagyok. Nem utópiák ezek; nem követelik a jogos magánérdek föláldozását, hanem a meggazdagodást csak az egyetemes érdek megkármentésével ismerik el jogosultnak.

Az a gazdasági rombolás, amelynek színe helye most hazánk, jórészt abból ered, hogy gazdasági életünkben hosszú ideig a sivár haszonhajhász uralkodott, amelyet éveken át megtorlós, visszautasítás és elítélés nélkül tűrtünk. Sőt jobban mondván, nemcsak tűrtük, hanem elismerésben is részesítettük.

Megmentésünk csak úgy lehetséges, ha a nagy Széchenyi tiszta hazafisága és meggyőződésének hódító ereje újra bevilágít lelkiünkbe és felébreszti bennünk azt a tudatot, hogy hazánk sorsa attól függ, vajjon képesek vagyunk-e egyes megrögzött felfogásokat enyhíteni és megtisztult nézetekkel indulni neki a gazdasági rekonstrukció nehéz munkájának.

Értsük meg feladatunkat. Népünk nagy része kellő kereset nélkül teng. Éheznek vagy kivándorol. A gyári munkást elbocsátják, mert belső fogyasztásunk apadt. Az iparosnál alig jelentkeznek megrendelők, mert a közönség kénytelen életmódját megszorítani. Szóval, megcsappant a vásárló erő az egész vonalon, mert az egyetemes kereset immár nem elegendő az egyetemes szükséglet fedezésére. Az egész kérdés tehát abban kulminál, milyen

módon volna lehetséges hazánkban új, gyümölcsöző kereseti tereket nyitni?

Sűrűn emlegetik, hogy az ipar terjesztése által lehetséges volna sok ezer munkáskezet mozgásba hozni, de elfeledjük, hogy ez nem megy máról holnapra; évekig tartó előkészítés kell hozzá, míg az emberek az új foglalkozáshoz hozzászoknak, kell továbbá nagy tőke és alapos szakképzettség, amely ez idő szerint rendelkezésünkre még nem áll. Ezen az uton tehát gyors és hathatós lendület nem várható. Ugyanez áll a többi kereseti foglalkozásokra is kivétel nélkül. Az egyetlen tér, ahova a kellő gyorsasággal fordíthatók a produktív erőket, amelyen hatványozhatnánk a termelést és amely a nép hajlandóságaival összevág: a mezőgazdaság.

A nagybirtokról tudjuk, hogy termőföldünk jórészt foglalja el és kellően nem gyümölcsözik. Minden évben elvész rajta földünk termelőképességének egy-egy nagy része. Az a gondolat áll hát előttem, hogy ha lehetséges lenne ama rengeteg terület egy részét, mely most nagy uradalmi üzem alatt áll, kellő alakban és módon az önálló termelést áhítózó nagy tömege számára megnyitni és alkalmat adni nekik, hogy verejtékük árán a maguk kezére dolgozhassanak és általános jólétünket ekképp emelhessék: egy csapással meg lenne az a lendítő erő, amely nélkül gyors javulást nem tudunk elképzelni.

Mit jelentene az, ha ezerszámra jönnének létre új kisebb gazdaságok s ha ezek el látnák magukat a szükséges gazdasági berendezéssel, felszereléssel, gépekkel, lakó- és gazdasági épületekkel? Nem volna-e több áldás ebben, mint amennyi a kényszerű állami inszégmunkától várható? A társadalmi kapcsolatot, a hasznot, a nép ellentálló képessége nem szilárdulna-e meg ettől az átalakulástól jobban, mint a legnagyobb kegyadományoktól? Nemcsak pillanatnyi gazdasági gondjainkon esnének át így módon, hanem ki-

hatna az sok évekre, amelyek során minden kereseti ágban érezhetnők a dusabb termelés gyümölcseit.

Oly kérdést érintek meg itt, amelyet állami létünk szempontjából el nem fogadható radikális tanok és irányzatok kényessé tettek és elmergesítettek. Azok az eszmék, amelyek másnak örökölt vagy szerzett vagyonához akarnak nyulni, amelyek a tulajdont kényszerrel más kézre akarják juttatni, nem szolgálhatnak az állam megmentésére, hanem ellenkezőleg, dekomponálására. Abban az államban, amelyben a tulajdon nem lenne szent, amely elvetné magától a vagyonhoz való ragaszkodást és az anyagi gyarapodás erkölcsi momentumait, megszűnnék a gazdasági lét alapja, a jogrend. És az ilyen államban elernyedne az egyéni energia, mely a gazdasági tevékenység legfőbb rugója. De nincs is szükség ilyesmire, mert nem a földtulajdon az, amire az igyekvő és életfenntartását kereső embernek multhatatlanul szüksége van, hanem a tulajdonjog érintése nélkül rendelkezésére bocsátott munkatér. Látjuk, hogy a nyugot legfejlettebb államaiban, a nagy birtokoknak kisebb bérletekre való osztása, a nép igényeinek és számának megnövekedése mellett is, nemcsak megvédte a nagybirtokot minden támadástól, hanem biztossá tette jövődelmét, megsokszorozta értékét, magas fokra emelte a termelést és megerősítette a földművelő nép jólétét is. Franciaország vagyoni nagyságát és kimeríthetetlen anyagi erejét az erős bérletosztály teremtetta meg. És a gazdasági átalakulás menete mindenütt arra utal, hogy a latifundiális tulajdon fenntartása mellett a latifundiális gazdálkodás megszüntetendő. Ilyen módon megszüntül az állam, a földtulajdonos jó és kielégítő jövedelemre tesz szert, a nép nem válik földönfutóvá és folyton emelkedik az önálló gazdasági individuumok fogyasztóereje. Amely államokban ily gazdasági rend van, ott folyvást nő az ipar, a kereske-

T Á R C A.

Régi nóták.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Lőrinczy György.

Ki emlékeznék már a Terhes Sámuel nevére? Ki tartaná azt számon? Itt, ahol ma sem szabad a szellemi százötvennyelce centiméternél magasabbra nőnie senkinek sem. Véletlenség csupán, hogy magam is tudok valamit róla; egy nótát, amin sokszor buslakodtam s amelyiken, ki tudja még, hogy hányan fognak busulni? „Nem úgy van már, mint volt régen, Nem az a nap süt az égen! Nem illatozik a virág, Kétszínűvé lett a világ!”

Terhes Sámuel írta. És irt még többet is, mást is. Nemes, szomorú poéta-lelkéből sok ilyen örökre való nóta fakadt. Tele szomorúsággal, bánattal, keserűséggel valamennyi. Es nyugodt életfilozófiával: Ha a hiv jutalmat nem kap — Nem igazat papol a pap...

Avatag, fakult kis fizetre akadtam a minap a könyvespolcomon: é! sem tudom képzelné: honnan került oda, de abból tudtam meg mindent. Színehangyott táblája sok viszontagságról tanuskodik, minden elszárgult lapja az apánk sok becsületes erkölcséről. Nyomatott 1859-ben, Rimaszombatan, Werfer K. betűivel, Kádár József által. S arról nagyon írva, hogy miképpen ünnepezték meg Rimaszombatan, a csutorák és a tehér cipők ősi hazájában, gömri esperes és rimaszombati református pap, nagytiszteletű Ter-

hes Sámuel félszázados papságának a jubileumát. Huszt Jenőnek hívták az ünnepi krónikást. Az akkori idők körmönfont stílusában hosszasan írja meg, mi történt a két napi kegyes dárídó alatt. Es A., B., C., D., E., F., G., alatt csatolja az elhangzott fényes dikiókat és köszöntő verszeteket, mintha valami sivár pörbéli akták volnának.

Érdekes akták. A jubileumra összesereglett jóformán Tiszáninnen egész urinépe, valláskülönbség nélkül, amit szószerint kell érteni. Az elnyomott, gyászoló magyarság el nem szalasztotta akkor az ilyen kínálkozó alkalmakat, hogy együttérzését megmutathassa. Ott voltak a Szentmiklóssyak, Ragályiak, Fáyak, Máriássyak, Bornemisziák; a Borbély, Szathmáry-Király, Lossonczy, Kubinyi, Madarassy-család derék férfisarjadéjai, sőt, a mint a krónikás mondja: „nemcsak megyénk legjelesebbjei voltak itt, de Borsod-, Nógrád-, Szepes-, Abauj-, Heves- s Zemplén-megyékből is több kitűnő férfi diszesíté ez ünnepelet megjelenésével.”

Három részből állott az ünneplés, amelynek főrendezője Dapsy Vilmos ügyvéd volt, később országyűlési képviselő, majd királyi bíró. A gömri kalvinista egyházmege közgyűlésén kezdődött, április 27-én, ahol Tompa Mihály, már akkor hanvai pap, volt a szószóló. Kétszeres fogasból szabadult ki a költő s a hosszas üldöztetés glóriája még ragyogóbbá tette feje körül azt a koszorút, amit költészetéből font s amit mai irodalmi nagyságaink olyan pazarul megtépnak. Szébb, poétikusabb beszédet keveset olvastam életben ennél, amelyikkel Tompa a hetvenhét esztendő pátriárkát felköszöntötte. „Minden, ugymond, mi az időnek, mely az enyészet törvényeit oly híven és készen szokta végrehajtani, némely

sikerrel ellenállt, azon komoly méltóságnál fogva, mely környezi, magára vonja és méltán, az élők figyelmét.” Így kezdte az aggastyán magasztalását. Azután megrajzolta az életpályáját, amely a napoleoni harcok idején kezdődött, amelyekben Terhes, mint tábori pap, vett részt. „Te fegyverzaj között léptél arra...” szölt. S a következő sorok ki vannak pontozva, nyilván azért, mert a költő olyanokat mondott, amiket nem mertek, vagy nem engedtek kinyomatni. Akkor, 1859-ben.

Másnap, április 28-án folytatták az öreg pap ünneplését a templomban. A bejáratnál az iskolágyermekek köszöntötték, hosszú végeszakadatlan körmondatokkal, benn meg, a bötivék alatt, Isten dicsőségére az egyházmegye két tudós papja, Szentpétery Sámuel, aki ma is él Pelsőcön s utána Pásztor Pál rimaszombati második pap magasztalta a jubilánst, ezt „a kététes gyermeket”. A templomi sokaságban verseket osztottak szét, amiket a tanítók közösen irtak. A karzatot a sárospataki diákok híres énekara zengott: Im' bójöttünk nagy örömmel... Majd: Isten áldd meg a magyart!... A császári királyi hivatalnokok számára fönttartott padosorokban senki sem ült.

De legkedvesebb volt a lakoma, ami a templomi ünnep után következett. Ezer emberre főztek a város nagy diszkertjében a rimaszombati menyeeskék. Mindenki vendég volt. Három óriási asztalt terítettek, piros, fehér és zöld asztalt s az ebéd csigalevessel kezdődött, töltöttkáposztával, arany- és turósgaluskával folytatódott. Minderről beszámol Huszt Jenő hűségese. Legelsőben Dapsy Vilmos köszöntötte föl az öreg papot, aki nek vert ezüst billikomot nyújtott át emlékül. S utána a római katolikus plébános, Tremmel Mik-

delem, a művészet és az emberi tevékenységnek minden ága.

Nem tulzolt és jogosulatlan követelés az, hogy nagy uradalmaink tulajdonosai, minden kényszer kizárásával, concessziót tegyenek a hangoztatott kísérleti fejlődésnek. Hiszen ez nem járhat károsodással, mert oly csekély a mostani átlagos jövedelmük, hogy annál föltétlenül jobbat érhetnek el a kísérletbe adással; a mellett megadnák a lehetőséget gazdasági helyzetünk alapos javítására és nemzedékek háláját érdemelnék ki. Nincs helye itt annak, hogy a keresztülvitel részleteivel foglalkozzam. De meg vagyok győződve, hogy a kormány örömmel és készséggel megtenne minden tőle telhetőt, hogy a kísérleti rendszer nálunk mennél gyorsabban és mennél nagyobb mértékben meghonosítsassék.

De menjünk át most egy másik közelekvő kérdésre, amely szintén kapcsolatos rossz gazdasági helyzetünkkel. Ez a *pénzügyi és vállalkozási latifundiumok* dolga. A pénzügyi latifundiumok alatt — ezt külön hangsúlyozom — nem a nagy vagyonokat értem. Az a gyáros, vállalkozó, kereskedő vagy bankár, aki céltudatosan és egész életének becsületes fáradozásával nagy vagyonra tesz szert, közbecsülésre méltó. Van-e nemesebb tevékenység, mint azé, aki, bár vagyona és jövedelme után a nyugalmat és a kényelmet élvezhetné, mégis nemes becsvágygyal folytatja szorgos munkálkodását? Nem dicsérni való-e az, aki a helyett, hogy biztos kamatozású pénzből tétlenül éljen, nagyobbítja gyártepeit, új üzemeket nyit és ezeknek ad existenciát? Boldog lenne országunk és nem jutottunk volna ily válságba, ha ezeknek a száma ezerekre menne és folyton szaporodna.

Nem erről a típusról van hát szó. Hanem az olyan pénzügyi és vállalkozási latifundiumokról, amelyeknek birtokosai nézetem szerint nem valami kiválóan hasznos gazdasági tényezők. Azokra vonatkozik a használt kifejezés, akik mindenféle, egymástól idegen kereseteket és jövedelmeket kumulálni törekcsenek; akik nem szakismeretük, tudásuk és munkájuk által tesznek szert vezető szerepe gazdasági életünkben, hanem befurakodnak mindenféle állásokba, fölhalmozzák a vagyont kockázat nélkül, mert nem a nagy vállalkozások keresztülvitelére a céljuk, hanem csak ügyeskedésük és befolyásuk legjobb értékesítése.

Tekintsünk körül fővárosunkban és országunkban; rá fogunk bukanni azokra,

akik minden alkalmat fölhasználják, hogy olyan jövedelemforrások halmozódjanak össze a kezökben, amelyekkel előbb sohasem foglalkoztak, amelyek azelőtt sok száz polgárnak tisztességes módot nyújtottak a megélhetésre és amelyeket különféle ürügyek alatt kaptarítottak meg. S a baj még azzal fokozódik, hogy a kormányokat is rá tudták bírni indokolatlan előnyök adására. Nem csak azért hatott károsan ez a felburjánzott kumuláció, mert az állam pénze és egyéb támogatása gyakran oktalanul fecsérelődött el, hanem főképp azért, mivel a többi versenyzőre nézve ekképp lehetetlenné lett a versenyben való helytállás.

Csodálatos-e ily viszonyok között, hogy a vállalkozási szellem minálunk majdnem teljesen elapadt? Nem természetes kifolyása volt-e ennek az iránynak az, hogy az emberek visszariadtak munkájuk s vagyonuk kockázattól, mivelhogy meddőnek látták minden erőlködést a favorizált befolyásokkal szemben? Hiszen nem egy esetben bebizonyult, hogy egy-egy ily hivatal latifundiumos magának különös előnyöket eszközölve ki, a legális üzletembert legyüri és tönkreteszi.

A gazdasági pangás megszüntetése érdekében mit cselekszenek azok a csaknem agyonhízalt alakok, akik több mint egy évtizeden át hirdették nagyságukat? Nyomuk sem látható sehol. A veszély pillanatában, amikor segíteni, dolgozni, menteni kellene, egyszerűen félreállottak. Ezeknél a pénzügyi latifundiumoknál már másféle parcellázásra van szükség.

A kormányoknak föladata ügyelni arra, hogy a hivatalon pénzügyi kumulációknak végük szakadjon. Oda kellene törekedni, hogy a nagyközönségtől jogtalanul elvont munkakörök a régi kezébe visszaadassanak. Állami támogatást csak az kapjon, aki tényleg teremteni akarván, gyamolításra szorul és aki személyében és foglalkozásában biztosítékot nyújt arra, hogy nem szándékozik a nyújtott előnyök folytán másokkal szemben kedvezőbb helyzetbe jutni.

A liberális sajtó, amely a privilégiumoknak mindig ellensége volt, őszinte bírálója lesz oly tulkapásoknak, amelyek anyagi hanyatlásunkat vonják maguk után. Meg kell szünnie annak az állapotnak, hogy egy-egy ügyesebb ember helyet foglal több intézet igazgatóságában s ott nem arra igyekszik, hogy az illető részvénytársaságok új munkaköröket karolván fel, hasznos gazdasági munködést fejtsenek ki, hanem arra, hogy koc-

kázatok vállalása nélkül, állami támogatásra téve szert, könyörtelenül kisajátítsák az egyéni munkaköröket. A pénzügyi latifundiumok e rendszere kétszeresen sújta a gazdasági életet. Először azzal, hogy ok nélkül igénybe veszi az állam pénzerőjét. S másodszor azzal, hogy a produktív munkával foglalkozó polgárok százainak lába alól kivonja a gyékényt s koldusbotot nyom az expropriáltak kezébe.

Mindaz, amit itt mondtam, a gazdasági etnikának kifolyása. És kétségtelen, hogy a jelölt uton gyorsabban megtalálhatjuk a gyógyulást.

BELFÖLD.

A kérvényezés határideje. A kuriai bíráskodásról szóló törvény tudvalevőleg a választás napjától számított harminnapos határidőt szabott meg a kérvények beadására. Az idén véletlenül úgy esett, hogy a választások első napjától számított harmincadik nap ünnepnapra esett és így aktuális lett az a kérdés, hogy abban az esetben, ha a harminnapos határidő utolsó napja vasárnapra vagy Gergely-naptár szerinti ünnepnapra esik, a kérvény az ünnepnap után következő első köznapon is beadható-e? A jogszközvélemény e részben megoszlott. Voltak, akik a harminnapos terminust úgy magyarázták, hogy közjogi terminus lévén, szorosan kell alkalmazni; mások ellenben azt a felfogást vallották, hogy a határidő az eljárás részben lévén meghatározva, mint kisegítő jogot alkalmazni kell rá nézve a bűnvádi perrendtartás megfelelő rendelkezését — úgy, amint kétes esetekben a törvény is kívánja — és úgy, hogy a harmincadik napot követő első napon beérkező kérvényeket is el kell fogadni. Úgy látszik, hogy a Kuria kezdettől fogva abban a nézetben volt, hogy a bűnvádi perrendtartás intézkedése a választás ellen intézett petíciók határidejére nézve nem alkalmazható, éppen azért az október 2-án befejezett választásokra való tekintettel november 1-én, Mindszentek napján is, a köznapon szokásos hivatalos órák alatt nyitva hagyták a Kuria iktató-hivatalát. Megtörtént mégis több esetben, hogy az október 2-án befejezett választás ellen Mindszentek napja után következő első köznapon, vagyis november 2-án, tehát a harmincegyedik napon adták be a kérvényt, a Kuria első tanácsa ma foglalt állást ebben a kontroverz kérdésben. *Pais* Andor elnökléte alatt tartott mai ülésén kimondotta elvi határozat gyanánt, hogy a 30 napos terminust szó szerinti alkalmazza s így a november 2-án, mint az október 2-ika után számított harmincegyedik napon beadott kérvényeket nem fogadja el, hanem elkésés okából hivatalból visszautasítja. E határozat alapján a visszautasítottak a *Fassie* Tódor magyar-csékéi, *Baghy* Béla kunszentmártoni és *Révai* Mór széki képviselők ellen beadott kérvényeket. Mind a hármat átteszik a képviselőházhoz. Ezeken kívül még a *Madárász* Imre karcazi

lós prépost hajtotta föl szép beszéd kíséretében a serleget a kálvinista pap egészségére, barátságára. Ilyet so sokat látunk azóta! Szép áldomást mondott Tompa Mihály is s közkívánatra az akkor országos híri szónok: Kazinezy Gábor. „Mert ő is itt volt”, — jegyzi meg rikkittott betűkkel a krónikás. „Óh, miért is nem oly hű az emlékezőtehetség, írja, hogy az elszórt gyöngyökből csak eget se engedne a feledékenység porában heverni!... Kalaplevéve hallgattuk az öröknevű család e méltó utódjának remek szónoklatát, mely édesebb volt a méznél s erősebb a viharnál, mert ez csak külsőnkre hat, — míg a Kazinezy beszéde lelkünket rázta föl s minden egyes mondatára végig reszketett idegeinkben... S végül Egressy Gábor mondott pohárköszöntőt, aki akkor a rimaszombati színpadon vendég szerepelt. Kedves reminiscenciákat elevenített meg abból az emlékből, hogy Egressy és a feleségét éppen az ünnepelt pap eskette össze. Annak idején. Anno: valami harminc esztendővel azelőtt. Az ünneplő jelesek között volt almási Balog Sámuel, a tudós akadémikus, a serkei pap, aki az „Ahitatosság öröme” írta, s akit Kiss József egyik gyönyörű versével örökre megdicsőített.

Vége-hossza nem volt a sok lelkes, ünneplő beszédnek, az emlékszerleg kézzől-kézre járt s az ételkehez hozzá sem nyultak. A gazdasszonyok bosszankodtak és türelmetlenkedtek is e miatt eleget. Kereken kimondották, hogy „ha az ebédben valami hiba van, annak nem ők, de egyene-

lő a sok beszéd az oka.” Ami szent igaz is, teszi hozzá a krónikás.

Pedig a java még csak most következett. Fehérruhás leányserg százával tolong az asztalhoz s az egyik leányka „babérfüzérről körülkerített iv papirt nyújtott át a főpapnak.” Transzparent volt az bizonyosan, csakhogy ezt a szót még akkor, úgy látszik, nem ismerték. Összeszedült a láttára mind a három asztal népe. S kibontották, kiterítették a babérfüzéres papirost az asztalra. És azután olvasták, eszöndben, halk, reszkető, el-eleskülvő hangon, amit a Kádár József arany betűvel rányomtatott: Nem úgy van már, mint volt régen; Nem az a nap süt az égen. Nem illatozik a virág. Kétszínűvé lett a világ!... Ahogy ötven évvel azelőtt Terhes Sámuel megírta. S alatta a másik vers, kedves ellentmondásul. Eppen olyan egyszerű, naiv, poétikus.

Hiszed-e már, hogy úgy van, mint volt régen?

Hogy az a nap süt ismét a kék égen?

Hiszed-e, hogy van illat a virágban,

Hogy lehet még tiszta szívét, igaz szívét

Találni e világon?!!...

A szeretet, a ragaszkodás, a bizalom, a hála megbatós és meghatott hangja. Körülvették, ölelték, a szemükkel, kezükkel és a lelkükkel simogatták a hetvenhét esztendő őrög papot, a szegény, elfáradt poétát. Elolvasta a verseket ő is. És végigfutott a lelke előtt az eltűnt ötven esztendő újra. Az ifjuság és a csalódások keserü

poézise, a férfikor küzdelme, sok bánatának kedves jutalma; a szeretet, amit ott látott maga előtt, köröskörül. Őreg két szemé könnybe lábadt s mert szólni nem tudott, csak galambőz fejével bólogat eszöndesen.

— Igaz, igaz! Ugy van minden, amint régen volt! Az ifjuság, a tavasz, a rózsák idején!...

Óh, régi, kedves, szomorú magyar nóták! Gyertek, hadd sirassalak el cimbalmon, gitáron, furulyaszóval, egyszer még, utóljára! Visszaesendültek a fülembé, a szívembe egy pillanatra, a gyormekkor keddős távolságából, a busuló, reménykedő, eltiport magyarság becsületes tüzhelyétől, patriárkális lakomáitól, aranygaluskás, nemzeti színre terített asztalaitól, ahol kartonyiganós asszonyok s dolmányos tekintetes urak daloltak valaha, együtt, egyforma szomorúan. A nagy szónoklatok, a hírneves emberek, ime, elmúltak. Elmúlt minden. Abból a bánatból és örömből, a mivel akkor ezer ember szíve összedobant, nincsen ma már semmi, semmi sem. Csak egy nóta... Egy szelid, szomorú, régi magyar nóta: Nem úgy van már, mint volt régen; Nem az a nap süt az égen... Az megvan most is és most is igaz. Tán éppen azért maradt meg, hogy a pusztító időt, az enyészetet kicsufolja?...

UJ IDŐK.

Herzeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrássy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

mandátuma ellen beadott kérvényt tárgyalták, s ezt pótlás végett visszaküldték, a pótkérvényt pedig a törvény 70. és 71. szakaszai alapján küldték vissza.

A válaszfelirat. A képviselőház felirati bizottsága ma Perczel Dezso elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és a gyöngélgédkereskedelmi miniszter kivételével a kabinetnek Budapesten tartózkodó valamennyi tagja jelen volt. Előnk az ülést megnyitván, Falk Miksa, a bizottság elnöke, felolvasta a válaszfeliratnak általa kidolgozott tervezetét, melyet a bizottság általánosságban, egyértelmű élelnek helyesléssel elfogadott. Egyhangú határozattal tette magáévá a bizottság Hieronymi Károly bizottsági tagnak azt az indítványát is, melyhez a kormány nevében Széll miniszterelnök is csatlakozott, hogy az előadónak azért a mesteri gondosságért, melylyel eme munkálatban a bizottság összes tagjainak felfogását híven visszatükrözte, köszönet és elismerés nyilváníttassék. A részletes tárgyalás során a bizottság egy pár módosítással pontként is elfogadta a felirat-tervezetet és annak a Ház hétfői ülésében való előterjesztésére fölkérte az előadót. Együttal megválasztotta pótelőadónak Rohonyi Gyula bizottsági tagot.

A felirati vita a képviselőházban előreláthatólag már a legközelebbi esztendőkor kezdetét veszi. Kedden és szerdán a képviselőház valószínűleg nem tart ülést.

Az új választások. A képviselőház első érdemleges ülésén felszólította az elnök azokat a képviselőket, akik két helyen kaptak mandátumot, hogy nyilatkozzanak, vajjon melyik kerületet tartják meg. Mint értesülünk, Hieronymi Károly a csaczi, Barabás Béla a gyomai és Rakovszky István a zsámbokréti mandátumokról mondott le, miről választóikat, valamint a Ház elnökségét is értesítették. Gróf Apponyi Albert a hétfői ülésen tesz erről jelentést, egyttal a képviselőház felhatalmazza, hogy az új választások kitűzéséről intézkedjék.

Párttervezetek. A függetlenségi- és 48-as párt Kossuth Ferenc elnöklésével november hó 11-én, hétfőn 6 órakor értekezletet tart a pártkör helyiségében (József-körút 31. b.). Tárgy: a választófelirati tervezet felolvasása és szövegének végleges megállapítása. — A Szederkényi Nándor elnöklése alatt álló függetlenségi- és 48-as párt folyó hó 12-én, kedden este értekezletet tart Teréz-körút 19. szám alatti helyiségében, melyen a párt felirati javaslatának tárgyalását folytatják. — Az országgyűlési néppárt e hónap 11-én, hétfőn délután tartja értekezletét, melyen szintén a felirati javaslattal foglalkoznak.

Falk Miksa jubileuma.

Budapest, november 9.

Együtt ünnepelnek holnap a tudósok és az újságírók. A tudomány emberei egy újságíró ünneplenek és az újságírók emberei szívök szerint csatlakoznak az ünneplő tudósokhoz. Mert az ünneplés középpontja a mi céhünk embere, ékesége, büszksége ennek a céhnek, akit úgy vesztünk kölcsön a tudós világ, azon a címen, hogy éppen ötven esztendő előtt avatták doktorrá. Ötven esztendeje, hogy Falk Miksa elérte a tudományban a doktori fokot. Újságíró valamivel hamarabb lett, s így történt, hogy már akkor is volt valaki, mikor a doktori diplomát megkapta. Már akkor is úgy volt, hogy nemcsak a doktori cím adott dísz a Falk Miksa nevének, hanem ez a név is díszítette azt a doktori oklevelet. És ha büszkén vallotta magának az Alma Mater Falk Miksát már akkor, mennyivel büszkébben ünnepli most a jubiléumát, aki ötven esztendőn át fényt árasztott a fakultásra is, amelynek tagja.

Büszkén sorakozunk az ünneplők közé mi is, újságírók, akik Falk Miksában egyik vezérünket tiszteljük. A holnapi jubileum sorrendjében is az újságírók tisztelgése van első helyen, mintegy jelölt annak, hogy akármilyen minőségben ünneplik is Falk Miksát, ő első sorban mégis mindig csak újságíró.

A jubileumi ünnep minden tekintetben nagy-

szabású lesz, méltó a jubiléus kiváló egyéniségéhez, amint ez a következő tudósításból is kitűnik:

Hetek óta készülődik a magyar tudományos és újságíró-világ, hogy megünnepelje Falk Miksa ötvenéves doktori jubileumát. Holnap van a jubileum napja, amelyen jókívánásokkal a jubiléus elé járulnak a magyar újságírók különböző testületei. A tisztelgők sorát a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete nyitja meg, amelynek Falk Miksa az elnöke. Ez az intézet pompás köntösű albumot nyújt át, amelybe az intézet tagjai közül többen emléksorokat írtak.

Már ma is igen sokan keresték fel üdvözlőlevelükkel a jubiléusra a közélet kitérőjei közül.

Az első, aki Falk Miksát meglátogatta, hogy benső szerencsekívánatait tolmácsolja, báró Fejérváry Géza honvédelemügyi miniszter volt, egy másik kiváló gratuláns Schlauch Lőrinc, Nagyvárad bíboros püspöke volt, aki szintén személyesen jelent meg, hogy öreg barátjának kifejeztes szíves jókívánatait.

Személyesen fejezték még ki szerencsekívánataikat Cseh Ervin miniszter, báró Harkányi Frigyes főrendiházi tag, Klobuszky János országgyűlési képviselő, Mihalovich Ödön miniszteri tanácsos, gróf Pongrácz Ferenc kamarás és neje, gróf Zichy Géza valóságos belső titkos tanácsos és Ghyczy Jenő miniszteri titkár.

Roppant nagy azoknak a száma, akik levélben vagy távirati úton fejezték ki szerencsekívánataikat. Az üdvözlő-íratok közül közöljük a következőket:

Méltóságom uram!

Szíves megemlékezéséért és üdvözlőleveléért fogadják, kérem, meleg köszönetemet.

Egyszermind engedje meg méltóságod, hogy doktori jubileumának szép ünnepe alkalmából a magam részéről is színter gratulációmát fejezzem ki, szívből kívánva, hogy az a nagyértékű szellemi tőke, melyet ötven évvel ezelőtt a doktori diplomával szerzett meg magának méltóságod édes hazánk közügyeinek még továbbra is nagy hasznára és üdvörré legyen.

A Mindenható tartsa meg még sokáig épségben és frissességben testi és szellemi erőit.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1901. október 28-án.

Vasary Kólos

bibornok, hercegprímás.

Tisztelt barátom!

Hosszu, érdemben oly gazdag közpályádnak nevezetes mérföldkövéhez jutottál el ma. Ez a mérföldköv nemcsak ötvenéves doktori fokozatod mutatja, de emlékekre egyttal a haza és közügy szolgálatában kifejtett sokévi nagy munkásságod is.

Ebbe az emlékekbe aranybetűkkel van bevésve, mit tettél a hazáért, mennyit küzdöttél nehéz s válságos időkben s mily fényes és nagy sikerrel teljesítetted azon kötelességeket, amelyekre fényes tehetséged és hazafiai lelkesedésed rád róttak.

Doktorrá avattak ezelőtt ötven évvel; csakhamar doktora lettél az ország közhangulatának nehéz időkben, buzditottad, kitarásra tanítottad a nemzetet borrus napokban.

Az egész nemzet hálás szívvvel üdvözölt ezert ma, midőn én is sietek legbensőbb, legőszintébb és legmelegebb szerencsekívánataimnak kifejezését adni, ki veled egy zászló alatt, ugyanazon eszmék diadaláért küzdök, mint három évtizedet meghaladó időn át munkásságod és érdemeid legközvetlenebb szemlélője tanultalak tisztelni és nagyrabecsülni.

Kiváló tisztelettel

régi igaz barátod és híved

Széll.

Tudorrrá avatásodnak ötvenedik évfordulóján nemcsak régi barátsággal, hanem irodalmi és politikai sikerekben oly gazdag pályád iránt érzett igaz tisztelettel üdvözöllek.

(Bécs)

Kállay Béni.

Mélyen tisztelt barátom!

Midőn bölcsészeti doktori avatásod ötvenéves tendős fordulója a budapesti tudományegyetem diszoklevelet nyújt neked, és tiszteled seregében szíven benső érzésedől ösztönözve én is felkereslek téged: nem tehetem, hogy e nevezetes napon visszapillantást ne vessék arra a félszázadra, amely ifjúságod küzdelmes éveitől a mai napig terjed, a komoly tanulmányok árán szerzett doktori oklevélétől az aranydiplomáig vezet.

Az a félszázad, melynek most határára érsz, óriási fontosságú korszak hazánk életében. A te hazafias érzésednek, a te lelki nagyságodnak lehetne-e kifejezőbb tanúsága, mint ha rámutatok arra, hogy életed története a legbensőbb összefüggésben, a legnemesebb összhangzásban van Magyarország történetével.

Ötven évvel ezelőtt oszlagtatan éjszaka borult hazánk fölé. Jobbjaink egy része külföldön bujdosott, más része itthon rejtézett félrevonulva reményvesztve. Te azon kevesek közé tartozál, akiknek honfibanatánál csak akaraterejük volt nagyobb: dolgozni elsántán, csüggedtetlenül egy jobb jövőn, mert a honnak élnie és virulnia kell!

Agyadban a magasatos gondolatoknak, szívedben a nemes érzéseknek kincseivel s kezdedben kardnál hatalmasabb fegyverrel, irótolddal küzdöttél a magyar alkotmányért, a magyar szabadságért, mely akkor csak a törtélemben meg a honfiszívek álmaiban élt.

S ki egykor, kora ifjúságod ábrándos idejében, költőink verseit fordítgatád, hogy a magyar név dicsőségét azok körében is terjeszd, akik nem érthetik nyelvünk édes zengését, most csengő-bongó rímek helyett komoly, súlyos eszméket vetél papírra, azzal is a magyar név dicsőségének szolgálatára.

Munkád nem volt sikertelen: s aki megírja a modern magyar állam kiépítésének történetét, a historikus elölgulatlan ítéletének egész súlyával és egységével szólva a te közreműködésedről, az bizonyára a legnagyobb sikerrel küzdők közt fog említeni téged, aki a publicisztika terén oly kiváló szolgálatakat tettél nemzetednek.

De az ötven évnek, melyről szólnok, egyik legnevezetesebb korszaka, s neked bizonyára legkedvesebb emléked az az idő, amit felséges Nagyszassonyunk, Isteben boldogult Erzsébet királynéknak körében töltöttél. tanítva őt az édes magyar szóra. Tudjuk, hogy te nemcsak beszélni tanítottad a nagy királynét magyarul, nem csupán a nyelv szépségeire oktattad őt. Neked nagy részed volt abban, hogy királynéknak megismerte a magyarok történetét, megtanult magyarul érezni is, hogy a magyar szó varázsa szívéig hatott, s azt felénk hajlította.

Ha más érdemed nem volna is: méltán tarthatnál számt Magyarországot hálájára, arra, hogy nevedet mindenha tisztelettel és szeretettel emlegesse minden magyar.

De még mennyi határkö jelzi érdemeid hosszúsorozatát!

Nagyon jelentékeny részed van — mint politikusként s mint politikusnak — abban a mesés átalakulásban, melyen hazánk 1867 óta átmént. A leghevesebb politikai küzdelmekben, a legbonyolultabb szövevényekben a te bölés ítéleted, széleskörű tudásod, gazdag tapasztalatod és szilárd jellemed hányszor adtak irányt, hányszor oldott meg nehéz feladatokat! De nemcsak politikai közéletünkben, hanem a közművelődés terén is kiváló helyet foglaltál el mindig.

És most, mikor Isten kegyelméből testi és lelki erőid teljében megérted félszázados fordulóját annak, hogy teljes fegyverzetben kiléptél a közélet küzdő porondjára: szíven érzésedön kívül kötelességem is készlet, hogy téged üdvözölve, meghajtsam a zászlót érdemeid előtt.

Sokat dolgoztál, sok áldásban is volt részed. Munkát alig van jogunk töled többet kívánni és mi mégis ezután is a haza javára törhetetlen munkákedvet kérünk a Mindenhatótól, hogy életed utolsó szaka is hosszú, derűs legyen, méltó koronája pályautásodnak.

Isten áldjon, Isten éltessen sokáig!

Igaz híved

Wlassics.

Kedves barátom!

Végteletlenül sajnálom, hogy lázas állapotom, mely ágyba fektetett, megfoszt attól az örömtől, hogy téged személyesen üdvözölhessek.

Sok mindent mondtam volna el nagyszabású működésedről és egy tudós hírlapíró benned és általában 50 év alatt mindig érvényesült nagy hivatásról.

Elmondtam volna: hogy az országnak mennyit használtál; a hírlapíródalomnak mekkora tekintélyt, hatalmat szerzettél.

De hát a betegség ebben megakadályoz; azonban nem akadályoz, hogy neked és kedves családodnak Isten minden áldását kérem.

Igaz híved

Budapest, 1901. november 9.

Hegedűs Sándor.

Tisztelt barátom!

Azon alkalomból, hogy a napokban fogod megülni ötvenéves doktori jubileumodat, örömmel sorakozom én is azon sok tisztelőd közé, akik e ritka ünnepélyen jókívánataikkal felkeresnek.

Ötven év, valóban hosszú időszak egy ember életében; s habár neked sikerült is e hosszú időt a közügyeknek szentelt, megleszített munkássággal gyorsan elmúlvá varázsolni: a politikai élet nehéz küzdelmeiben ötven éven át mindig résen állni olyan szép visszaemlékezés, amely Neked a jövőben is bizonyára új erőt fog adni arra, hogy közhazán tevékenységedet az eddigi nyomon dicsőségesen folytathassad.

Isten éltessen!

Budapest, 1901. október hó 26-án.

Tisztelő híved

Lukács.

Hédervár.

A mai nap alkalmából fogadd legőszintébb szerencsekívánatait régi barátodnak és tisztelődnak.

Khuen-Héderváry Károly.

Tisztelt barátom!

Közeledik a nap, amelyen tisztelőid, barátaid megögnak nálad jelenni, hogy ünnepljék az érdemekben oly gazdag, nagy tehetséget, hazafit és embert.

Gyengélkedésem miatt nem biztathatom magamat azzal, hogy ézen alkalommal személyesen megjelenve fejezhessék ki, mennyire részt veszek minden-

Az előkelő úri közönség figyelmébe

ajánljuk a modernkor minden kívánalmainak megfelelő és célszerű

Angol ruhaberleti osztályunkat.

Próbabírtást szívesen készíttünk.

SCHNELLER és KOZMA, VII. kerület, Royal-szálló.

Altalános elemert elegáns szabás és remek kidolgozás. Nagy raktár tisztán angol és skót perspektív és mintákat kívántra bérmentve küldünk. Mértékű bármely öltöny elegendő.

ben, ami kifejezést juttatja az általad annyira kiérdemelt igaz elismerést; éppen azért már előre, ezen soraim által akarom, bár nem kellően, kifejezni érzelmeimet. Aki oly szerencsés volt, mint én, év-hizedeken át élni veled igaz barátságban, egyetlenségben, annak talán joga is, de mindenesetre kötelessége, hogy előtted kifejezze örömét és tiszta szívből jövő jókívánatait.

A legszivesebb üdvözléssel vagyok

Budapest, 1901. november 6.

Régi tisztelőd és igaz barátod
Tisza Kálmán, s. k.

Kedves barátom!

Egy öreg bajtárstól fogadd legőszintébb üdvözlé-
tét jubileumod alkalmából. Munkában. szünetemben
együtt osztoztunk. Ha azt elismerés követte, együtt
örülhetünk.

Az ég áldjon meg tégedet és tartson meg so-
kaig tieddel együtt.

Baráti üdvözlésemet ismétlem.

Budapesten, életem legnehezebb napjaiban, 1901.

Igaz hived

Dr. Jókai Mór.

Melleg üdvözlő sorokat küldtek még báró Hor-
nyig Károly veszprémi püspök, Rakovszky István, az
állami számvéviszék elnöke, Berzeviczy Albert, Fabiny
Teofil, Bródy Zsigmond.

A Magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének tag-
jait, akik holnap, vasárnap délelőtt dr. Falk Miksa
intézeti elnöknel tisztelegni fognak, az intézet titkára,
dr. Fekete Ignác felkéri, hogy sziveskedjenek pontos-
an ¼10 órakor a Pester Lloyd szerkesztőségében
jelen lenni, ahol a gyűlekezés történik.

KÜLFÖLD.

Kréta. György görög királynak és fiának, Kréta kormányzójának bécsi látogatása ismét aktuálissá tette a krétai kérdést. A szignatárius hatalmasságok egy idő óta azzal a tiz ponttal foglalkoznak, amelyben György herceg krétai főbiztos összefoglalta a sziget kormányzására vonatkozó javaslatait, amikor az orosz cár kívánására a főbiztoság megtartására határozta el magát. E követelések egy részére nézve Rómában az olasz kormány és a többi három hatalmasság nagykövetei között folyt értekezleteken döntöttek. Egy másik részét a követeléseknek a négy hatalmasság konstantinápolyi képviselőjének adták ki tanulmányozás végett. Ezek között vannak a krétai alattvalók védelmére, a krétai uttlevelekre és a krétai lobogó elismerésére vonatkozó pontok.

Roosevelt elnök a munkásokért. Egy newyorki távirat jelenti, hogy Roosevelt elnök fontos szociális reformra határozta magát. Széles alapon akarja keresztülvinni a munkásvédelmet s ez ügyben napok óta tárgyal a nagy trustok képviselőivel és a munkások vezetőivel. Roosevelt ezzel a kérdéssel a kongresszushoz intézendő első üzenetében is foglalkozni fog.

Az orosz-kínai szerződés megújulása. A londoni lapok pekingi levelezői nem kisebb esetről adnak hírt, mint hogy a Mandzsuriára vonatkozó orosz-kínai szerződés nem jött létre. A dolog oly fontos, akkora lehet a hatása, hogy jó lesz egyelőre kételkedni a hír alaposágában, míg hivatalosan meg nem erősítik. A közlés egyik fő-pikantériája az, hogy a hatalom, amely a szerződés létrejöttét megakadályozta, — Japán volt, amely így először nyúlt be döntő módon egy világtörténelmi jelentőségű akcióba. Az angol lapudósítók szerint a pekingi japáni követség két héttel ezelőtt megszerelte a szerződés rendelkezéseinek kivonatát és ennek alapján a kínai meghatalmazottaktól a szerződés szövegének hivatalos közlését kérte azzal a megokolással, hogy Mandzsouria helyzetének mindennemű megváltoztatása Japán érdekeit is érinti. A kínai meghatalmazottak megtagadták a szerződés rendelkezéseinek közlését. Erre a japáni kormány Tokióból érintkezésbe lépett a déli tartományok alkirályaival és rábírta őket, hogy érvényesítsék befolyásukat az özevgy császárnél. Időközben a császárné utasította Li-Hung-Csangot, hogy a szerződést írja alá, de előbb még kísérletet tegyen bizonyos módosításokat. Újabb utasítás meghagyta neki, hogy a szerződést az aláírás előtt közölje az idegen követekkel és csak akkor írja alá, ha a követek nem ellenzik az aláírást. Az utolsó héten Li-Hung-Csang fölkereste Leszár orosz követet és közölte vele ezt az utasítást. Li-Hung-Csang nagyon izgatottan jött haza és vérzést kapott, amely az orvosok véleménye szerint elgyöngült teste toleránságának következménye volt. Mialatt ezek a dolgok Pekingben történtek, a déli tartományok alkirálya komolyhangon emlékiratokat küldött az özevgy császárnak a szerződés ellen. Az emlékiratok beérkezése után a császárné táviratot küldött Li-Hung-Csangnak, amelyben visszavonta a szerződés aláírására vonatkozó parancsot. Ez az utolsó utasítás azonban csak akkor érkezett Li-Hung-Csang-

hoz, amikor ez már eszméletlen állapotban volt. Leszár orosz követ még ki akarta eszközölni, hogy Li-Hung-Csang pecsétje rajta legyen a szerződésen, de akkor már ott volt Csau fu, a tartomány kincstárosa, aki, mint Li-Hung-Csang ideiglenes utódja, őrizete alá vette a pecsétet.

Délszláv egyetem Ausztriában. Az ausztriai délszlávoknak egyik régibb kívánsága: a délszláv egyetem ismét aktuálissá lett az ausztriai délszláv egyetemi diákok memoranduma révén, amelyben azt követelik, hogy Laibachban külön szláv egyetem létesíttessék s hogy a zágrábi egyetem valamennyi fakultásán letett vizsgálatok Ausztriában is érvényre jöjjenek. Követeléseiket azzal indokolják, hogy Ausztriában két millió délszláv lakik, hogy a délszláv diákok elegendő számmal vannak arra, hogy egy egyetemet fenntartani tudjanak. Indokolják továbbá nemzeti önértékükkel, amely nem engedi nekik, hogy az egyetemeken az alsóbbrendű vendégek szerepét játsszák s indokolják végül azzal, hogy Bécs a tengerparti részekről meglehetősen távol fekszik. A memorandumot már áttették az osztrák kormányhoz.

Püspökök ostroma. Sagasta miniszterelnök, mint egy madári távirat jelenti, ugyancsak kemény ostromot állott ki tegnap a spanyol szenátus ülésén. Nem kevesebb, mint négy püspök támadta meg a kormányt az egyházpolitikai törvények és rendelkezések miatt. Az ovidói püspök atheizmussal vádolta a belügyminisztert és az egyház kiváltságainak megvédését követelte. Moret belügyminiszter azt válaszolta, hogy a kongregációkról szóló rendeletet jóhiszeműleg adta ki. A valenciai püspök azt hangoztatta, hogy a prelátusok mind szeretik a hazát. A torzói püspök arra hivatkozott, hogy Jézus Krisztus meghagyta nekik, hogy hirdessék az evangéliumot, a nélkül, hogy erre engedelmet kérnének a kormánytól. A sevillai érsek az állam és az egyház mai viszonyának fenntartását követelte. Sagasta miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy a mostani konkordátum tele van anakronizmusokkal, amelyek reformot tesznek szükségessé.

Oroszország belső bajai. Bármily impozáns hatalomnak mutatkozik is Oroszország minden kérdésben, amely a világ többi államához való viszonyát érinti: a kolosszus korántsem mondható egészséges szervezetűnek, örökös örökön belső bajok bántják. Oroszországban néhány hónap óta szűkes világ járja, most pedig az első hóval beköszöntött az éhség is. A gyomor beteg Oroszországban, de beteg a szív is. Ennek a szív-bajnak eszalhatatlan diagnózisa az a folytonos diáktorrongás, amely az orosz birodalom nagyobb városaiban, úgy látszik, sehoggy sem szűnik meg. Mind a két baj fontos és súlyos, annyira, hogy a cár Spálába magához szólította a belügyminisztert, hogy meghallgassa jelentéseit. E miatt a cári pár két héttel elhalasztotta Spálából való elutazását.

A délafrikai szabadságharc.

London, november 9.

Ugy látszik, hogy Hobbouse kisasszonyt Dél-Afrikában nem tartóztatták le, hanem csak megtiltották neki visszatérket a partraszállást, mert nem volt a katonai hatóságoktól kiállított partraszállási engedélye, amit a hadijog kihirdetése óta fel kell mutatni. Végre megengedték neki, hogy visszatérjen Angliába. A hadügyminiszterintől kapott ugyan engedélyt, hogy visszatérhessen Dél-Afrikába, de ezt az engedélyt Angliából való elutazása előtt visszavonták.

Brüsszel, november 9.

Herbert Chamberlain, a miniszter fia, a napokban a következő szavakkal nyitotta meg a birminghami fegyvergyár részvénytársaság ülését:

— Üzletünk még sohasem virágzott ennyire. Van szerencsém közölni, hogy a levonások eszközzése után részvényenkint 25 percent osztalékot fogunk fizetni.

Chamberlain miniszter tudvalevőleg főrésztvevő a fegyvergyárnak.

Berlin, november 9.

A Lokalanzeiger brüsszeli tudósítójának mértékadó helyen kijelentették, hogy mindazok a hírek, melyek a Krügerrel tartott konferenciáról nyilvánosságra jutottak, téves félrevezések alapszanak. E konferenciák célját egyelőre titokban tartják. Az a hír sem való, hogy Krüger legközelebb détre utazik, mert az elnök egészsége kedvező és a klímát nagyon jól bírja.

London, november 9.

Sir William Harcourt a Timeshoz intézett három-hasábos leveleiben megtámadja a kormányt, amely a dél-afrikai háborút okozta és kikel a háborúnak eddigi intézése ellen, amely egyedül oka annak, hogy a békét még nem lehetett helyreállítani; ki-

méletlenül ostromozza azoknak a vastag tudatlanságát, akik Angliát Afrikában képviselik és akiket a háborúért felelőssé kell tenni és éles szavakkal elítéli az angoloknak száműző és elkorzó politikáját s aztán ünnepiesen tiltakozik Chamberlainnek legújabb javaslata ellen, hogy a harcoló boerok ellen még nagyobb szigorúságot alkalmazzanak, mert a guerrilla-csapatok is mindaddig, amíg az érvényben levő hadiszabályokat megtartják, megkövetelhetik, hogy egészen úgy bánjanak velük, mint közönséges hadifoglyokkal. A brit nemzet ezt nem kívánja, sőt ellenkezőleg, az az óhajta, hogy az igazi engesztelés szel-
leme érvényesüljön és hogy igazi kísérlet tegyenek a béke helyreállítására. Az eddigi hadviseléssel sohasem fogják a békét biztosítani. Chamberlain temperamentuma és szószoki tehetsége csodálatraméltó eszközök arra, hogy a háborút még jobban elkeserítsék. Chamberlain kitűnően érti annak a módját, hogy hasztalan és céltalan túsúrásokkal Európa összes nemzetét elkeserítse, hiábavaló lenyegeléssel és embertelen szigorúság alkalmazásával pedig erősítse az ellenség ellenállását. Az ilyen politika nem tehet jó szolgálatot a béke ügyének. Ha azt akarjuk, hogy a háború az engesztelés szelleme és okos föltételek megadása által véget érjen, úgy más férfiaknak kell a kormányra lépniök, akik egészen mást rendszert loznak alkalmazni.

London, november 9.

A délafrikai angol főhadparancsnokság ki-
jelenti, hogy ezentul azokat a boer harcosokat is, akik önként megadják magukat, hadifoglyoknak tekintik.

Törökország bajai.

Konstantinápoly, november 9.

A porta a nagyhatalmakkal való közlésre szánt körlevelet küld szét, amelyben igazolni igyekszik a francia-török konfliktus ügyében való magatartását. Bapst francia követségi tanácsost közvetlenül értesítették, hogy az örmény zavar-gások idején elpusztított iskolák és hasonló intézetek felépítését megengedték. Egy másik közlemény a kháldeus patriárkha elismeréséről szóló fermán szövegét közli, amelyet már tíz napja adott ki a szultán. Bapst követségi tanácsost táviratilag Moszuban, a patriárkha székhelyén tudakozódott a vele köztölt szöveg helyességéről. Franciaország többi követelésére Törökország még nem válaszolt.

Konstantinápoly, november 9.

Egy császári parancs utasítja a kabinet tagjait, hogy kötelességeiket pontosan teljesítsék. Báró Calice osztrák-magyar nagykövet tegnap a szelánlik után kihallgatáson volt a szultánnal.

Konstantinápoly, november 9.

Tegnap Bapst diplomáciai ügyvivő táviratban utasítást akart küldeni Caillard admirálisnak Mitlenébe. Táviratát nem fogadták el, mire az utastást postahajón küldte az admirálisnak.

Berlin, november 9.

A francia kormány hivatalosan tudatta a német kormányval, hogy hajoraját visszavonja Mitlenéből, máhelyt a szultán iradát bocsát ki, melyben megerősíti a portának azt az ígérését, hogy Franciaország követeléseit teljesíteni fogják.

Páris, november 9.

A lapok legnagyobb része meglepéssel fogadja a francia-török incidens elintézését. A Matin azt írja: Franciaország már-már olyan szerepet játszott volna a Keleten, amely nem lett volna hozzá méltó. A flotta-tüntetés csak azért rendezték, hogy a szultánt egy váltó megfizetésére kényszerítsék. Ez olyan eljárás, amelynek nem szabad többé ismétlődnie. Több hidegvérrel és helyes mértékkel kell cselekedni. A Gaulois azt mondja, hogy az ügy jobban végződött, mint a hogy kezdődött. Franciaország kivonult, hogy két bankár és egy iparos számláját behajtsa. Végezetül azonban a katolikus Franciaország növelte tekintélyét a Keleten és kényszerítette a szultánt, hogy a templomokat és vallási intézeteket respektálja.

Páris, november 9.

Caillard tengernagy részletes távirati jelentést küldött Lanessan haditengerészeti miniszternek Mitlenében való partraszállásáról és az ottani vámhivatalok lefoglalásáról. A jelentés szerint a tengernagy csak egy századot szállított partra, amelyet a lakosság bizalommal fogadott. A Konstantinápolyból érkezett legújabb távirat szerint Bapst francia követségi tanácsos a török vámokra több utalványt kapott Loranó követelése erejéig. Az utalványok havi részletekben fizetendők 1902. február 1-től 1903. május 1-éig.

Páris, november 9.

A Matinnek jelentik Londonból: Az angol kabinet a portának, amely az 1878-iki szerződésre utalva, közbenjárásra kérte jól Angliát, azt válaszolta, hogy

Anglia nem intervenálhat, mert Törökország idézte elő a mostani konfliktust. Ha azonban Franciaország tovább menne és más török birtokokra tenné kezét, akkor Anglia hajlandó jó szolgálatait följárítani a portának.

Páris, november 9.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a miniszteriumokban most dolgozzák ki a terveket a szultán legutolsó irádijának megfelelőleg a francia jegyzékben felsorolt követelések teljesítése céljából.

Berlin november 9.

Mídhát basa volt török nagyvezérnek fia, Hajdár effendi, aki most Folkestoneban él, levelet írt gróf Bülow kancellárnak, amelyben elviseheltennek mondja Törökország mostani helyzetét s arra kéri a német kormányt, hogy vessen véget a sajnálatos állapotnak. Németország ezzel a közbejövésével hálára kötelezné a törököket s biztosítaná a török birodalom regenerációját.

London, november 9.

Az újságok a török-francia konfliktus befejezéséről is nagyon tartózkodva nyilatkoznak. Egyetlen barátságos szavak sincs a szultán számára. A Times azt hiszi, hogy Franciaország kerülni fogja a Mitlene hosszabb okkupációjából származható bonyodalmakat s megkönnyebbülve fogja üdvözölni a válság befejezését.

HIREK.

Budapest, november 9.

— BUDAPESTI NAPLO. Október 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Frigyes főherceg családjával Bécsbe érkezett és holnap Seelowitzba utazik. — Mária Feodorovna nagyhercegné a cárné anyja a jövő héten a cumberlandi hercegi család látogatására Gmundenbe érkezik s ott találkozik fog IX. Keresztély dán királlyal aki Görögországba utazik. — A perzsa sah két legifjabb fivérére ma délután hosszabb tartózkodásra Bécsbe érkezett, ahol a Theresianumban fogják tanulmányaikat folytatni.

— A király a bécsi tüzoltó-kiállításán. Bécsből táviratozzák, hogy a király ma délután 1 órakor a városbázára hajtatott és megnézte ott a tüzoltó-kiállítást. Az uralkodót a polgármester, a két alpolgármester, sok közszolgatartó, a városi tisztikar és a bécsi önkéntes tüzoltóegyesület tisztikara fogadta. Ő felsége a jelen voltak közül néhányat megszólított, azután behatón megnézte a kiállítást, a polgármester kérésére beírta nevét az emlékkönyvbe és megengedte, hogy a tüzoltóság ügyességének kipróbálása végett fellérmázzák a központot. Alighogy ez megtörtént, teljes felszereléssel megérkezett a tüzoltóság és a király engedelmével különféle gyakorlatokat végeztett, amelyről ő felsége ismételtelen elismeréssel nyilatkozott. A király azután teljes meglepedéssel fejezte ki a látottak felől, majd nyájasan elbucszott és a közönség lelkes tüntetése között visszatért Schönbrunnba.

— A horvát bán szabadságon. Zágrábról jelentik, hogy a horvát bán holnap, e hó 10-én kezdi meg hatheti szabadságát, amelyet Madeira szigeten fog eltölteni.

— Az angol királyné betegsége. A Berliner Tageblatt londoni értesülése szerint Alexandra angol királyné fülbaja annyira rosszabbodott, hogy a királyné csaknem teljesen siket. Valószínűleg örökölte ezt a bajt a királyné, mert a dán királyi családnak csaknem minden tagja nagyot hall, az özvegy cárné és Valdemár dán királyi herceg pedig csaknem egészen siket.

— Tisza Kálmán állapota. Tisza Kálmán állapotában tegnap éjszaka óta nem állott be jelentékeny változás. A beteg időnként jobban érzi magát, majd ismét rosszabbul lesz. A mai délelőttöt ágyban töltötte. Tízegye órakor nála voltak orvosai, Korányi és Janny tanárok. Ma délelőtt sokan tudakozódtak a beteg állapotáról, a többi között Wlassics Gyula, báró Fejérváry Géza és Darányi Ignác miniszterek, Lobkowitz herceg hadtestparancsnok, báró Eötvös Loránt, az akadémia elnöke, Perczel Dezső és Fabiny Teofil belső titkos tanácsosok és mások. A beteghez ma nem bocsátottak be senkit, és a vendégeket István és Lajos grófok fogadták.

— A német császárné Abbáziában. Abbáziából azt jelentik, hogy ott a német császárné számára viládt béreltek. A császárné január végén érkezik oda és husvétig marad ott, amikor a császár is elmegy érte. A német császári család már egy izben tartózkodott Abbáziában.

— Nők a miniszterelnöknél. Ma délelőtt egy öttagú női küldöttség járt a miniszterelnöknél, hogy a Jókai-utcai új zsidó árvaaház ünnepélyt megnyitására meghívja. A küldöttségben gárdonyi Neumann Frigyesné, dr. Neumann Arminné, Singer Zsigmondné, Deutsch Antalné és Stiller Mórné vettek részt. A miniszterelnök rendkívül szívesen fogadta a hölgyeket és megígérte, hogy ha ideje engedi, jelen lesz a megnyitó ünnepségen.

— A nagyvezér meghalt. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy ott Halil Rifát basa nagyvezír ma reggel meghalt. Rifát basa 1895. november 6-án kapta nagyvezérré való kinevezését. Diplomáciai körökben akkor kevéssé ösmerték, csak azt tudták róla, hogy macedóniai származású, szeresi születésű konzervatív-török érzelmi ember, aki különösen a janinavideki rablóbandák kiirtásával szerzett érdemeket. Rifát basát mindjárt kinevezése után éretyelen embernek ösmerték meg, aki hűségesen tartja a hátát a szultán botlásaiért. Rifát idejében a tulajdonképpeni nagyvezér a szultán volt. Szűk hatáskörben belül kitünő adminisztratív tehetségnek bizonyult, de hivatalos kötelességeinek az utóbbi időkben már csak nagynehezen tudott eleget tenni. Két év óta betegkedett és sokszor olyan rosszul lett, hogy a katasztrófa bekövetkezéséül tartottak. Két fia közül az egyiket, Deszávd bégét ezelőtt két esztenével a gulatai hidon egy fanatikus albán meggyilkolta. Másik fia, Fudál bég, a bécsi török követségéül titkári állást foglal el. Leánya Sukri török államtanácsos felesége. Ennek a Sukri-nak egyik fia, Achmed Rifát bég a nálunk akkreditált török katonai attasé tisztjét tölti be.

— A Nemzeti Múzeum jubileuma. A magyar Nemzeti Múzeum a jövő esztendőben ünnepli alapításának századik évfordulóját. Szalay Imre miniszteri tanácsos, a múzeum igazgatója a jubileumi programba fölvette, hogy a múzeum-kertben szoboremléket állítsanak Széchenyi Ferenc grófnak, a Nemzeti Múzeum megalapítójának. A tervhöz hozzájárult Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, és Strobl Alajos szobrásztanár egyik jeles tanítványa, Istók Ferenc már mintázta a szobrot, mely álló alakban örökíti meg Széchenyi, ama régi, Széchenyi aláírásával ellátott egykoru kép alapján, melyet a múzeum tanácstermében őrzének. A szobrot bronzba öntve a múzeum-kertnek a Sándor-utca felőli részén állítják föl s a jubileumi ünnepségek során leplezik le.

— A genfi egyetem története. A genfi egyetem nemrégiben ünnepte alapításának ötszázadik évfordulóját s ebből az alkalomból remek disz munkában közrebocsátotta az egyetem történetét. A pompás díszmű egyik példányát megleghangos levél kíséretében megküldte a budapesti tudományegyetem tanácsának, mely azt könyvtára számára elhozatta s a genfi egyetem tanácsához üdvözlő-levelet intézett.

— Az E. K. E. közgyűlése. Az Erdélyi Kárpát Egyesület vasárnap tartja ez ideig közgyűlését Kolozsvárott. Ez az egyesület, amely tíz év óta áll fenn, hazánk legnagyobb egyesületei közé tartozik. Ez az egyesület volt az, mely legelőször fölkarolta az idegenforgalom emelését, a turisztika ápolását és alap-szabályainak keretében a honipar pártolását. Fölismerte e tényezők nagy nemzetgazdasági s közgazdasági hasznát a nemzeti életben s minden törekvése odairányul, hogy hazafiás működése minél szélesebb rétegekben találjon visszhangot. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület múlt évi működését is a kitaró és lelkes munkásság jellemzi. Az egyesület ezzel a széleskörű munkásságával méltó tiszteletet és nagy népszerűséget szerzett magának az országban. Nagy vagyonnal nem rendelkezik, de amit a nemzet áldozatából kapott, azt a legjobban és a legkörülménytelenebben használta föl. Így is évente negyven-ötvenezret koronát fordít céljainak megvalósítására. Hogy csak egy év alatt is milyen széleskörű tevékenységet fejtett ki, arról számot ad az a jelentés, melyet Radnóti Dezső főtitkár terjeszt a vasárnapi közgyűlés elé.

— Az új győri püspök. Győrből táviratozzák: Gróf Széchenyi Miklós püspököt, aki hétfőn tesz esküt a királynak, a jövő évi február 2-án szenteli püspökké Vaszary Kolozs herceggel és a bécsi pázmáneumban. Az új püspök széktölgelője husvét után lesz.

— A szabadlevélvárt képviselők ismerkedése. Az országgyűlési szabadlevélvárt ismerkedési estéjéül folyó hó 14-én, csütörtökön tartják meg a Royal-szálló két nagy termében, minthogy a résztvevők száma igen jelentékeny. Az estély esti 8 órakor kezdődik.

— Nemzeti kincseink sorsa. A székesfőváros közgyűlésén Eulenburg Salamon tette meg azt az igen okos és dicséretreméltó indítványt, hogy a főváros tegyen lépéseket, hogy a Budapestről elhordott nemzeti kincseink visszakérüljenek hozzánk. Az indítvány következtében a tanács tegnapi ülésében azt javasolta a közgyűlésnek, hogy eszközölje ki a miniszterelnök után a királynál kincseink hazaszállítását. A tanács fölirata, melyben e kérelmet a miniszterelnök elé terjeszti lényeges pontjaiban a következők:

Óhajtatunk teljesedésére irányuló reménységünket növeli egyrészt szeretett királyunk kegyességéből, vetett bizalmunk, másrészt az ország fővárosából, uralkodóink egykori várpalotájából a haza határain túl vitt nemzeti emlékek és kincsek visszaszerzése ügyének eddigi történeti fejlődése is.

E részben elégségesnek véljük csupán a következők utáni:

Az 1843/44-iki országgyűlés 1844. évi szeptember hónap harmadikán királyunkhoz, V. Ferdinándhoz. Mátyás király budai könyvtárának Európaszerte elszórt maradványai visszaszerzése végett föliratoztott. V. Ferdinánd király 1844. évi november hónap harmadikán kelt legfelsőbb királyi válaszában a kérelem teljesítését megígérte, mely ígéret alapján hosszas diplomáciai tárgyalások után sikerült a féltékenyen őrzött kincsek közül kettőt az esztermi könyvtárból megszerezni. Ferenc eszteri fejedelem 1847. évi október nyolcadikán kelt rendeletével két Korvin-kódexet engedett át V. Ferdinánd királynak, melyeket utóbb ő felsége szeretett királyunk ajándékából a nemzetnek visszaadván, jelenleg mint reneszánsz kori művelődésünk ragyogó emlékei a magyar Nemzeti Múzeum méltó büszkeségei.

Az említett nemzeti kincseknek és emlékeknek a magyar királyok székhelyén leendő megfelelő elhelyezése, ugy hisszük, nagyobb nehézséget alig fog okozni, amennyiben a királyi várpalota építése még nincsen teljesen befejezve, s így még lehet gondoskodni eme kincsek és emlékek beagadására és megőrzésére alkalmas helyiségekről. Tudjuk, hogy óhajtatunk teljesülése egyéb számos előzetes kérdés rendezését is szükségessé teszi, de bizunk abban, hogy Nagyméltóságod bölcsessége és tapintata meg fogja találni a megoldás legelőszertűbb módját.

Mindezek alapján azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztatassék ő felségénél szeretett királyunknál kieszközölni, hogy a bécsi múzeumokban és könyvtárakban őrzött magyar vonatkozású emléktárgyak mint ékszerek drágaságok, gyűjtemények, hazai történelmünk forrásművei, más könyvek és kéziratok, melyek akár közvetve, akár közvetlenül kerültek Bécsbe, fővárosunkba visszahozassanak s a budavári királyi palotában az ország szent koronája közelében egy helyezettessenek el, hogy ott alkalmas időben és módon mindenki megtekinthesse.

— Reformátusok gyűlése Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik, hogy ott ma délelőtt kezdődött az erdélyi református egyházkerület közgyűlése. A püspök imaja után báró Bánffy Dezső üdvözölte a megjelenteket és a közgyűlést megnyitotta. Az alakulás és a verifikáció megtörténte után megállapították az ügyrendet és az egyházmezei gondnokok választására, valamint tanárok kandidálására és választására bizottságokat küldtek ki. Az igazgatótanács előterjesztését az 1902. évi költségvetés tárgyává, továbbá az igazgatótanács és a tanügyi előadó évi jelentését az illető bizottságokhoz utalták, melyek jelentésüket hétfőn terjesztik be. Hétfőre várható a költségvetési vita megkezdése is. A közgyűlés egy telmerült eset alkalmából kimondta, hogy az illető lelkésznek ezen állásával tanári állása összeérhetetlen. Ezután nagy érdeklődés mely részletesen beszámolt az egyházkerület szellemi ügyeiről és fejlődéséről.

A jelentés kapcsán Bartók püspök konstatálja, hogy a felekezeti iskolák száma rohamosan apad. Sokan — úgymond — ebben veszedelmes látnak. En nem osztom ezek aggodalmait. A népnevelés első sorban állami feladat és a magyar nemzetnek egységes kultúrája nem lesz soha, míg a népoktatás terhét az állam teljes mértékben magára nem veszi. A jelentés után a püspököt zajosn megjelénézték. A gyűlés folytatásául holnap délelőtre tüzték ki. Délután a közgyűlés tagjai Bartók püspök vezetésével báró Bánffynál tisztelegtek, aki válaszában köszönetet mondott a bizalom nyilvánításáért.

Most — úgymond — valóban oly idők vannak, hogy buzgóbb tevékenységre, fokozottabb küzdelemre lesz szükség. Kéri, őrizze meg e bizalmat.

— A tőkerebesi uradalom bérlete. Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: Hír szerint egy konzorcium gróf Andrássy Tivadár tőkerebesi birtokainak bérbevételére iránt tárgyalásokat folytat, hogy ott műmalmot, cukor- és szeszgyárat létesítsen. Allítólag gróf Andrássy Géza parnói uradalmára nézve is folynak tárgyalások.

MOLL SEIDLITZ POR **MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ** és SO
 felülmulhatatlan hálszer mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 koron.

Legjobb fájdalomesillapító beörszülés, esz, közzvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban elommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérrélt kapbató. MOLL készítmény kérendő.

— **A hivatalos lap.** A *Budapesti Közlöny* ezúttal is az *Athenaeum* kiadásában fog megjelenni. A régi szerződés lejáratában, a belügyminiszterium tehát nyílt pályázatot hirdetett a hivatalos lap kiadására s a pályázatból az *Athenaeum* került ki győztesnek. Erről ma megkapta a hivatalos értesítést. A *Budapesti Közlöny* tehát marad, ahol volt, de nem marad, ami volt. Sőt kapos lap lesz egyszerre, miután anyai ideig inkább félelmes lap volt. Mert az új szerződés jelentős újításokat ró a hivatalos lapra. Első sorban közölni fogja ezúttal a hivatalos lap az egész országgyűlést, az összes beszédeket, mint azt az ellenzék már ismételtelen sürgette. Ma van a parlament ülése s holnap reggel benne lesz a hivatalos lapban a teljes tudósítás. Amelyik képviselő kíváncsi rá, a háznapvi hivatalban meg is kaphatja, mert a kiadóhivatal tartozik naponta annyi példányt a háznapvi hivatalba szolgáltatni, ahány képviselő van. De az újításnak nem ez a legnagyobb jelentősége. Nagyból fontosság, hogy amit eddig az országgyűlési napló-szerkesztőség legjobban akarattal is csak megkésve csinálhatott meg: a napló ezúttal még aznapra elkészül, mert a hivatalos lap mellékleteit csak össze kell kötni havonként s készen a napló. E szerint korábban áll a képviselőknél is rendelkezésükre, ha hamarabb volna rá szükségük. Az újítás tehát, ha nem is szünteti meg a napló-szerkesztés munkáját, de megszünteti a restanciát, melyet eddig a szónokok tulságoskrupulozitása és késedelmes korrigálási okoztak. Másodszor pedig a *Budapesti Közlöny* parlamenti mellékletéből még az ülés napján kaphatnak az újságok ingyen levonatokat s ilyenformán nem szorulnak tovább a gyorsroda drága kiadásaira, melyeket néha alig is lehetett bevárni, arról nem is szólva, hogy a szegény parlamenti tudósítók szinte belevalakultak az ugynevezett *abklacs* olvasásába és kivonatolásába. Az *abklacs*ot is megszünteti a reformált hivatalos lap s a gyorsrodára ezúttal legfeljebb az este megjelenő újságok lesznek rászorulva. Mindent egybevetve tehát örülhet az új szerződésnek (talán legjobban) az *Athenaeum*, de ezúttal az ország is, a parlament is, a sajtó is, a napló-szerkesztőség is. Nem örülnek neki a konkurrens pályázók és a gyorsroda — de mi örvendők többségben vagyunk.

— **Szilágyi Dezső emlékszója.** A jurista-bál előkészítő-bizottsága tegnap este értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy az idén is nagyszabású bált rendez. Dr. Páyer Imre indítványára nagy lelkesedéssel kimondták, hogy a bál tiszta jövedelmét Szilágyi Dezső szobrára vagy diszes siremlék föllállítására fordítják. A bál elnökeül gróf Apponyi Albertet, a képviselőház elnökét, társelnökül pedig a jogásztársadalom számos előkelőségét kérik föl. A bál helyét és idejét még később állapítják meg. A tavalyi jurista-bál sikere biztos garancia arra, hogy a bizottság Szilágyi Dezsőnek monumentális siremlékét létesíthet vagy szobrára jelentékeny összeget áldozhat.

— **Az Otthon új alelnöke.** Az Otthon kör ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya az új alelnök választása volt. Alelnökké szótöbbséggel Brody Sándort, a kiváló író választották meg.

— **Thaly Emil jubileuma.** Holnap lesz tíz esztendeje, hogy Thaly Emil miniszteri tanácsos átvette a Duna-gőzhajózási társaság magyarországi igazgatóságának vezetését. Thaly Emil e működése során kiváló érdemeket szerzett egy társaság, mint Magyarország fergalmának fejlesztése körül. Tisztelet az ország minden részéből szerencsekívánataikkal keresik fel a jubilánst, akinél holnap délelőtt a Duna-gőzhajózási társaság egész személyzete küldöbbséggel fog tisztelegni.

— **Díszvacsoera az orvosok klubjában.** A Budapesti Orvos-Klub tegnap tartotta első téli vacsoráját a Szentkirályi-utca 22-ik szám alatt lévő új klubhelyiségében. A vacsorán ott voltak: Kéty Károly egyetemi tanár elnökgazdát, Récey Imre és Bárony János egyetemi tanárok társaságát, Korányi Frigyes, Tóth Lajos és Müller Kálmán egyetemi tanárok, Hulya Ferenc az állatorvosi főiskola igazgatója, Grósz Emil és Korányi Sándor rendkívüli orvostanár és a következő magántanárak: Angyán, Szontágh, Onodi, Hechhalt, Tóth István, Stiller, Havas, Donath, Krepuska, Imrédy, Hirschler, Diebala, Kúthy, Kuzmik, Ajtai K. István és Gyulay Elemér tanársegédek, valamint a klubnak több tagja. Az első pohárköszöntőt Kéty Károly mondotta a klub fővirágzására. Ma d'Uhrig Lajos Récey tanár beszélt. Végül pedig Müller Kálmán orvostanár, miniszteri tanácsos, Bárony Jánost köszöntötte föl, akinek nagy az érdeme az új klub megalapítása körül.

— **Sikkasztó pénztáros.** A Paska és társas-cég sikkasztó pénztárosát, Weinberger (Vas) Mórt — amint látszik — hiába keresi a rendőrség. A szélhámosnak alighanem sikerült átjutnia a magyar határon. A vizsgálat megállapította, hogy Weinberger néhány nappal ezelőtt cégjegyzési jogával élve 24.000 koronát utalványozott ki különböző bankoknál és ezeket az összegeket fölvette. Régebbi sikkasztásainak eddig nem lehetett nyomára jönni, de valószínű, hogy egyéb bűn is terheli a lelkét. A károsult cég megtette a büntügyi fel-

jelentést. A rendőrség köröző-levelét szétküldötte a külföldi hatóságokhoz is.

— **A Musolino anizikártya.** Nálunk óta járta Savanyu Józsi, Liliom Ferkó, Róza Sándorral s egyéb nevezetes alakjakkal a Bakony sűrűjének. Az idők kereké nagyot fordult azóta s a kedves embereinkről most anizikártyán szoktunk megemlékezni. Semmi csodálni való nincs hát azon, ha most Olaszországban a Musolino arcképével díszített képes levelező-lapoknak van a legnagyobb keletük. A Musolino-láz, mely az egész appenini félszigeten dühöng, ime ebben az anizikártyában forrott ki s e forrás ponton avatkozott bele a dologba az olasz belügyminiszterium, amely körrendeletben tiltotta el a Musolino-kártyák árusítását.

— **Mulató villamosok.** A föld alatt robbogó villamos magán a vasuti kocsin kívül két ur lényeges. Az egyik, aki így szól: — Kész! a másik pedig, aki szellemesen azt feleli rá: — Mehet! Ha ők akarják, a kocsi elindul, ha akarják, nem indul. Gyakran azonban megesk, hogy ez a két ur unatkozik. Ha a közneemberei unatkoznak, ugyan kin lehet unalmukat elűzni? Bizonyára a t. és n. é. közönségen. A Kész! ur rákacsint a Mehet! urra s abban a pillanatban, mikor a jámbor utas a pénztárnál megjelene, hogy jegyet váltson s boldog, hogy éppen előtte áll a kocsi, már rá is akar szállani, mikor Kész! ur elkialtja:

— Kész!

— A Mehet! visszaordítja:

— Mehet! ...

S mit tesz a villamos? Elrobbog. Mit tesz az utas? Káromkodik. S mit tesz a Kész! és Mehet! ur? Mulat.

Mi pedig azt kérjük, mire való a villamos földalatti vasutnál a fékező?

— **A részvét.** A meteorológiai jelentésekben tudjuk, hogy a hőstüvedés erkölcsi emelkedést jelent. Ez kissé homályos meghatározás, de körülbelül azt akarja jelenti, hogy a tél több részvétet vált ki az emberi lélekből, mint a nyár. Sajátságos természeti tümenény, hogy mikor fagy, akkor akad meg a részvétlenség. Már november havában az embereket enyhe poétikus érzések környékezik. Ilyenkor mondjuk a költővel: „Hol a boldogság mostanában? A fűstben álló kávéházban!”

Késégtelen, hogy a tölnek legszebb virága a részvét. Szébb a jégvirágnál, szébb a zuzmára-disznál, s helyesen alkalmazva tündéri bokréta.

Fájdalom, nem mindig alkalmazták a kellő tapintattal, Példa rá a következő eset.

A villamoson utaztam a Báthory-utcaig. Azonul már nem utaztam, mert a villamos kocsi felmondta a szolgálatot. Az árammal volt valami rejtélyes konfliktusa. Jó ideig vártuk, hogy ez a konfliktus lovagiasan elintéződik, s mi vidáman tovább robbogunk.

Semmi sem lett belőle. A kocsivezetők és kalauzok egy ideig izgatottan futkoroztak, vizsgálgattak, nézegettek, aztán szépen összeállítottak tanácsosn. Eléggé festői csoportot adtak. Minden kocsivezető egy hatalmas fékezőt tartott a kezében, a kalauzok a jeggyűgató szerszámmal hadonáztak, a kocsi pedig végtelen sorfalat állottak.

Az árammal együtt az utazók türelme is fogyni kezdett. Eles, kiméltetlen megjegyzések hangzottak fel a kocsiban.

— Hát megyünk már?

— Nem érdemes villamosra ülni.

A kalauzok és kocsivezetők nyugodtan folytatták a szakfánkoskodást. Kíváncsi voltam, hogy ugyan miről beszélgetnek. Nosztelenül közeledtem feljűk. Képzélek megiepetősemet! A legujabb német gabonavámteletek tárgyalták.

— Ez sok! kiáltottam fel.

— Ugy-e ön is sokja? mondotta az egyik kalauz.

— Mit gondol, mi lesz a következménye? kérdezte egy másik.

Mint hogy gabonavámteletek tekintetében nem éreztem magamat a kellő színvonalon, ha csak visszaontam a kocsiba. Ott egy kövér ur szigoruan rámrivallt.

— Nos, megyünk vagy maradunk?

Erre a kérdésre még kevésbé tudtam felelni.

— Ez hivatalos títok, mondták.

— De hát miért titkolódnak? kérdezte.

A kövér ur nem várta be a feleletet. Összeszűdta a villamosnak egyik felmenő ágbeli rokonát és nagy zakatolással elisietett.

Tökéletesen igaza van, gondoltam magamban, és követni akartam nekem példáját. De abban a pillanatban a kocsi mélyéből hals zokogás nesze ütötte meg a fületem.

Egy asszony sirt. Egy distingvált koru urinó. A könnyek a fátylon óvatosan perogtek alá. Nem tudtam ellentálni a kíváncsiságomnak.

— Mért méltóztatik sírni? kérdeztem őszinte részvéttel.

— Az ilyen esetek miatt, mondotta csuklása fuló hangon.

— Milyen esetek miatt? kérdeztem nem a legokosabb tekintetemellem.

— Hát nem látja... a sok kocsi... a közlekedés szűnetel. Mennyi kár, mennyi veszteség!... Szegény részvényesek.

Hangja egy viharos kreszcendóba full. Zokogott. Hát van gazdagabb telepe a részvétnak, mint a női sziv? Még a részvényeseknek is képes juttatni belőle. Szégyenell valom meg, én sohasem gondoltam a részvényesekre, mikor az emberiség nyomora előt leborultam.

— **Az éjszakai szivarzó.** Egy amerikai férjét elválasztották a feleségétől azért, mert a férj minden éjjel két órakor fölébredt, meggyújtotta a gyertyát, a gyertya lángjánál a szivarjút és füstölt. Elfűstölt egy egész szivart, amittől nohéz és fojtó dohányiszag terjengett a hálószobában. Az asszonyka sirva panaszkodott a dolog miatt a bíróság előtt s kijelentette, hogy ő nem bírja ki tovább.

Az eset méltó egy kis elmélkedésre s általános érdeklődésre tarthat számot ott, ahol oly sokan ébrednek fel éjszánkénkt, gondallt télt lelkük elűzőn az álmat szeműkről. O nagysága esőndesen pihen. Kis kék szalaggal van beforna a haja éjszákára s hófehér karjával boldogan öleli át a vánkost. Semmi gond nem nyomja lelkét s most, hogy a két éves Bubi leszokott az éjjeli sírásról s szintén békésen alszik, semmi oka sines, hogy éjnek idején fölébredjen. Papa azonban más. O tegnap este sápadtan tért haza irodájából, egy szó sem szólt, hogy a számadásai nincsenek rendben. Egypár száz forint hiányzik csak mindössze. Vagy sokat adott vissza valakinek, vagy keveset vett be, vagy rosszul jegyezte be a számkokat.

— Istenem — gondolja — még sikkasztónak tartanak.

Erre a gondolatra megriad. Fölül az ágyán, egy darabig a sötétbe bámul, aztán meggyújtja a gyertyát, a gyertya lángjánál a szivarját s miközben fűstöl, fűstöl nézi a karikákat s számol.

— Száz, kétszáz...

O nagysága meg sem moccan. Bubi is alszik s a szobában nem hallatszik más, csak az óra ketyegése. Papa azonban egyre szivarzik s most már a hajában kapargál a kezével.

A gond gyöttri, irtozatosan szenved s óvatosan nézi meg Bubit, hogy ott van-e még a bölcsőjében. Valami szörnyűt gondolt. Azt gondolta, hogy Bubit a fiuk kicsufolták az iskolában az atyja miatt.

Mindhiába. A hatszáz forint nem kerül elő. Ellenben a szoba tele van fűsttel s o nagysága hirtelen elereszti a hófehér vánkost, fölébred s így szól:

— Igazán utálatos, hogy mennyire tele fűstölöd a szobát. Az ember éjjel alszik s nem szivarzik. Így nem élhetünk, így... Igen. El kell válnom tőled. Neveletlen emberekkel nem lehet egy fedél alatt élni.

Papának egy kissé fáj a dolog. Kevesli az asszony gyöngédségét, de nem szól. Csőndesen leteszi a szivarját az éjjeli szekrényre, elfújja a gyertyát s csak annyit mond:

— Boocsás! meg.

Aztán a sötétben sokáig nézi a szivar égő végét s közben számolgatja:

— Száz, kétszáz...

— **A főváros idegenforgalma.** A *Journal de Budapest* hétről-hétre folytatja a *Miért oly kevés az idegen?* című rovatját. A holnapi számában közli Berzók Árpád miniszteri tanácsosnak, Herczeg Ferencnek és Smialovszky Valér országgyűlési képviselőnek érdekes cikkeik.

Herczeg Ferenc csak úgy találja az idegenforgalmi kérdést megoldhatónak, hogy ha Budapestnek legalább olyan fényes udvartartása volna, mint Bécsnek, vagy pedig a kereskedelemben is olyan vezérszerepet játszana, mint Hamburg, avagy politikailag is oly nevezetes volna, mint Berlin, vagy pedig a magyar főváros utcai képe oly tipikus és nemzetli volna, mint most Moszkva. Herczeg Ferenc összehasonlítja Budapestet a többi európai várossal, s úgy találja, hogy Budapest, csak mint világváros lehetne egyetlen a maga nemében, már a legszébb tekintése miatt is. Minden más idegenforgalmi kérdés, amely nem ebből az alaptól indul ki, eleve céltévesztett.

Berzók Árpád miniszteri tanácsos szerint az idegent nem kell sőhova sem hívni, ha olyan dolgot talál valahol, ami másutt nincsen. Hivatkozik Kína példájára. Ott nemcsak, hogy idegenforgalommal nem foglalkoznak, hanem mindent elkövetnek, hogy a fehérrőrdögöket elriasztják. És mégis tódul oda a sok tudós és vállalkozó. Kínáról pedig száz meg száz könyvet írtak.

Smialovszky Valér képviselő szerint a kormány és a főváros kölcsönösen létkények egymásra, a helyet, hogy egymást támogatták. Szerinte Budapestet világvárosá kell tenni.

— **Felhívás a szegénysorsu tudósbetegyekhez.** Az Erzsébet királyné nevével viselő Szegénysorsu tudósbetegyek szanatoriuma megnyílt és rendeltetésének átadott. Azok a szegénysorsu tudósbetegyek, akik az Erzsébet Királyné alap rendelkezésére álló valamelyik ágyalapítványi helyre ingyenes gyógykezeléstes céljából fel akarják magukat vétetni, felhivatnak, hogy ebbeli bélyegtelen folyamodványukat, ez év december elsejéig nyujtják be Emich Gusztávné urnőhöz, az Erzsébet Királyné Alap megbízott elnökéhez (VII. Zerge-utca 18-ik szám alatt). A folyamodványhoz melléklendők: 1. Születési bizonyítvány. 2. Árvaánál a szülők halotti levele; özegeknel a férj halotti bizonyítványa. 3. Szegénységi bizonyítvány. 4. A tisztí orvostól látamozott kezelőorvosi bizonyítvány és végül 5. hosszagsi bizonyítvány. Megjegyeztetik, hogy a fentjelzett ágyalapítványi helyekre csakis özevgyasszonyok vagy árvalányok vétetnek fel.

— **A vérvád meséje.** Hat esztendeje annak, hogy Bajorországban, az arnswaldi járás Mienkeven nevű falujában nyomtalanul eltűnt Jenke kocsmárosnak háromszentűs leánykaja. Persze rögtön megszületett a rituális gyilkosság vádjára s a környék zsidó lakosságának nagy üldözésben volt része az eltűnt kis leány miatt. A gyermek azóta elő sem került s a megszomorodott s azóta már meg is vigasztalódott szülők mai napig esküdni mernek arra, hogy gyermeküket a sakterés ölte meg. Azaz hogy ma már nem, mert előkerült a gyermek gyilkosa. Egy Renke nevű halász a halásos árnyán bevallotta, hogy ő lölte le a gyermeket az erdőben. Azt hitte, hogy valami vad mozgolódik a bokorban s rálőtt. Amikor észrevette tévedését, megijedt a következményektől s elásta. Azt is megvallotta, hogy hova. A hatóság ásátott a megjelölt helyen s kiderült, hogy a haldokló ember csakugyan igazat beszélt.

— **Letartóztatott nagykereskedő.** A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírójának megkeresésére a bécsi rendőrség letartóztatta tegnap Adler Jakab volt budapesti papírnagykereskedőt, aki egy évvel ezelőt témerdek adósság hátrahagyása után hirtelen eltűnt. Adler Jakab mintegy két évvel ezelőt papírnagykereskedést nyitott Budapesten a Károly-kört 13. szám alatt. Az új üzletet elhalmozták árúkkal és Adler ugyancsak igénybe vette a kínálózó hitelt, mert adósságai rövid egy év alatt meghaladták a 40.000 koronát. A fizetési terminusok azonban készüléteitől Adlerre, akinek üzletében mindennapos lett a végrehajtás. Mikor pedig a hitelzők esdőt kértek ellene, az üzleti árú nagy részét átszállította anyósának időközben a Király-utcában megnyitott üzletébe. Ekkor Adler ellen sorba tett büntetőpanaszt a hitelzők család bukás, hamis eskü büntette és csalással vádolva Adlerre, akiről bebizonyult, hogy üzletének reális alapja nem is volt és minden törekvése csupán minél nagyobb hitel kiaknázására irányult, hogy aztán az így szerzett árúkat anyósa üzletében értékesítse. Mint-hogy pedig a büntvizsgálat azt is kiderítette, hogy üzleti könyveiből számos lap ki van tépve, leltárt nem is készített, a kir. ügyészség letartóztatását indítványozta és Puscariu központi vizsgálóbíró ki is adta az időközben eltűnt kereskedő ellen az elfogadási parancsot. Közül egy évig kérte ki Adler a büntető igazságszolgáltatás kezét, míg tegnap Bécsben letartóztatták. A letartóztatott nagykereskedő dr. Gleichman Lajos fővárosi ügyvédet kérte fel védelmére, akinek közbenjárására Adlerre már át is szállították az ügyészség fogházába.

— **A soproni bankbukáshoz.** A soproni városházán egyre folyik a vizsgálát, amelyet Harlt belügyminiszteri titkár és Gumá miniszteri számtanácsos vezetnek. A felderített visszaélésekről és szabálytalanságokról kimerítő adatok a vizsgálát érdekében még mindig nem kerültek a nyilvánosság elé, de ma már az egész város tudja, hogy a szabálytalanságok az árszavék elmökét terhelik, aki a szabályzat ellenére, igen tekintélyes összegeket helyezett el a megbukott soproni banknál.

Sopron város közigazgatási bizottsága ma gróf Sétényi Emil elnöklésével a város főtitkárviselőinek a bankügyből folyó fegyelmi ügyeit tárgyalta. Gebhardt polgármester ellen elrendelte a fegyelmi megelőző vizsgálatot, melynek mezejtésére bizottságot küldtek ki, amely a Kretschy tanácsos ellen elrendelt elővizsgálatot is teljesíteni fogja. Kund városi ügyész indítványt tett, hogy Gebhardt polgármestert a közigazgatási bizottság függessze fel állásától, mert ellene hamis bukás miatt büntügyi vizsgálat folyik. A bizottság ezt a büntvizsgálatot elrendelő végzés jogerőre emelkedéséig mellőzte. Végül pedig Frintz Ferenc helyettes polgármester ellen rendelték el a fegyelmit, mert árszavéki elnöki minőségében önkényesen megmásoította az árszavék határozatát és ezzel egy árának 12800 korona kárt okozott. Az utóbbi ügyet holnap intézik el.

— **Házasság.** Okányi és érkenézi Szilárd József tartalékos honvédszár-hadnagy érkenézi nagybírókos, eljegyezte dr. Hortoványi József országgyűlési képviselő és neje, született Lonkay Irén leányát, Blánkát.

Dr. Révai (Rosenberg) Izsó fővárosi gyakorló orvos, a Herzl-szanatorium aszisztense eljegyezte Sonnenfeld Lenkét, dr. Sonnenfeld Zsigmond párisi házankfiának, a Dewish Colonisation Association igazgatójának leányát.

Goldschmid József, az Első Eszéki Hengermalom diszponense e hó 17-ikén vezeti oltárhoz Axelrad Lola kisasszonyt az eszéki zsidó templomban.

Grossmann J. Jenő Budapestről eljegyezte Fiala Paulácska kisasszonyt Alsó-Köröskényben.

Weiss Jenő, a Weisz Samu és fia cég beltagja Léván, eljegyezte Frischer Gizella kisasszonyt, Frischer Lipót leányát Nyitrán.

Berger Simon Budapesten eljegyezte Baum Székács kisasszonyt, Baum Armin néptanító leányát Perbetezől.

— **A leggyorsabb vonat.** Berlinből jelentik, hogy a potsdam-berlini katonai vasuton tett kísérletek té-

nyesen sikerültek. Óráként százötven kilométer sebességgel értek el. A levegő nyomása a vonaton egy esőpöpet sem volt érezhető. Mindezek dacára elhatározták, hogy a gyorsaságot többé nem fokozzák.

— **A mező-sámsondi szellemek.** A brunói szellemek megmondolták a dolgot s elmentek Mező-Sámsonda. Mező-Sámsond kétsgékvül az a hely, ahol a szellemek garázdálkodhatnak, csalafinta játékaikat szabadon üzhetik, mert ugyan kinek jutna eszébe, hogy Mező-Sámsondon rendet csináljon a szellemek közt. A jegyző lakban tehát megjelentek a szellemek, megtáncoltatták a konyhaedényeket. A tejes kőesőgök tancra perdülnek a hamis kis íbrékkal, a lábas fazék pedig örületes táncot jár egy karcsu befőttes üveg körül. A takaréktűzhely egyik vaskarikája is csodadolgot művel. Nem esik le, hanem fölesik. Annnyira föl, hogy összezuza a függő lámpást. Végül — erről biztosít a sámsondi tudósító — valóságos francia négyest járnak a konyhaedények s pompásan csinálják a helyesert.

A közégi jegyző, aki végre is megunta a szellemek garázdálkodását, a szolgabíróhoz fordult segítségért, aki a szellemeket összefogdosztatja s illetőségük helyére, Brunócra fogja toloncoltatni. A dolog emlékezetes voltáért külön megírjuk a nap pontos dátumát, melyen e dolgok történetnek. Anno Domini 1901 die 9. Novembris.

— **Nem amerikai párba.** Pár nappal ezelőt agyonlőtte magát Budapesten egy fiatal ember. Széles Lajos volt a neve, nagyváradi fiu, nevelt gyermeke egy timármesternek. Azt rebesgették, hogy amerikai párba volt a halálának okozója s a rendőrség is ebben az irányban indította meg a vizsgálatot. Most azonban kiderült, hogy a szegény fiu öngyilkosságának sokkal egyszerűbb oka van. Elvesztette a kenyerét, egy hibásan kiállított szegénységi bizonyítvány miatt visszautasították a kérelmét, amiben tandjmentességet kért az egyetemen — s ezen annyira elkeseredett, hogy agyonlőtte magát. Egy rendőrkapitány gimnazista fia mellett tanítóskodott s ezért kószolt és lakást kapott. A fiuval azonban nem tudott egy boldogulni, ahogy elvárták tőle. A gyerek nemrégiben levelet vitt haza a latin nyelv tanárától az apjához, amiben arra írtik, hogy jobban tanuljon, mert különben megbukik. Az apa méregbe jött a levél elolvasása után s a házi tanítónak kijelentette, hogy nem reflektál többé a szolgálatára. Erre következett el a visszautasított kérvény dolga is — s a szerencsétlen fiatal ember agyonlőtte magát. Amerikai párbaórló tehát szó sincs.

— **Érdekes esküvő.** Egy dunamelléki város társadalmi életében előkelő szerepet játszott a Sz. család. Volt is miéből. A vagyonban usztak, az uri osztály színe-java járt-kelt házukba és egyetlen eladó leányukért nem egy előkelő család sarja versengett. A művelt lelkiéletű leány azonban már régóta egy szerény jövedelmű megyei hivatalnoknak igérlte kezét és a duszgazdag szülők leányuk hajlamának engedve, beleegyeztek a házasságba. Nem volt boldogabb jegyespár a világon, de nem is volt irigyeltebb ember a városban, mint a vőlegény. A lakodalom napja már ki volt tűzve. Remény, szerelem és boldogság volt a fiatal jegyesek élete. De mint mindenhol, úgy itt is bejagázta a sors, hogy nincsen róza tövis nélkül. Sz.ék egy rokonuk lelketensége folytán elvesztették teljes vagyonukat. Éppen az esküvő előtti napon jutott ez a hír nyilvánosságra. Az emberek összedugták fejüket. Találgatták, hogy meglesz-e az esküvő? A pletyka pedig a szélrózsa minden irányába elvitte a lehetetennél lehetetlenebb híreket. Az esküvőre a meghívott vendégek már csak kíváncsiságból is teljes számmal megjelentek. Csalodtak. Az esküvőt megtartották. Szomorú volt nagyon, mert ezental a fiatal férjnek csekély fizetéséből az üregket is el kellett tartania. Annny meg jutott, hogy a lagzit megtarthatták. Számos üdvözölő-sürgöny érkezett, melyek közül a következő visszazerezte a vagyont a kétségbeesett család tagjainak: *A mai húsdarom nálunk vásárolt sorsjegyükkel megnyerték a főnyereményt. Török A. és Társa bankháza Budapest, V. Váci-kört 4. Ilyen vigan végződött a kezdetben szomorú lakodalom.*

— **Szerelmi dráma.** Zilahról telegrafálják nekünk, hogy Molnár Lajos állásnélküli jegyzőség tegnap este a köztetetőben Kulesár Pálnak, a megyei kórház felügyelőjének Marcsa leányát fején és szívében revolverlövésekkel súlyosan megsebesítette, azután maga ellen fordította a fegyvert. Molnár szörnyet halt, Kulesár Marcsa két órai kínos szenvedés után behelte ki lelkét. Közös elhatározással mentek a halálba, mint egy hátrahagyott közös levélben írják, mert tudták, hogy nem lehetnek egymáséi.

— **Öngyilkos szatócs.** Pár nappal ezelőt bejelentették a rendőrségben, hogy Svarcz József aradi születésű 53 éves szatócs és laskasütő eltűnt az Újvárosi 24. szám alatt levő lakásáról. A rendőrség körözötte az eltűnt szatócsot, amíg ma megtalálta az Almássy-tér 2. szám alatt levő laskasütő műhelyében holttan. A balhálántánék lőt seb volt, s mellette hevert egy hatlővetű forgópisztoly. Minden jel arra val, hogy Svarcz öngyilkossá lett. Az utóbbi időkben anyagi zavarokkal küzdött. Valószínű, hogy ez kergette a családost embert a halálba.

— **Tolvaj család.** Novák József posta-alstizt felesége jelentést tett a rendőrségben, hogy Balogh Ignác, született Bajkai Juliánna nevű cselédje tőle 8000 ko-

ronát 60 arany ékszereket és ruhaneműt ellopott s azután megszökött. A detektivek már nyomában vannak a tolvaj cselédnek, aki a kedvesével Új-Kécskőre szökött. A rendőrség házkutatást tartott az asszony kedvesének — aki kocsis — a lakásán s több ruhaneműt talált ott, amelyek a lopásból származnak.

— **Rendőri hírek.** Unfuhrer Károly csereszézősegéd ma délelőt a Császárúrtó egyik melléképületének tetőjéről lezuhant s oly súlyosan összezuza magát, hogy az Irgalmasok kórházába kellett szállítani. — Az északa betörők jártak Horváth Károly József-kört 15. szám alatt levő dohánytösződjében és 260 korona értékű bélyegeket és váltót ellopott. A rendőrség keresi a betörőket. — Az este a Csömörúrtó 32. számú ház pincéjében tűz támadt. Néhány laskamra s egy rakás száma égett el. A tüzet a VII. kerületi őrség oltotta el. — Tegnap éjszaka a rendőrség razzitát tartott a VII. kerületben, amelyen huszonnyolc csavargót fogdosott össze. Kilencet azonnal eltoloncoltak, tizenkilenc ellen pedig megindították az eljárást.

— **Új elkéket bevezetni, újabb üzleti összekötéseket létesíteni és vevőközöségét állandósítani,** minden nagyobb cég törekvése; ez az óhajom azonban csak akkor vezet célhoz, ha a kereskedő minden egyes darab tartósságáért a kezeséget elvállalja. E következmény gondos teljesítése következtében méltán élvezi széleskörű vevőinek teljes bizalmát Neumann M. férfi-, fiu- és gyermekruhatelepe Budapesten, IV., Múzeum-kört 1. szám alatt. E cég 16 fiókteleppel rendelkezik az ország minden nagyobb városában. — Árjegyzéket bérmentve és ingyen küld.

— **A bőr védelme.** A hirtelen beközöztött hideg időjárással együtt bekövetkeztek a test bőrnek kellemetlen bajai is: a vörös szín, a kéz bőrnek felrepedése, az arcból kiütései. Ezeknek a meggyálítására vagy elúntetésére nagyon ajánlható a Dr. Graf és Társa román udvari szállítók készítménye a *Byrolin*. A Byrolin crème és szappan kitűnőséget a legkiválóbb orvosi tekintélyek elismerték és a bőr ápolására melegen ajánlottak. Kapható minden jobb illatszertüzletben és drogériában, valamint a gyárban: Bécs, VI., Amerlingstrasse 2.

— **(x) Tüdő- és légzőszervek** bajainál kipróbált jó hatású a Cervello tanár-lőle *Ipaol* és az ehhez szükséges belélegző-készülék *Salus*. Orvosi rendeltetle kapható. Prospektus ingyen küld Nádorgyógyszertár, Budapest, Váci-kört 17.

— **(x) Vásároljanak osztályorsjegyeket** Lukács Vilmos bankháza, Budapest, V., Fűrdő-utca 10. Egy egész a 12 kor, 1/2 a 6 kor, 1/4 a 3 kor, 1/8 a 150 kor.

— **(x) Kérjünk mindenütt F. M. E. E. vagy E. K. E. gyujtót.**

Baromfi-hirességek.

— **A Baromfi-Egyesület kiállítása.** —

Budapest, november 9.

A Városligetben ilyenkor melankólikusan sárga a levegő. És üres ez a rengeteg nagy hely. Csak a főváros pavilonja van tele gourmandokkal, boas aszszonyokkal, üde leányokkal, akik gyönyörűséggel nézik a baromfi-kiállítás királyait és királynőit: a pazar színekben pompázó fácánokat, galambokat, a hatalmas nagy ludakat: a ketrecekbe gyűjtött baromfi-hirességeket.

Az ember azt hinné, hogy a galambok ketrece körül fiatal leányok tolonganak, hogy nézzék a szerelmesen turbékoló párokat, amelyekkel nem esik meg az, ami az életben nem ritka: itt egymáshoz illő párok kerültek össze. De a ketrecek utai között a lányok helyett komoly urak sétálnak, a gourmandok. Meg-megállnak némelyik pár előtt és nagy kedvvel nézik a galambok természetét. Mennyi jó falat! A kis blondinetták vöröses szőke tollazatuk alatt inyenc-falatokat takargatnak. Akinek nem tetszik a vörös, talál itt feketét, barnát, fehérret, sőt szürkét is. De a szürkésőt itt nem jelentik az öregséget. Melletük vannak a kevélykedő hófehér pávagalambok, legyezodalakra formált farkukkal, Magásra emelt fejcsökéikkel sétálgatnak a kalitákban, büszkélkedőn, hiúan, ami sehogysem illik a galambok szerénységéhez. Vannak itt hús-galambok is. De ezeknek is csak a nevük ijesztő. Amint-hogy a tuniszi fekete sárlányban, amely a legkisebb galambajaja, senkisésem ismerne rá a sárlányok fehér madarak alakjára, amelyek a vizek felett élik le még hangjukban is egyhangú életüket. A normális nagyságu galamb alakját mutatják a kovácsolt strasser galambok. Fehér tolluknak a szélen fekete sáv húzódik végig és az egymáson fekvő tollak olyanok, mint amikor kovácsolt vaslemezeket préselünk folyózetesen egymás fölé. Ezt a fekete sávot az idők folyamán a tenyészet csodásan bevaló kísérleteivel barnára, vöröstre színezték és van egy pár galamb itt, amelyeknek a tolla szélen olyan a sáv színe, mint a fehérségből a sárgába átúto sejtés. Csak egy nagyon kis árnyalat, de elég arra, hogy minden egyes tollat külön határolyon.

Mert ezek a galambtenyésztők a legtörelmesebb emberek. Valósággal szenvedély már a türelmeknek az a nagy foka, amit produkálnak. Parthay Géza például, a Baromfi-Egyesület érdemes igazgatója, hu-

szonót éven keresztül kereste össze a megfelelő színű párokat csak azért, hogy végre olyan galambfajt teremtsen, amelynek a feje, szárnya, farka, melle, bóbítája olyan színű legyen, amilyenek ő akarja. Parthay különben, akinek a kollekcója külön méltatást érdemelne, kiállította egy galambosnek az olajfestményű képét is. Egy ázsiai orosz fekete himsirály volt, amely hamarosan elpusztult. Nyolc generáció kellett, amíg a megfelelő keresztesekkel olyan színeket tudott elérni, amely ezen az ősapán tündökölt. Ott van nyolc egymás mellett levő kalitkában mind a nyolc ivadéka. Érdekes megfigyelni rajtuk, hogy a tollak színe hogy közeledik folyton jobban az őstípus színéhez felé. Az egyik kalitkán ilyen cédula függ:

Angol keringő!

A tavalyi kiállításon még a bécsi keringő volt túlsúlyban, most már itt is az angol keringő hódít... Vajjon minő ezeknek a galamboknak a keringő repülése?

A magyar galambok begyesek. Hatalmasan kiállított mellet járkalnak. Mellettük vannak az egri és szegedi keringők. Szerény, kicsiny madarak a római nagy szürke galambok mellett, amelyek tyuknagyságuk. Komikusak a görbe csőrű bagdetták. A kis szarka-galambok pedig csak az alakjuknak készülhetnek a nevüket. A tulajdonságaik jóval kezelebbek, mint a szarkái. A postagalambok között van a przemysl verseny idei nyertes, amelyet Seidl és Kell állítottak ki. Odébb pedig három kalitkában szintén kiállított galambok járkalnak: a kiállítás napján rendezett hatvan—budapesti verseny nyertesei. Az első díjat Jandaurek Vince galambja nyerte, amely üdvözölést hozott a nyakában Darányi miniszternek. A második díjat Örömy és Korompay, a harmadikat Zirkeibach, Reiner és Deckmann galambja nyerte.

A sok asszony mind a kacsák, ludak, pulykák körül járkal. Istenem, mely májak, milyen keblek, mennyi zsír! Akaratlanul is csettent az ember nyelve a gyönyörűséges pekingsi kacsák láttára. És hamarosan erőt venne a kísértés mindenkin, ha a kalitkán függő cédula nem mutatná, hogy csak 55 korona egy pár kacsá. Igaz, hogy mindegyik hat kiló, de ennyi pénz egy pár kacsáért!... Amintohogy önkéntelenül kalapot emeltem egy emdeni lud előtt, amelynek százhatvan korona az ára! Ez már nem is lud, ez lud ő felsége. A Zsombolyai Baromfitenyésztő-Egyesület kollekcójában is sok pompás szárnyas van és ami jó, olesó. Gyönyörűek a *seyandotte*-tyukok. Nagy, hófehér tollazatu állatok, amelyeket nagyon irigylünk a kiállítójuktól, egy morva bárótól. Remek állatok a tiszta fajú plymouthok és langshanok. Az egyik nagy fekete langshan kakasnak 26 korona 90 fillér az ára. Ugy látszik, a kiállítója súly szerint állapítja meg az árakat. A *huda*n tyukoknak ott van az ősfajtája: koromlekete. Mellette a tenyésztés dícsősége, a tiszta fehér *huda*n tyuk. A *malaji* fehér tyukok mellett a kalitkában melankolikusan sétálnak a kakarok. Valamikor viadalokra használták ezt a fajtát. Bágyadt tekintetük mintha azt mondaná:

— Ki néz most kakasokat, amikor mindenki focibálozik?!

Az erős malaji tyukok mellé kerültek a porcelán tyukok, amelyeknek csak a neve törékeny, és a törpe tyukok, amelyeknek az alakjuk a törpe. Sorukat a selyem tyukok zárják be. Bojlyos, hófehér a tolluk, fekete a tarójuk. Olyanok, mint nagy élő krizantemumok... A pulykák mellé kerültek a fácskák. Van közöttük néhány érdekes példány. Talán a legérdekesebb — kuriozitás szempontjából — a *timanus* fácska, amelynek a tyukja a legrosszabb anyja. Az apa kénytelen a tojásokat ápolni, melengetni, mert az anyja nem törődik velük. Szépek az ezüst és arany fácskák, a királyfácskák — bordóörvös tollakkal — és a torquatus fácskák.

A nyulcskák közül csak egy pár kis hófehér festű, fekete füllű, esillogó, vörösszemű orosz nyulat lehetne *nyuszikának* nevezni. A többi mind ijeszítően tekintélyes állat. Ezekkel bizony nehéz volna az ételap megcsalni... Van közöttük még két nyul is. Természetesen a gyerekek uralkodnak itt a nyulkelecekek között és esengő kacagásuk belevegyül a kukorikoló, kőkodásoló, gágogó hangokba... A galambok nem turbékolnak. A szerelmi turbékolás csak akkor édes, ha a szerelmeseknek ninosen nézőközönsége...

A rendkívül érdekes kiállítás áttekinthetően rendezve, amiért Parthay Géza igazgatót, a jeles szakírórt illeti elismerés, akinek a bőséges tapasztalata, nagy tudása egyik erőssége a csöndben, de hasznosan munkálkodó Baromfi-Egyesületnek.

A kiállítás minden hét végén változik, mert az állatokat felváltják. Nagy vásár történt már eddig is, mert a közönség, a mellett, hogy gyönyörködhetik meg-

közelihtetlenül drága állatokban, olesó áron juthat kiülnő szárnysakhoz is.

Tessék megnézni őket.

Sváb Tivadar.

A Columbia galambtenyésztő-egyesület Jandaurek Vince előktele alatt holnap, vasárnap délután 3 óra-
kor a kiállítás területén postagalambversenyt rendez. A versenyen a közönség által írt levelezőlapokat a főváros egy másik részéből hozzák vissza a kiállítás területére a galambok.

A baromfi-kiállítás bíráló-bizottsága ma kezdette meg működését gróf Teleki József elnöklésével. A bizottság a következő csoportokban alakult meg: I. ső csoport: Az összes haszonbaromtiak. II. Baromfitermékek. III. Galambok. IV. Tengeri nyulak. V. Baromfitenyésztő segédesszók. Az első csoport bírálói jegyzőkönyve a következő: Egyesületi aranyérmert nyert: Palisch Izabella. Lángner A. W., Hohenlohe herceg, Waldt Rudolf, Kravits Teréz, gróf Teleki József, báró Wilezek uradama Magda János, Fónagy József. Egyesületi ezüst-érmert nyert: Gefügelhof Namiest, Langer Gusztáv, Morasz Sándor, Czöndör László, Thiesen Artur, Keller János, gróf Lónyay Gáborné, Mihailovits József, Fónagy József, Korenika István, Erdélyi Sándor, dr. Hoffmann Károly, Strebingner Agoston, Raksányi Anna, Kautz Károly, Kovács Béla, Jókuthy Sándor, lovas Rosmani, Komlósy Miklós, Rácz Odönné, Illés Antal, Bachmayer M. C., Kristóf Károly, Frölich Vilmos, Borovits Antal, Szomjas Aladár, Tintara Johanna, Jeinek József, dr. Ioth Lajos, Szücs Lajosné. Egyesületi bronzérmert nyert: Susztek József, Gröz Henrik, Wagner, Popovits Gyula, Fábán Lajos, Zimmermann Dániel, Skof Tibor, Sármezey Antalné. Tiszteletdíjat nyert: Mészáros Mihály, Jandaurek Vince.

A galambtenyésztési osztályon a következő díjazások történtek: *Haszon- és díszgalambok*. Egyesületi arany érmert kaptak: Perényi Dénes és Jandaurek Vince. Egyesületi ezüst érmert kaptak: Susztek József, Namiesti baromfitenyésztő, Frölich Vilmos, Jókuthy Sándor, Kátay Mihály, Domayer Károly, Székely Károly, Tovarek Henrik, Kovács János, Korenika J., Burger János, Fánagy Gusztáv, Bogdánffy Ferenc, Malosnik Ferenc, Wilezoki-uradalom. Egyesületi bronz érmert kaptak: Langer Gusztáv, Winkler Mihály. *Postagalambok*. Egyesületi arany érmert nyertek: Jandaurek Vince, Glasel József; ezüst érmert nyertek: Örömy és Korompay, Matler Gyula, Szenyéry István; egyesületi bronz érmert kaptak: Zirkeibach Vilmos, Reiner és Deckmann.

A halál és a követ.

— Jelenet. —

„Az orosz követ a halál heállta előtt megjelent Li-Hung-Csangnál és rá akarta bírni, hogy még nyomorra pocséját a mandzsuriai egyezményre.”

(Mai távirat)

(Li-Hung-Csang ajtaja előtt):

A halál: Tessék, parancsoljon...
Az orosz követ: Óh, kérem, csak ön után...
A halál (udvariasan): Óh, csak ön után...
A követ: De kérem...
A halál: De kérem... ön volt itt előbb!
A követ: Igaz, de én, mint a szigorú etikett embere, nem megyek be ön előtt, mert ön egy öreg úr. én meg egy deli férfi vagyok.
A halál: Tudja, ami az etikettet illeti, azzal ön nem sokat törődöm. Már néhányszor adtam is példáját ennek...
A követ: Nem ismerem önt, tehát nem tudhatom, szokott-e az etikettel törödni, vagy sem. (Göggel): En az etikett embere vagyok...
A halál: En demokratá vagyok, s mindig az egyenlőség elvét vallottam. Ön volt itt előbb, parancsoljon bescétáni.

A követ: Az ilyen sorány kis öreg emberektől, mint ön, nem főzetem le magamat. Ön nem oly nagy ur, hogy nekem szívességet tehet. Ugy nézzen rám, hogy én az orosz cár követje vagyok!

A halál (nagy nyugalommal): En mindenkiire egyformán nézek.

A követ: Hallatlan önéfűzés! Még ilyen makaes embert nem láttam. Nézze, szegény öreg, ne packáz-zék velem, mert én nagyon nagy ur vagyok és befűtülök magának, ha nem viselkedik tisztességesen.

A halál: Ami a befűtülést illeti, én már több embernek itűtültem be, mint maga!

A követ (gunnyal): Ugyan, ugyan...
A halál: En már néhány cárnak is befűtültem...

A követ: Na kis öreg, most már egészen biztos, hogy maga örült. Hát nem is törődöm tovább magával. Utóljára kérdem: bemeget, vagy nem?

A halál: Csak ön után. Az megy be, aki előbb itt volt. De kérem, siessen.

A követ: Addig maradjok, amíg nekem tetszik.

A halál (határozottan): Nem. Ön addig marad, amíg én nekem tetszik.

A követ: Adta szemtelenje, majd megtanítom én magát! Kicsoda maga?

A halál (ledobja magáról a köpnyegét): Ez vagyok, ni. (Bemutatkozik): Névem halál.

A követ (elsáppad): A halál?...
A halál: Az. És most aztán egy-kettő, menjen be, és végezze hamar azt a kis számár dolgát.

A követ (sietve bemeget).

A halál: Némely butával milyen nehezen lehet megérteni, hogy az megy be, aki előbb volt itt...
A követ (kis idő múlva kijön): Már végeztem, halál ur, bemeget. (Kalapot emel.)

A halál: Na látja. Ugy-e milyen kelemetlen lett volna öre nézve, ha én mentem volna be előbb, maga etikett-smok!

(Egyet-kettőt köszörül a kaszáján, meglöpi a mar-kát és kopogtatás nélkül bemeget.)

FŐVÁROS.

(*) A belvárosi templom felemelése. A főváros mérnöki hivatalát most megint oly terv előmunkálatai foglalkoztatják, melyeknek célja a belvárosi templom felemelése. Mikor a Belvárost rendezték, szó volt arról, hogy a pár év előtt fényesen restaurált templomot lerombolják, de ezt a tervet elejtették. Amint az Eskü-téri hid balparti feljáróját megépítették, a főváros e nevezetes temploma a feljáró lejtője mellett támadt mélyedésbe maradt, úgy, hogy falai az oldalról csak feléyire emelkednek a feljáró nivója fölé, ami esztetikai szempontokból is bántó, de lehetetlenné tette a templom-alapnak nagy hasznát hajtó bazárök fenntartását is. Egy ismert építész most azt az ajánlatot tette a fővárosnak, hogy teljes garancia nyújtása mellett szabadalmazott rendszerével felemeli a templomot a Kossuth Lajos-utca nivójára, akként, hogy a szentegyház impozáns méretei kelően érvényesülnek majd. A mérnöki hivatal a tervek tanulmányozása után megteszi az érdekes tervre vonatkozó javaslatot.

(*) Tojáskereskedelem. A követ elmozdosi bizottság ma tárgyalta Fenyvessy Adolfnak azt az indítványát, mely a tojáskereskedelemnek Budapesten való összpontosítását célozza. A vásáresarnok igazgatósága megszerkesztette azokat a kérdőpontokat, amelyek egy összehívandó szaktanácskozás tárgyai lehetnek. Ezek a következők:

1. Minő szerepet játszik Budapest mint tojáskereskedelmi piac ezidő szerint.
2. Hogyan és milyen eszközökkel kellene szervezni Budapesten a tojás-tözsédét (vásárt).
3. Hol és milyen berendezésekkel kellene Budapesten létesíteni a tojáskereskedelmi központot (tojás-tözsédét), a vásáresarnok intézményével kapcsolatban.
4. Minő kormány- vagy helyhatósági intézkedések szükségesek arra, hogy az országban ma elszórtan működő tojásnagykereskedők az üzletüket Budapestre helyezték át; illetőleg, hogy a szövetekezei alapon már megkezdett tojáskivitel kereskedelem szintén Budapesten összpontosuljon.
5. Vannak-e most olyan vasuti tarifális nehézségek amelyek a tojáskiviteli kereskedelemnek Budapesten való összpontosítását s az innen való kivitel nehezítik. Milyenek ezek s milyen irányban kell megváltoztatni ezeket.
6. A vásáresarnokok igazgatósága részéről, a tojáskereskedés rendezése tárgyában kidolgozott tervezetek mik az észrevételek.

Szilassy Zoltán, mint az O. M. G. E. kiküldötte úgy véli, hogy a magyarországi tojás-kereskedelem rendezését minden érdeklőt kör csak örömmel üdvözölheti. Ami a Budapesten létesítendő központi tojás-vásár (börze) eszméjét illeti, szintén nem tehető ellene kifogás, de a módosatra nézve nem tartaná helyesnek, ha a vidéken már meglévő gőcpontokat megszüntetve, az egész tojáskereskedelmet Budapesten összpontosítanák.

A bizottság aztán egyenként vette tárgyalás alá a kérdőpontokat s azokat általában elfogadta. Leglényegesebb módosítás a 4. pontnál történt, amely az új szövetezésben így hangzik: Milyen intézkedés szükséges arra, hogy a tojáskereskedelem sikeresen legyen Budapestről lebonyolítható. A bizottság végül összeállította az értekezletre meghívandók névsorát.

SZÍNHÁZ. ZENE.

** Hangverseny. Aki bele lát a műhelybe, ahol színházi és hangversenysikerek készülnek, vajmi keveset ad arra az utjongásra, amely nemcsak a karzatól, de a földszintről is az ünnepl felé hangzik. Mindennek megvan a maga története és bizonyos, hogy amióta világ a világ művész vagy komédiás még sohase kapott koszort a közönségtől. Istenem, mi a közönség?! Adhat-e koszort a közönség?! Dehogyan adhat. Csak másnap, ha olvassa, hiszi, hogy adott. Adnak az ismerősök, rokonok, jóbarátok, udvarlók, lekötözöttek, továbbá riválisok, akik egyébként a poklok mélyesége fenekére kívánnak, — de a közönség nem. Bizonyos az is, hogy soha még

primadonnának ki nem fogta a lovát az olyan ember, aki három forintot szurt le támlásszé- kéért. Megfigyeltem továbbá, hogy a műsor befejezése után a komoly hangversenyközönség távozik és azok a tüntetések, amelyekről ugy szoktak megemlékezni, hogy a közönség nem akart távozni, egyáltalán nem bizonyítanak az ünnepeit nagysága mellett. Minden attól függ, hogy milyen ügyes az impresszárió. Egy- általában nem tördöm azzal, hogy — ugy lehet — Kubelik még most is ott hegedül a dobogón a közön- ségnek, amely nem akar távozni, mert komoly ember, ha egyszer vége a műsornak, nem tüntet, hanem vacsorázik. De Kubelik mégis nagy művész, egyik legcsodásabb virtuozitása korunknak, aki nem jól test a főntebb esetelt sikerek lármájában, amit azt az idegőllő turnék üzleti érdeke ma- gával hozza. Kíváncsian tödültünk ma a Vigadó csarnokába: vajjon mi lett ebből a cingár zse- niális gyermekijuból, aki hangversenyről-hangver- senyre száguldott? A Kubelik-láz elmúlt, azt lát- hatta, aki hangversenytermeink különböző fizio- gnomiáit és azok jelentőségét ismeri, — pedig Kubelik művésze tekinca dolgában, ha lehet, még főkétes- bült. Ő a négy hur Blóndinje, aki vakmerő gráciával és a legdískrébb biztossággal győzedelmeskedik a leg- nagyobb nehézségeken. Emlékszem Thomson, Sarasate, Sauer, Ondricek, Burmester stb. hegedűjére, de Kubelik az egyedül, aki — hogy Hanslick apánkkal szóljak — soha, de soha egy pillanatig se juttatja eszébe, akár tisztátalan hangvételrel, akár más alaktalansággal, hogy állapotlelkéből készült hurok zengenek. Kubelik tónusa mindig nemes, csaknem emberi énekhang, muzsikáltsága pedig ugy külsőleg, mint benső tartalomban oly szilárd, változatlan, mint valami természeti törvény. Becsülettel kérdezem és keresem hát: miért hallgatom mégis szivesebben Burmestert? — Ugy emléik, hogy Kubelik zenéje csodás ujjaiból hangzik, (érdemes lenne, hogy orvosok megvizsgál- ják e csodás kéz csontszerkezetét) és nem az egy- neségéből. Amint szenvtelen, rideg arccal hegedül, ugy érzem, mintha jómaga is idegen volna játékaival szemben. És a lázas turné-rendszer nem engedi közel magamagához, az ihletett magabizáláshoz, a benső élet kifejlődéséhez, egyénisége érvényesüléséhez. Mű- véselete csupa rakéta, mely kápráztat, elváltak és a mikor szemünk magához tér, nem lát „Valakit”, aki a rakétákat fölboacsátal. Kubelikot zongorán Friml Rezső, egy nagyon fiatal virtuóz kísérte, aki briliáns tekni- kával két önálló számot is játszott el. (G—ly.)

Hírek a Nemzeti Színházról. A Nemzeti Szin- ház jövő héti műsorán a színház mostani szezonjának legnagyobb sikerei szerepelnek. A törös talár, amely- nek minden eddigi előadása zsúfolt ház előtt folyt le, kedden és pénteken újra színre kerül Yanetta szere- pében P. Márkus E. asszonyval. — Hannele-t s vele egy estén A nevelő-t vasárnap, szerdán és szombaton adják. — A bor, Gárdonyi színműve, jövő vasárnap a 32-ik előadását éri meg. — Csütörtökön Briena másik nagysikerű színművét, A bölcsőt eleveníti fel az igaz- gatóság, a fő női szerepben P. Márkus Emilia asz- szonyval. Ugyanazon az estén adják Csehov vigjáté- kát, A medvét is. — A délutáni előadások során hol- nap az Othón, a jövő vasárnap pedig III. Richard van a műsoron. Mindkét délutáni előadás helyárai mérsékeltek.

Hírek a Népszínházról. A Népszínház legkö- zelebbi népszínmű-ujdonságából, Moldován Gergely Florika szerelme című népszínművéből napról-napra folynak a próbák. A népszínmű bemutatóját e hónap második felében megtérítik. — Holnap, vasárnap este A sárga csikó kerül színre, Erzsike szerepében Blaha Lujza asszonyval. A művésznek csütörtökön A gyí- mesi vadvirágban és jövő vasárnap délután A toloncban fog föllepni. — Hétfőn és kedden Bódi Izsak és Fejér Jenő eredeti nagy operettje, a Katalin kerül színre Kéry Klárával és Katalin cárnő szerepében Zilahiné S. Vilma asszonyval. — Szerdán a Jafet 12 felesége című énekes bohózatban Fedák Sári lép föl. Ez lesz a fiatal művész utolsó fellépése a Népszínházban.

Katona József emlékezete. A Nemzeti Színház igazgatósága Katona József születése napját, novem- ber 11-ikét azzal ünnepli meg, hogy aznap este, hét- főlön Bódi bánt adtaja elő, a címszerepben Pálffy Györggyel, Melindát Cs. Alszege Irma, Gertrud király- nőt Jászai Mari asszony fogja játszani, aki ezt a sze- reptet már két esztéje nem játszotta.

Vendégprimadonna a Magyar Színházban. Szőnyi Ilona, a kassai színház primadonnája a Magyar Színházban csütörtökön vendégképpen lép fel A svi- hákok című operett Mimi szerepében, amely Szoyer Ilonka szerepe.

Vendégzsereplés. Kenedich Kálmán, a Né- pszínház jeles tenoristája a hét folyamán Szabadkán fog vendégzserepleni. A Cigánybőr, Hoffmann meséi, Boszorkányvár és Kornevillai harangok című operettek főszerepében lép föl s föllepése iránt nagyon érdek- lődik a közönség.

Magyar színtársulat Fiumében. A fiúmei magyar tisztviselők egyesülete ma népes érkezetletet tartott a fiúmei magyar színeszet felkarolásának és tá- moogatásának megvitatása céljából. Az ülésen Tóth Gézá, az Adria igazgatója a tisztviselő-egyesület el- nökén kívül részt vettek gróf Wickenburg István, Hajnal Antal, Kankovszky Ferenc osztálytanácsosok, Fest Aladár gimnáziumi igazgató, Fésüs György kir. közjegyző, Weinhard Gusztáv pénzügyigazgató, Nyirő Gábor tengerészeti hajózási főfelügyelő, Szabó Samu, a tengerészeti akadémiá h. igazgatója, Klein D. A. ten- gerészkapitány, az Adria főfelügyelője és a fiúmei ma- gyar tisztviselők igen nagy számmal. Kemény Ödön titkár referálása alapján a tisztviselők egyesülete el- ismeréssel adózott Krecsányi Ignác érdemeinek, aki utótrője volt a magyar muzsának Fiumében, majd egy- hangulag elhatározta a választmány, hogy minden tel- helő módon támogatni fogja dr. Janovics Jenő szegedi színgazgatót, aki jeles társulatával két hónapig fog játszani az Amfiteatro Feniceben. Az új igazgató mű- vészgárdájának névsorát és a bejelentett repertoárt elismeréssel vette tudomásul a tisztviselők egyesülete s elhatározta, hogy biztosságot küld ki, amelynek tel- adata lesz az eddig elért eredményeket fokozni és a magyar színeszetnek Fiumében állandó talajt biz- tosítani.

A Népszínház bemutatója. A Népszínházban pénteken, 15-én lesz a bemutatója a Népszínházban Róbert Plauquette és Alexandre Bisson Terás kapitány című új operettjének, melyet Fái Béla és Faragó Jenő fordítottak. Az ujdonsághoz, melyben a főszereplőkön kívül a színház egész személyzete, ének-, zene- és táncokara közreműködik, új díszletek és kosztümök készülnek a Népszínház műhelyeiben. Az operett címszerepét Kéry Klára játssza. A többi szerep kiosz- tása a következő:

Vardenil marquis — Szabó; Hermine, huga — Krec- sányi Sarolta; Philippe de Bellegarde kapitány — Raskó; Tancredi de la Hucho — Szirmai; Duvet közjegyző — Ko- vács; Sombrero ezredes — Németh; Mangot korsmátrós — Kápolnai Irén; Gointriére őrnagy — Szerdahelyi; Marceline — Harmath Ilona; Claudine — Dellini.

Fedák Sári első fellépése. A Magyar Színház- ban, mint már adtuk hírt róla, pénteken, e hónap 15-ikén lép fel először mint a színház szerződött tagja Fedák Sári. A fiatal művész A gésák Molly- jában mutatkozik be a Magyar Színházban s ez lesz a népszerű angol operett 173-ik előadása. Fellépése iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az előadásra az összes földszinti páholyokat, zsöllyeket, I. rendű támlásszékeket, valamint az összes erkélypáholyokat elő- jegyezték. A többi jegyeket a színház pénztára héttől- től kezdve árusítja, ugyanott vehetők át az előjegyz- tett jegyek is, legkésőbb szerdán délig, azontul az át nem vett jegyek is előadásra kerülnek. A páratlan népszerűségű operett, amelynek érdekességét ezuttal az is említi, hogy Mímózát Szoyer Ilonka éneklí, Fair- faxot Ráthonyi játssza, előreláthatólag sok estén át meg fogja tölteni a Magyar Színházat, amelynek éve- ken át legvonzóbb kasszadarabja volt.

A Városligeti Színházban holnap, vasárnap két bucsuelőadást tartanak főhelyárok mellett. Délután tőlény órákor A molnár és gyermeke, este hét órákor pedig A piros bugyelláros kerül színre. A főszerepeket: özvegy Pápainé, Alpd. Erzsébet, Kis, Rédei, Feld Mátyás, Bihari, Szentmiklóssy, Fehérváry, Pápai, Csige és Balogh játsszák.

A Kisfaludy-Színház ujdonsága. A Kisfaludy- Színház igazgatója, Pásztor Ödönnek az Adozott című darabját mely a csütörtöki kábelszakadás miatt elmar- radt, keddre tűzte ki. Az ujdonsággal még Margit álma dr. Koutar Béla idillikus vigjátéka és Erdélyinek Leánykérő című egyfelvonásos népszínműve kerül színre.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. Operettek és operák: Major, Erzsike 8.—, Carmen 12.—, Mártha 8.00, Sába királylányja 7.20, Zsidó nő 3.60, Bajazzó 8.40, Paraszti- becslület 6.—, Hoffmann meséi 10.—, Mignon 10.—, Aida 9.60, Troubadour 3.60, Postásfiú, Cirkusz-élet, Kis szőkevény egyenként 7.—, Szerencse csillaga, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, darabja 6.—, San Toy 5.40. — Magyar szöveggel: Katalin, Rip- Rip, Kis szőkevény, New-York szépe, Hoffmann meséi, A modell, Az asszonyregiment, 2—2 füzett, tüzetunkint 3.—. Továbbá Oesbay brigadéros bővített kiadás 3.—, Der lustige Ehemann 2.40, Die Haselnuss 2.40, Drahma um und drah'n ma auf 1.80, Das kommt nur in Romanen vor 1.50, Zsuzsi kuplé 2.—, Julosa kuplé a Postásfiúból 3.—, Du mein Girl, német 1.80, magyar szöveggel 2.—, Girl walzer 2.40, Über den Wellen, walzer 2.40, Valse bleue 3.—, Mikado walzer 2.—, San Toyból a walzer poika és induló darabja 2.40, Foglói-induló 1.50, Cadettenmarsch 1.44, Washington- Postmarsch 1.44, Burenmarsch 1.50, 101 magyar népdal II. (új sorozat) füzet 3.—. Ujdonságokkal a raktár folytón kiegészítődik. — Könyv- és zeneműjegyz- kek kívánatra ingyen és bérmentve. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírműködésben. Polli- niné Bianchi Bianca asszony vendégfellépésével ma este a Hugenottákat adják a magy. kir. Operaházban. A Telefon Hírműködő előtrője az előadást odahaza a lakásukon is vé- gighallgathatják, mert a Hírműködő azt teljes egészében köz-

vetíteni fogja. Az Opera előadásának közvetítése után még cigányzenét közvetít a Hírműködő az előfizetők szórakoztatá- sára egészen 11 óráig. E cigányzene az Emke és az Élite- kávéházból hallható, ahol Zólyai Marci közreműködésével Rácz Gyula zenekara, illetve (az Élite-kávéházban) Kóczy Antal zenekara játszik.

Színházi mendemondák.

Budapest, november 9.

A Népszínház Csokonai-utcai bálteremében nagy a felfordulás. A színház hat primaballerinája oláh táncot tanul s a „rumny” tánc mestere maga is tanítvány, csakhogy nem bálteremvendék, hanem a Kiválly Magyar Tudomány Egymest jögi karának hallgatója. Moldován Gergely Florika szerelme című népszínműve lesz a színház legközelebbi népszínmű ujdonsága s ehhez kell a bállet. A darab két eszt- endő előtt Kolozsváron került színre, a Népszínház igazgatósága ott fedezte fel s mivel tudja, mi kell a népek, bállettel tödött meg Florika szerelmét. A darab oláh, legyen a tánc is oláh! Nosza, megindult a hajszá oláh táncmester után. S hol van Budapestben az oláhságnak legerő- sebb fészke? Az egyetlen. A híres román biz- zottság nem volt tehát rest, közgyűlést hívott egybe s a leghivatottabb táncost kiküldte terjeszteni a romá- eszmét, ha csak tánc tornájában is.

Elindult hát az oláh jogász s egy szép őszi délután elérkezett a Csokonai-utcai bálterem máso- dik emeletére. Kopogtatására a bálteremből egy- hangu Szabad! hangzott ki s ő belépett a szentek szentjébe, a hová minden idegennek tilos a be- menet.

Oh! de mit látott ott! Hat gyönyörű fátát, kinek szoknyája nem volt hosszú ugyan, de vállask annál jobban ki volt vágva. A kicsiny, de kedves bállet- karnak bemutatta a bálletmesternő, mire a jogász elő- vette minden tudományát s kissé remegő szívvel, de annál biztosabb lábbal bemutatta az oláh táncot.

A mesternő feljegyezte a lépéseket, a lányok tanulni kezdtek s diktum-faktum, mi lett az eset vége? A román jogász minden délután bálletet tanít. S meg- lehet, hogy jóval túl a Florika szerelme bemutatója után is, fel fog még járni a bálletterembe s minden jurisprudentiát és közigazgatástani előlevede, a bál- lettel fogja tanulmányozni jogi szempontból, mert aki már ott keresztülment az alapvizsgákon, nem áll meg a doktorátusig!

Ki lesz a Népszínház direktora? A zsinórpadlás- tól le a sülyesztőig ez a kérdés aktuális most a Kere- pesi-utcai muzeaszarnokban. A népszínházi biztosság a jövő héten írja ki állítólag a pályázatot s a nemes versenyben eddig hir szerint a következők vesznek részt:

Porzsoló Kálmán, Verő György, Szalay Mihály, Maier Raoul, Megyeri Dezső s akit titokban, de nem minden esély nélkül emlegetnek: egy nagynevű író.

A fogadások már mindenelő megindulnak s nem lehetetlen, hogy elsőnek favorit jön be, de az sincs kizárva, hogy a totalitász óriási osztalékot fog fizetni. A finish mindenesetre érdekes és izgató lesz. Starter: Kili István.

Az Operaházban Tristan és Isolda premiérje iz- gatja a kedélyeket. A direktió, amely tudvalóvően erősen ingadozik, kedvében akar járni a kritikusok- nak s a próbákat két délelőtt tartja meg. A siker talán óriási lesz, de mindenesetre jellemző a következő pár- beszéd, melyet a minap egy ujságíró-társaságban lestünk el. Tristan és Isolderól volt szó.

— Láttam, hallottam külföldön, mondotta egyik jeles kritikusunk.

— Nos? Milyen? — kérdezte egy másik.

— Hja, barátom, felelte az első, ez olyan dolog, amit egyszeri hallásra nem lehet megbírálni, de any- nyit mondhatok, hogy másodsor már nem nézem meg!

A Vigszínház tájkáról eredeti darabok jövőendő nagy sikerének híret hordja az őszi szélő a városba. Herczeg Ferenc új darabját már legközelebb beadja s ezenkívül a színház vidékről is kapott egy történelmi színművet, mely hir szerint egyszerűen fenomenális. A darab színtere Kassa, szerzője egyelőre ismeretlen. Azaz hogy a színháznál ismerik, de erre vonatko- zólag minden felvilágosítást megtagadnak.

A Pillangóasszony hónapban külföldben legköze- lebb újra amerikai darabot mutatnak be. Lesz benne tűz, víz, hó, földregens, átváltozó ruha, minden, amit csak terem a modern színpad birodalma s a többi között talán darab is. Mert végre ez is kell egy szindarabhoz.

Azután következik majd a Lisistrata, vagy az asszonyok szövetekezése a férfiak ellen. Felvonul majd Hellas minden ifju szépe s klasszikus asszonyregiment fogja majd a közönséget küzelembe szólítani a da-

rab sikere érdekében. Lesz táno, lesz ének s a modern trikókat arisztofanesi párbeszédnek festik biborpirosra. Ez lesz a klasszikus Osztrigás Míci!

Sugó.

TÖRVÉNYSZÉK.

Szabó Miklós Unneplése.

Budapest, november 9.

Csöndes, kedves családi ünnepe volt ma a nagyméltóságu kir. Kuriának. Az ünnepe az agg elnök, Szabó Miklós volt, kit születésnapja alkalmából üdvözöltek. Szabó Miklós mai születésnapja a nyolcvanadik, de a nagy idő, mint azt az ünneplők lelkes örömmel mondták, nem okozott károkat a magyar igazságszolgáltatás ősz bajnokának testi és lelki épségében. Elsőnek dr. Pócs Sándor igazságügyminiszter sietett az elnök üdvözlésére, utána Vörösmariy Béla, a Kuria másodelnök vezetett hozzá tisztelgésre a Kuria bírói karát, segéd- és kezelőszemélyzetét s a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Kegyelmes uram! Igen tisztelt elnökünk! Mi, mint a királyi Kuria tagjai és hivatalnokai, azért jelenünk meg előtted, hogy nyolcvanadik születésnapod alkalmából őszinte szeretetszókat kívánjunk kitéjezt adjunk. Tudjuk, hogy bírói ízlésed kerüli a nyilvános ünnepeket, és megelégszel érdemeidnek azzal a jutalmával, amelyely lelkiismereted tisztá és nemes öntudatában bírsz. De azt hiszem, nem sértheti nemes főfogadósod, és te nem veheted rossz néven tőlünk, ha abban a családi körben, amelyet ragaszkodásában a vezetésed alatt álló kir. Kuria alkot meg körülötted, ha születésnapod ünnepeinek örömeiben mi is részvenni kívánunk és ha az a szeretet és tisztelt, amelyely irányodban viseltünk, születésnapod örömeinek alkalmából megnyilatkozásra és kifejezésre törekszük. Hiszen amidőn mi elhallgatjuk hosszú közpályádon szerzett kiváló érdemeid felsorolását, elhallgatjuk azt, hogy az igazságügyi kormányzatban és törvényhozásban mily kiváló részt vettél igazságügyi reformmunkálataink megindításában és új jogrendszerünk alapozásában; elhallgatjuk azt, hogy a te bölcseséged, tapintatod és föltűnést kerülő működésed a pesti királyi ítélőtábla és királyi Kuria élén mily nagy és nehéz feladatot oldott meg a régi és új jogviszonyunk komplikációinak, valamint a régi és új gazdasági élet szükségleteinek kiegyenlítését követelő jogszolgáltatás sikeres vezetésében; elhallgatjuk pártatlan és igazságos jellemed, hazafiai érdemeid s hozzánk való jóságod méltatásában; szóval, elhallgatjuk mindazt, a mire személyedben méltón büszkék lehetünk: már ez is eléggé bizonyítja, hogy hódolunk felőled, tiszteljük benned azt, hogy bíró vagy még izelődésben is, bizonyítja azt is, hogy megőrizvén születésnapod kedves ünnepeinek családi jellegét, mi csakis érzelmeink kifejezésére szorítkozunk. Engedd meg tehát, hogy mélyen átérzett meleg érzelmeinknek kifejezést adva, biztosítsunk az alkalomból is őszinte, igaz ragaszkodásunkról és szeretetünkéről és arról a mély és igaz tiszteletéről és nagyrabecsüléséről, amelyely irányodban viseltünk és hogy örömmel tejezzük ki a fölött, hogy a mindenható kegyelme teljes szellemi és testi erőben engedte megérned szép és magas korodat. Engedje meg a gondviselés, hogy azon évek hosszú sora, amelyeket neked kívánunk, egy peregennek le, hogy az évek mulásáról szellemi és testi erőd érzetében ne kelljen tudomást venned. Tartson meg a mindenható hazánknak, nekünk és szeretteidnek minél számosabb évekig a legjobb erőben és egészségben és tegyen boldoggá és megelégedetté, mint embert — szeretteidnek, s mint hazáit hazánknak boldogságában!

A beszédre hosszas eljénzés következett, majd Szabó Miklós elnök a mély hála érzésével meghatottan köszönte meg kedves pályatársai jókívánásait. Az alkalom, ugymond, amelyből előtte megjelentek, a nagy kornak elérése, nem érdem, hanem az isteni gondviselés kegyes adománya. E nap egyszerűen oly időpontot jelez, mely arra int, hogy már nem sok időt fog a közszolgálatnak szentelhetni. Kötelességet mindig törekedett csöndes munkássággal teljesíteni és sohasem gondolt arra, hogy ez érdem lenne. Őszinte örömmel látja oly nagy számban körébe gyűlvé a kir. Kuriának tagjait, mert ebben újabb jelet látja annak, ami reá nézve a közszolgálatot kedves tette; ugyanis pályatársai részéről egy a bírói, mint az egész segéd- és kezelőszemélyzet részéről mindenkor a jóindulatnak, bizalomnak, ragaszkodásnak oly számtalan jelet tapasztalta, hogy azt, valamint a mai napot is soha feledni nem fogja. A maga részéről kedves pályatársainak és családjaiknak szerencsét és boldogságot kíván és kéri mindnyájukat, tartásuk meg öt továbbra is szíves jóindulatukban és majdan jó emlékeztükben. (Eljénzés.)

A Kuria tagjai után külön küldöttségben tisztelgtek még: a koronaorvosság, a budapesti királyi ítélőtábla Oberschall Adolf táblai elnök vezetésével, a budapesti királyi főügyészség nevében dr. Székely István ügyész, továbbá a budapesti polgári, váltó- és kereskedelmi, büntetőörvényszék, Bernáth Géza igazság-

ügyminiszteri államtitkár s a Kuria nyugalmazott bírái közül is sokan. Üdvözlő átiratot küldött a budapesti ügyvédi kamara és számos vidéki bíróság és hatóság.

Legujabb.

Salisbury beszéde.

London, november 9.

A Guildhallban ma tartott lordmayor-ban-ketten jelen voltak lord Salisbury és lord Selborne miniszterek, továbbá Dánia, Svédország, Románia, Brazília és Syaje követek. A miniszterekre mondott felkészítőkre válaszul lord Salisbury miniszterelnök kijelentette, hogy most nehezebb idők járnak, mint évek óta. Mind a mellett azonban meg lehetnek elégedve.

Örülni kell annak, — ugymond — hogy a világbéke általában oly kevéssé zavartatik meg. Bár a mult heten a földközi tengeren egy kis felhő mutatkozott, de az eloszlott, ami nagyjelentőségű dolog. Ötven év előtt egy ilyen esemény nem hagyott volna oly csekély nyomokat. Valóban komoly jelentőségű csak a délafrikai háború. De e háborút illetőleg sem kell pessimistának lenni, mert erre nincs semmi ok. Állandó haladást jegyezhetünk fel — ugymond a miniszter — a siker felé. A háboru végleges befejezése ugyan nincs olyan közel, mint vártuk, a nyugtalanságok azonban, melyeket átélünk, legnagyobb részt annak a körülménynek tulajdonítandók, hogy nem ismertük fel a háboru valódi jellegét, mely nem normális. Az európai háboruknál is igen gyakran megtörtént, hogy a guerilla harcok tovább tartottak, mintsem gyanították. Ismételni kell, hogy Anglia minden héten lényeges előrehaladást jegyezhet fel. Politikánk változatlanul ugyanaz marad. Semmit sem óhajtunk bensőbbben, mint hogy azokon a tájakon, amelyekben most a háboru folyik, béke és szabadság uralkodjék és hogy azok, mihelyt lehetséges, az autonómia jótéteményeinek örvendjenek. De a boerok függetlensége a mi biztonságunkkal össze nem egyeztethető. Az angol nép el van töltve megakadályozni, hogy ez a borzasztó háboru valaha ismétlődjék. A veszélynek minden lehetőségét el kell távolítanunk a birodalomnak ebben a zugában. Anglia érdekei feltétlenül megkövetelik, hogy itt sikert érjünk el.

Nyitlér.

Osztálysorsjegyek

a most kezdődő I. húszéves eredeti áron kaphatók:

1/4 sorsjegy	12 kor.	1/4 sorsjegy	3.— kor.
1/2 sorsjegy	6 kor.	1/2 sorsjegy	1.50 "

Mercurlbank

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 37. sz.
Vevőinknek eddig már több mint
10 millió korona nyereményt fizettünk ki.
Teljes titoktartás biztosítottatik.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva kóros vérnyomás, szív-, vesze-, gyomor-, hóly- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és hólyagjárnál. Biztos védelem az alvadás és elmezavar ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalkotójának és egyedüli képviselőjének
Dr. KOVACS J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelésiintézete van
Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9—11-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol.
Betegeket intézetben kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Helyiségváltoztatás.

Üzlethelyiségeink f. hó 11-től kezdve ujonnan felépült „Füszerdvar“ aruházunkban
V., Hold-utca 4a. sz.,
a Perczel Mór-utca sarkán,
szemben az V. ker. vásárcsarnokkal és az új postatakaréképíztár-épület mellett léteznek.
Budapest, 1901. november hó.

Wertheimer és Frankl,
gyarmatára nagykereskedő és első magyar gőzkávépörkölő.
Uj sürgőcímünk: „Füszerdvar“ BUDAPEST.

BANK VAN SZÁZ MEG SZÁZ, AMDE CSAK KEVÉS OLYAN SZERENCSES, MINT A H E C H T BANKHÁZ!

Minden külön értesítés helyett.
Fájdalomtól megtört szívvel jelentik az alulírottak, hogy a ledrágább hitves, anya, nagyanya és anyós

Boschán Péterné

szül. Lövy Karolin

64-ik évében, 42 évi legboldogabb házasság és rövid szenvedés után pénteken, november 8-án éjjel 12 órakor jobblétre szenderült.

A drága ha ott tetemei vasárnap, november 10-én délelőtt 10 órakor kísértetnek a gyászházból — Erzsébet-körút 52. — az új izr. sarkterbe örök nyugalomra.

Boschán Péter férj, Boschán Ármin, Boschán Ferenc, Boschán Károly, Wilhelm Szidonia szül. Boschán, Boschán Arthur gyermekek, Boschán Teri szül. Blau, Boschán Aranka szül. Weisz menyek: Wilhelm Mór, Méry Béla vők. Krausz Lujza szül. Lövy nővér, Méry Bertalan, Méry Terka, Esoschán Ernő, Alice, György, Melike unokák.

Megszabadulhat teljesen

viszketegségtől, bőrbetegségektől, ártóktól és a legbűzösebb kóroktól, izmait, testrészeitől, ha az

Erényi-féle „Ichtio-Salicylal“

néhány este bedörzsi az illető testrészt. Teljesen ártalmatlan! Jótállás mellett. Széküdi 3 koronáért utasítással: Erényi gyógyszerész, Szabadkaiúti. Főraktár: Török József, Király-utca 12. szám.

Szt.- Lukácsfürdő

gyógyfürdő Budapest, Buda. Termásvíz meleg kénes forrás — és iszapfürdő. Vizgyógyászat, villam-fényfürdők, masszázs stb. Külön női és férfi osztályok. Olcsó és gondos ellátás. Cadr, közvény, ideggyógyászat, és a tölgy-fürdőre felelő tájékozató prospektus: küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára.

Figyelemztetjük a t. c.

CIGARETTÁZÓKAT

hogy a közkeveltségnek örvendő szabadalmazott

„CLUB“

utaztatni vannak forgalomban. A valódiaknak fedőlappján a következő

FRANCIA

szöveg van.

Császár-fürdő

nyári és téli gyógyhely
Prospektus ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

.. Pótnap Alagon. A szegény, végigfogadott, megkínzott, tönkretett erszényeken csak nem könnyűl meg az *Urlovások Egyesülete*, s holnapra még egy pótnapot irt ki. A versenyeik érdektelenek, de fogadni lehet s ez a fő. Jelöltjeink:

- I. Minta — Vaise bleu.
- II. Glen d'or — Hastrman.
- III. Mr. John — Jinsiste.
- IV. Fragile — Álom.
- V. Gaudriole — Melba.
- VI. Lator — Kendőz.

.. Az alagi pótnap eredményét a Telefon Hirmondó utján tudhatjuk meg mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, mert a Hirmondó kiküldött tudósítójának telefonjelentése alapján már a korá délutáni órákban részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. Minden versenyeredmény felolvasására kétszeres riadójellet hívja fel előfizetői figyelmét a beszélő újság.

TÁVIRATOK.

Pétervár, november 9. A kínai határon lévő kajalovszkoeji vasutat, amely a szibériai vasutat összeköti a mandsuriai vasutal, átadták a közszolgálatnak.

Levélitók és politika.

Bécs, november 9. A lengyel klub mai ülésén bemutatták egy csomó olyan levélnek a borítékát, amelyet csupán a lengyel címzés miatt a fordító-irodnak

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1901. november hó 10-én.
Délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal:
Pálmay Ilka asszony vendégfelléptével:

Pillangó kisasszony.

Énekes dráma 2 szakaszban. Irta Belasco Dávid.
Fordította: Faludi Miklós. A prólógust írta Heltai J.

Személyek:
Pinkerton Bihari Nakodo Rónaszéki
Kitty Szörényi G. Pillangó k. a. Pálmay
Sharpless Balassa Suzuki Rostagny
Yamadori Szerényi Prólóg Lonkei
Utána:

Szenes leány, szenes legény.

Operett 1 felvonásban. Irta Philippe Gille, Zenjét szerzette Costé.

Személyek:
Teréz Pálmay Bidard Vendrei
Piero Szerényi Tardivel Rónaszéki
Este:

A nevezetes kastély.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Bissou és Berr de Turique. Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

Barrois	Fenyvesi	Marguerite	Csillag
Baudoin	Góth	Genevieve	Varsányi
Colombin	Vendrei	Chloé	Nikó L.
Cabriac	Hegedűs	Justin	Rónaszéki
Ludovic	Bihari	Philibert	Gyöző
Dufrenois	Szerényi	Augustine	Bálint R.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1901. november hó 10-én.

Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal:

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Irta Raupach. Ford. Szerdahelyi J.

Személyek:

Reinhold	Szabó A. John	Horváth
Mária	Kápolnai Reimann	Kiss M.
Kunigunda	Izsnó Margárita	Vidorné
Brummg	Siposné Solo Jakab	Tollagi
Konrad fia	Szirmai Rádler András	Kalocsai
Evald	Delli	

Este:

Blaha Lujza asszony mint vendég

A sárga csikó.

Népszínmű 3 felvonásban. Csepreghy Ferencől.

Személyek:

Bakaj A.	Szerdahelyi Harasztos	Mátrai
Erzsike	Blaha Gazi	Delli
Cartha	Szabó A. Bagó	Ujvári
Ágnes	Siposné Hegedűs	Várdai
Laci, fiuk	Vidor Bógos	Tollagi
Geleséri	Németh Klarinétos	Parány
Foti	Raskó Kacsósné	Izsnó

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1901. november hó 10-én.

Délután 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

R ó m a.

Három szakaszban. Irta Imrei Ferenc.

Este:

Monte-Carlo és a Riviera.

Irta Salamon Odón.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZINHAZ.

Vasárnap, 1901. november hó 10-én.

Délután 3 1/2 órákor fél helyárakkal.

Saját hálójában.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Schusztar Ernő.

Utána:

Tündérlak Magyarhonban.

Vigjáték 2 felvonásban. Magyarosítva: Szentpétery

Este:

Pénz és becsület.

Színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

VAROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1901. november hó 10-én.

Délután 4 órákor fél helyárakkal.

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Irta Raupach.

Este:

A piros bugyelláris.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban.

Irta Csepreghy Ferenc.

Kezdeté 7 órákor.

Dr. Erehmer-féle világhírű

gyógyintézet tüdőbajosok részére

Görborsdori — Szilózia.

Igazságos Petri titkos tanácsos, előbb sok ideig Erehmer asszisztense volt. — Legjobb téli kurák.

Prospektust ingyen küld a gondnokság.

F O G A K

szájpadlás nélküli

ifj. Prohászka Ignác

magyar királyi szabadalmazott tulajdonság.

Fülsz. magyar főorvos által ellátva és díszös okiratokkal

Ellátott. Műfogak kauszokban drága 2 frt.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 8., I. em.

(a Pannónia szálloda átellenében).

Folies Moderne

Kerepesi-ut 63. szám.

9 1/2 órákor. Ma 9 1/2 órákor.

Az Aranyossy ház.

Eredeti boház, Irta: Modern.

11 órákor

UJ: **Pinkász & Co.** UJ:

Német boház. Irta: Taufstein Louis.

Salo Pinkász, ruhakereskedő Müller úr

Rosl, leánya Halászi k. a.

Krempenschlag Áron, társaság Fleischmann úr

Knoblauch Simon, factum... Halmi úr

Erich Kaiser, postahivatalnok Roland úr

Schurmeier Laurencia, zongoratanárnő Müllerné assz.

Sumsor Endi Hugi

Leni mosonó Werner k. a.

Történik a Petőfi-utcaiban, jelenben.

Nappali pénzt. d. e. II—12, d. u. 3—5-ig, este 7-től kezdve

A téli kertben 12 órától kezdve reggel 5 óráig hangverseny.

Rendkívüli

OLCSÓ

Ortner Rezső és társa

Szt-Lőrinczi

Porcellánfestő-ipartelep

Teréz-körut 32. szám.

Dusan aranyozott, beégetett finom festés, 6 személyre

Étkező-készlet finom 6.50

Ékező elegáns magas faon — frt 8.50

Ékező rokokó remek virággal — frt 30.50

Ékező barokk — frt 12.00

Ékező 12 személyre, 84 darabotól ftt 25.—, 30.—, 35.—

Tea-készlet finom 3.75

Tea-készlet rococo dus arany 4.75 12. sz. 8.50 ftt

Mocca-készlet nagy porcellán tablén — 4.75

Kávé-készlet a legfinomabb 6 személy — 3.75

Mosó készlet teljes, igen szép festés — 4.75

Reggel szén üveg-készlet csiszolt, 6 szem. 4.50

Dessert-tányérok átványnyal — 2.20

Kis hibák miatt kiselezett készletek 15% olcsóbban számítottak.

VIDÉKI megrendelésnél kérjük a minta színezetet vagy virágját megnevezni

A regény.

Nines érdekesebb olvasmány mint a regény.

Vannak regények, a melyek ugy lebiliosselek az olvasót, hogy

adig o se tesz a könyvet, míg az utolsó lapig el nem olvasta

Ehez fogható

érdeklődés csak akkor fogja el az embert, ha a

Hecht Bankháztól vásárol osztálysorsjegyet és ügy

lemmel kíséri a húzásokot. Ép ugy mint a regényben,

itt is segítők a végkifejlet, hogy főnyeremény

lész a Hecht Bankház tüneményes szerencsésje folyt

ant osztályrészünk, de a keletesen igazalom a nyere

mény kiznasakor még fokozza a főnyeremény

tolótti örömünket, a melyben, hogy mielőbb rész

legyen, vásároljon osztálysorsjegyet a Hecht Bank

háznál, Budapest, Fereaciek-tér 6. és Erzsébet-körut

32. Húzás november 21. és 22. Egyszer sorsjegy 5 frt

fél 3 frt, negyed 1 frt 50, nyolcad 75 kr.

Villany és légszesz
csillárok,
légszesz-kályhák,
légszesz-fűzők
legnagyobb választék,
legolcsóbb árak

Pollák Ferenc
Budapest, Teréz-körut 3. sz.
(Kemulzor-utca sarok.)
Telefon 13-26. ☎ Telefon 13-26. ☎

Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület

az eddig ismert saakszerinti vezetés mellett magyar levelező-vita-és német kurzusokat rendez.

A REMINGTON STANDARD

gépirás és ezen gyorsírási tanfolyamokra jelentkezőket korlátolt számban felvesz

Glogowski és Társa

Erzsébet-tér 16. sz.

17.50 FORINTÉRT

egy fuvar, négy teljes méter

kemény tűzifa.

száraz bük-és tölgyfa, négy méter punafa 15 forint, fől

aprítva, szállítva és pinebeborítva. Kapcsoló a legjobb minőségű

porosz szén, legolcsóbb árban számították. Megrendelések

FREUD LAJOS tűzfakoros

Redőhöz,

V. ker., Felsőrakpart 7. sz. alá intézendők.

Telefon 36—95. szám.

Húzások már november 21. és 22-én.

A LEGTÖBBET

NÁLUNK VÁSÁROLT OSZTÁLYSORSJEGYEKEN

NYERTEK.

Az eredeti I. osztályú sorsjegyek árai:

1 egész . . . kor. 12.— | 1 negyed . . . kor. 3.—

1 fél . . . „ 6.— | 1 nyolcad . . . „ 1 1/2

Nyereményeket bármily összegben a legszigorubb titoktartás mellett azonnal a húzás után

kifizetjük.

Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság

BUDAPESTEN

V., Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota).

A cigány jösnő.

A kártyahúzás és a kártyavetés művészete. Negyedik bővített kiadás. Ára 1 kor.

Kapcsoló Zampel Robert (Wodianer F. és Fial) könyvko

reskdedében (Budapest, Andrássy-ut 21.) a pénz előze

tes beküldése vagy utánvé

tellett.

Boon-féle hollandi Cacao

mindenütt kapható.

310. szám. Ein.

Magyar királyi belügyminiszter.

Hirdetmény.

A „Belügyi Közlöny” és a „Rendőri Közlöny” című hivatalos lapok előállítása és szétküldése iránt fennálló szerződés f. é. december 31-én lejárván, a nevezett hivatalos lapok előállítása és szétküldése iránt 3 évi hatályval (1902—1904-évekre) újabb szerződés fog kötteni.

A „Belügyi Közlöny”-előre láthatólag rendszerint minden héten egyszer (a szükséghez képest rendkívüli számonként is) a közlemények mennyiségének megfelelő terjedelmében, s némely tartalmi változtatásokkal a mostani alakban és minőségben számunkint mintegy 7000 (hétézer) példányban fog megjelenni. Ezenfelül előreláthatólag minden egyes számból 100—200 olyan példány is fog a belügyminiszterium részére megrendeltetni, melyekben az illető számban megjelent rendeletek egy része függelékként újra, féldoldalasan (de áttördelés nélkül) külön is lenyomandó.

A „Rendőri Közlöny” pedig hetenkint előreláthatólag rendszerint 3—4 ivben, (a szükséghez képest rendkívüli számonként is) de legfeljebb minden köznapon, átlag 1/2 (fél) ivnyi vagyis 4 oldalra terjedő nagyságban, számonként mintegy 7400 (hétézer-négyezer) példányban fog megjelenni.

A mindkét lap előállítására és szétküldésére nézve a vállalkozóval kötendő szerződés részletesebb feltételei a belügyminiszterium elnöki segédhivatali főigazgatójánál a hivatalos órákban naponta megtekinthetők.

A vállalkozni szándékozók által zárt ajánlat készítenendő, melyben az ajánlati pontozatok táblázatosan feltüntetendők s melyben világosan kifejezendő az, hogy ajánlattevő részletes feltételeket ismeri s azokat elfogadni kész.

Az ajánlatához a kellő bílyegeken kívül 1000 (egyezer) korona bánatpénzt is kell csatolni.

Az ekként felszerelt ajánlat lepecsételt és kellő címfelirattal ellátott borítékban legkésőbb

f. évi november hó 20-ik napjának déli 12 óráig a belügyminiszterium elnöki hivatalában benyújtandó. A beérkezett ajánlatok bizottságilag nyilvánosan bontanak fel s azoknak el vagy el nem fogadásáról az érdekeltek 15 nap alatt fognak értesítettini, mely ideig az ajánlattevők ajánlataikra nézve kötelezve maradnak.

Elkésetten benyújtott ajánlatok vagy pótajánlatok tekintetben nem vétetnek és tárgyalás nélkül visszautasítottanak.

A belügyminiszterium fentartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közt szabadon választhasson.

Budapestben, 1901. évi november hó 8-án.

A m. kir. belügyminiszterium.

ÉRTESÍTÉS!

Azon kiváló kedveltségnek és nagy látogatásnak következtében, melynek a

KIVÉTELES ELADÁSOK

Lessner Gusztáv

BUDAPEST, V., Bécsi-utca 8. BUDAPEST

női divataruházában örvendenek,

hétfő, november 11-én

újólág egy kivételesen ocsó eladás történik.

2000	méter dupla széles jó Cheviott méterenként	19 kr.
3200	méter valódi mosható divatflanell-szövet méterenként	22 kr.
	Divat gyapjuszövetek, méterenként 80 krtól 4 frt 50 krig.	
	Divat mosóflanellek, méterenként 24 krtól 55 krig.	

Konkurrencia nélkül!

s. a. t.

Konkurrencia nélkül!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

VIII. József-körút 18. szám.

Gaedicke-nél

a következő főnyereményeket nyerték:

- 600000
62551. sz.
- 400000
33164. sz.
- 400000
11119. sz.
- 400000
28916. sz.
- 100000
49878. sz.
- 100000
87992. sz.
- 70000
60912. sz.
- 60000
78863. sz.

GAEDICKE

szerencse- **
** gyűjtődeje

ismét a legnagyobb nyereményeredményt érte el.

400.000

kor. főnyeremény
(28916. sz.)

harmadszor

esett szerencsés főgyűjtődémbé és így osztálysorsjegy-nyereményekben

10.000.000 = 10 milliónál
többet fizettem ki t. vevőimnek. Ezen nagy - még más gyűjtőde által el nem ért - eredményre hivatkozva, ajánlok a

f. évi november hó 21 és 22-én

tartandó húzásra eredeti sorsjegyet

egy egészet egy felet egy negyedet egy nyolczadot
12.- 6.- 3.- 1.50 koronaért

a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett is.

Gaedicke A., Budapest,

IV., Kossuth-Lajos-utca 11.

Gaedicke-nél

a következő főnyereményeket nyerték:

- 60000
82528. sz.
- 60000
97263. sz.
- 30000
6930. sz.
- 30000
90964. sz.
- 30000
38691. sz.
- 25000
2-szer.
- 20000
6-szor.
- 10000
21-szer.

KOHN HEILMANN és FIAI, KÁROLY-KÖRUT 12.

Kértek a címre ügyelni.

Az Angol Szabóhoz

Kértek a címre ügyelni.

Elismert legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruház.

Szabott árak:

Sacco-öltöny	12-30 frtig.	Fiuöltönyök	9-16 frtig.
Ferenc József-öltöny	22-36 frtig.	Fiu télikabátok	8-24 frtig.
Télikabátok	14-40 frtig.	Gyermekruhák	4-12 frtig.
Ulster Double szövetből	15-33 frtig.	Gyermek télikabátok	5-17 frtig.

Utazó városi bundák és szőrme-kabátok.

legnagyobb választékban.

Elkülönített mérték-osztály.

Vidéki megrendelések pontosan cszközöltetnek.

Árjegyzőket kívánatra bórmentve küldünk.

M E S E.

A rongyos korcsma.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is tul volt, még az óperenciás tengeren is tul volt, ahol a jeget aszalják, a verebet patkolják, ott volt egyszer egy király, annak volt két fia. Ez a két királyfi nagyon erős volt és nagyon szerette egymást. Mikor megnőttek, legényszám voltak, odaálltak az apjuk elé és azt mondták:

— Főlséges királyapánk, elmegyünk egy kicsit országot, világot próbálni, magunknak feleséget keresni.

Megijedt az öreg király, mikor ezt hallotta, kért, rimázkodott, ne hagyják itt öreg napjaira, annyira, hogy a kisebbik utóljára megsajnálta és azt mondta:

— Jól van, édes bátyám, eredi hát te magad, én itthon maradok; majd akkor indulok el, ha te visszajöttél.

Az idősebbik ráállt s mikor nagy sirva-riva bucsuzkodtak, levett a kebliről egy rózsát s azt mondta az öccsének:

— Édes öcsém, ülted ezt a rózsát esérépbe, aztán viseld gondját. Amíg jó egészségben leszek, ez a rózsza is szépen virágozik; ha bajom esik, hervad; ha meghaltam, egészen elszárad. Ha látod, hogy elszáradt, szakíts le róla egy száraz levelet, ereszd a szélnek, és a merre száll, arra indulj el te is, hogy fölkeress engemet.

Avval fölkapott a táltosparipájára és elnyargalt. Nyargalt, nyargalt jó sokáig, egyszerre csak egy rengeteg erdőben kormos macska szökik eleje az uton. A királyfi megörült neki s gondolta magában:

— No, itt nem messze emberek laknak. S ment a macska után. Ment, ment, hát egy kidölt-bedölt oldalú kocsmat talált. Leszáll a lováról, bemegy, hát egy piszkos szolgáló áll elejébe, nem szól semmit, csak integet, ital kell-e vagy mi? Egy kicsit szomjas volt ugyan a királyfi, de mikor mindenfelől csak a nagy piszkó látta, elment a kedve az ivástól és kifelé igyekezett.

A szolgáló az ajtóba állt, nem akarta ereszteni, a kormos macska, amelyik az uton előtte járt, mérgeesen morgott s neki ugrott. A királyfi egy darabig nem tudta elgondolni, mi lehet ez, hanem aztán kirántotta kardját s megsuhintotta a levegőben. Erre félreugrott a néma szolgáló meg a kormos macska is s a királyfi kisetelt.

Örült, mikor a lovára kaphatott és tovább nyargalt. Utóljára kiért az erdőből és nem messze egy várost látott. Ott lakott a zöld király.

A zöld király kastélyában nagyon szívesen látták és mindjárt ott is marasztalták. Volt a zöld királynak két gyönyörű szép lánya s a királyfi ugy megszerette az idősebbiket, hogy mindjárt meg is kérte.

Örült a zöld király, hogy a lányának ilyen

derék kérője akadt, de akárhogyan örült, nagy szomoruan mégis azt mondta:

— Hej, édes fiam, örömet neked adnám én a lányomat, de nem lehet. Lásd, nekem is volt ilyen gyönyörű szál legényfiam, mint te vagy, de egy nap elment hazulról és azóta nem jött többet vissza. Megfogadtam, hogy addig a lányaimat se adom férjhez, míg az meg nem kerül. Próbáld meg, hátha megtalálsz. Nem bánom most már, ha élve, ha halva, csak tudjam, mi lett belőle.

A királyfi fogadkozott, hogy ha addig él is, megkeresi. Fölült a jó táltoslovára és elnyargalt. Nyargal be a rengeteg erdőbe. A nap forrón süttött s a királyfi majd eltikkadt a nagy szomjúságtól. Nézeget erre is, arra is, nincs-e valahol valami forrás, de bizony nem talált egyre se.

Hej, mi lesz belőle? Amint járában busul, egyszerre csak mit lát? Ott előtte a ringyes-rongyos korcsma, a szolgáló is integet az ajtóban, hogy jöjjön be s a kormos cica is barátságosan dorombolt elejébe.

Szeretett volna a királyfi tovább nyargalni, de mivel rémitő szomjas volt, hát odaszólt a szolgálnak:

— A lovamról le nem szállok, mert sürgős az utam, hanem ha van, hozz ki egy pohár jó-féle italt.

A néma szolgáló megértette a szavát, szaladt és egy fekete pohárban valami italfélét hozott ki. A királyfi egy hajtókéra ki akarta inni, de alig hogy a szájához értette, alig hogy egy korty ment le a torkán, abban a szempillantásban kövé vált lovastul, mindenestül. Meg volt szegény halva.

Csak ezt várta a kormos macska. Megrázódott s egy esunya, ráncosképu vén asszony lett belőle. Aztán nagyot nevetett, fölkapta a királyfit lovastul együtt, mint valami pelyhes zacskót és vitte be egy nagy pataiba.

Itt letette mindjárt legelőre. De mennyi kövé vált ember volt még ottan! Egyik lóháton, a másik gyalog. A vén banya kezdte őket olvasgatni:

— Egy, kettő, három . . . éppen kilencvenkilene volt, csak egy hiya volt a száznak.

Erre még nagyobb nevetett:

— No, majd eljön nemsokára a századik is. Otthon a kisebbik királyfi meg csak nézegette mindennap a rózsáját, amit a bátyja hagyott neki s csak úgy repesett a szive örömeiben, mikor látta, hogy a rózsza ugy nyílik, mint az élet, eszeágában sínes hervadozni.

Hanem egy szép napon bezeg megijedt. A szép piros rózsza olyan halovány, olyan fehér lett, mint a gyöcs s ugy elszáradt, hogy csak ugy zörgött a levele.

— Uram s én Istenem, mi történt az én szegény bátyámmal? Jaj, bizonyosan meghalt!

Sirva ment föl az öreg királyhoz, hogy akármí lesz, de ő elmegy, megkeresi a kedves bátyját.

Sírt az öreg király is, siratta az öregebbik

fia vesztét, de még jobban sírt, hogy a szive gyökere, a kisebbik fia is itt akarja hagyni.

De hiába sírt, a királyfinak nem volt maradás. Nagy, keserves könnyhullatások között elbucuzott az édes apjától, biztatta, hogy ne busuljon, még jóra fordul minden.

Avval leszakított egy száraz rózsalevelet, földobta a levegőbe, aztán fölkapott a jó táltos lovára és elnyargalt. Arra nyargalt mindig, a merre a száraz rózsalevél szálltógált. Nyargalt, nyargalt jó sokáig, utóljára bekerült a rengeteg erdőbe s a rengeteg erdőben odaért a kidölt-bedölt korcsmához.

Amint odaért, egyszeriben ott termett az ajtóban a piszkos, néma szolgáló és mindenféleképpen integetett, hogy jöjjön be.

A királyfi rá se hederített, tovább akart menni. De abban a szempillantásban meglátta a kormos macskát és látta, hogy a száraz rózsalevél éppen a fölött állt meg.

Egýéb se kellett a királyfinak. Mindjárt tudta, hogy a bátyja itt halt meg és a kormos macska volt az oka a halálának. Tüstént leszállt a lováról s ment be a korcsmába.

Mikor bent volt, becsukott ajtót, ablakot, aztán kihuzta a kardját és a lány felé sujtott, hogy levágja.

Egyszerre megszólamlott a néma szolgáló:

— Jaj, azt mondja, ne bántson, nem vagyok én semminek se az oka; csak azt tettem, amit ez a kormos macska képibe bujt gonosz teremtés rám parancsolt.

Jól van, nem bántotta a királyfi, ugy is tudta már előre, hogy ezt hiába bünteti és a macskának fordult.

De bezeg a macska nem várta ám meg, hogy karddal járjanak a testében. Hiába csukta be a királyfi az ablakokat, kiugrott rajta és el akart szaladni világgá.

Ezer volt a szerenese, hogy kint maradt a táltos. Mikor ez meglátta, hogy ugrik ki a macska, egyszeribe odaszólt s rátoppantott a lábával.

Hengergözött, köpködött, karmolt a kormos macska, de hiába, a táltos né nem eresztette el. Azalatt odakint termett a királyfi is s kihuzta a kardját, hogy majd levágja a macskát.

Hát amint vágni akarja, mi van ott a macska helyében? Egy esunya, ráncosképu vén banya és azt nyögi a földről:

— Jaj, ne bánt, megteszek mindent, amit csak kívánsz. Föltámasztom a bátyádat, a zöld királyfiat meg azt a sok vitézt, aki itt van kövé válna a pajtában.

— Nem hiszek neked, te vén banya, azt mondta a királyfi. Mondd meg, hogyan kell, majd föltámasztom én magam, aztán ha élnek, megkegyelmezek neked is.

— Jaj, azt mondja, hát támaszd föl te, de csak hamar, mert ez a ló mindjárt agyonnyom. Ott van a korcsma-ablakban egy piros meg egy fehér üveg. A pirosban van a halál vize, a fehér-

— Akkor itt hagyjuk őket, mi megyünk tovább. Lóra!

Fél óra múltán már nyugalmas esőndben haladt a csapat az erdő ösvényein. A hold föl-kelt és ezüstös fényével bevilágított a bokrok közé. Sagloba és Skrzetuski barátságosan beszélgetve az élen lovagoltak.

— El kell mondanod mindent, ami Helenával történt! Tehát a Bohum karmai közül szabadditottad ki?

— Be is pólyáltam a kozák fejét, hogy szólni se tudjon.

— Ezt jól csináltad! Hanem hogy jutottál Barba?

— Hosszu történet az, majd máskor mesélem el. Most fáradt vagyok, a torkom pedig kiszáradt a sok gajdolásban. Nincs valami jóféle itókád?

— Itt a butykosom teli pálinkával. Sagloba nekilátott az ivásnak és igen kelletlenül felelgetett.

— Egészséges?

— Mint a makk.

— Jó dolga lesz Barban?

— Az égben sem lehetne jobb. Szépsége mindenkit megbűvölt, Slawosevska asszony ugy szereti, mint a tulajdon édes gyermekét. Hej, hányan szerettek már bele. Az olvasóján nincs annyi szem! De ő rájuk se néz, — akárcsak én erre az üres butykosra — s csak rád gondol hiszen szeretettel.

— Hát gondol reám?

— Ha gondol-e rád? Valóságos talány előttem, hogy honnét veszi azt a sok levegőt az örökös sóhajtozásához. Mindenki szánja őt, leginkább az apácák, akik nagyon megszerették. Ha gondol-e rád? Hát nem utánad futtatott-e, hogy megtudjam: élsz-e még? Majdnem az én életem veszett el ebben a küldetésben! Hirt is akart már hozzád juttatni, de nem volt senki, aki elvige, azért vállalkoztam én reá. A parasztek nem kételkedtek a gunyám igaz voltában és

R E G E N Y.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(79)

Kétségbeesésökben könyörgésre fogták a dolgot, de a támadók elé könyörgésre összekulcsoltan nyújtott kéz egy suhintásra a földre hullott. Az erdőt fölverte a viaskodás rettenetes zaja. A merészebbek nokivágtak a meredek sziklafalnak, fölmásztak rá, kisebeztek a kezőket és végre is valamennyien alábuktak, vissza a szorosba, a kardok hegyébe. Némelyek megadással várták az elkerülhetetlen halált, mások irgalomért könyörögtek, akadt, aki elakarta kezével a szemét, vagy arcait a földre vetette magát, hogy ne lássa jönni a halált. Es a kardesörgést és a haldoklók jajgatását tulkiáltotta a lengyelek ujjongó ordítása: Jeremiás, Jeremiás!

Az öreg dálnok marokra kapta a lantját és az első támadóját ugy vágta véle fejbe, hogy az földre roskadt. A másiknak elkapta a csapásra emelt karját és rettenetes ordítást kezdett.

Több lengyel rontott rá, hogy levágja, de Skrzetuski odakiáltott.

— Elve hozzátok elem!

— Megálljatok, hé, én nem vagyok paraszt! ordított siránkozva az öreg. En nemes ember vagyok, latinul beszélek! Sose voltam dálnok, se hegedűs! Hagyjatok már ti zsványok, ti gazemberek!

Skrzetuski, akinek ösmerős volt ez a hang, egy pillantást vetett az öreg arcára, aztán föl-ordított, hogy elhagytott mellette minden más kiáltozás.

— Sagloba!

Reávetette magát, megrázta, tépte és lázas mohósággal faggatta.

— Hol a hercegnő? Hol van Helena?!

— El. Egészséges. Biztos helyen van, nyögte az öreg. Csak hagyj már békén, hiszen a lelke-met is kirázod!

A lovag, akit sem a fogság, sem a sok seb és a rengeteg fáradalom, de még a rettenetes Burdabut sem birt le, most csak leesett a lábáról. Karja alá hanyatlott, homlokát kiverte a verejék, térdrogyott, aztán tenyerébe préselte az arcát és így maradt boldogan zokogva sokáig. Majd az ég felé tekintett: halát adott az ég urának.

A parasztekkel ezalatt végeztek a lengyelek. A legtöbbjét levágták, néhányat megkötöztek, hogy a hóhér kezére adják, vagy kivallassák őket. A háré végre ért, a zaj elsöndesült. A katonák vezérek köré gyűltek s aggódva látták, hogy modulatlanul térdel. Csak akkor nyugodtak meg, mikor az ég felé fordítá arcát, amely ragyogott, mint a reggeli napsugár.

— Hol van Helena? — kérdezte azután Saglobától.

— Barban. Ez a vár erős, nem kell ostromtól félnie. Otthagytam őt Slawosevska asszony és az apácák oltalma alatt.

— Hála legyen az istennek! Te pedig lovag, add kezedet, hogy hálával szorithassam meg.

Azután odafordult a katonáikhoz.

— Hány foglyot ejtettek?

— Tizenhetet.

— Nagy öröm van a szivemben és irgalom fakad a nyomán. Bocsássátok őket szabadon!

A katonák nem akartak hinni a fülöknek.

Ilyesmí nem volt szokásban a Visnoviecki seregénél.

Skrzetuski összeráncolta a homlokát.

— Mondtam már: bocsássátok el őket!

De kis vártatva megint csak visszajötték a katonák.

— Uram, a foglyok nem hisznek a szavunknak. Nem mernek elmenni.

— Leoldottátok rólok a köteleket?

— Igen.

ben az élet vize. Fogd ezt a fehér üveget, locsold meg vele a kőbálványokat, mindjárt föltámadnak tőle.

A királyfi fogta a fehér üveget, de nem ment ki a pajtába, hanem próbára meglocsolta vele a piszkos szolgát. Abban a szempillantásban holtan rogyott össze.

— Ne, te vén szipirtó, azt mondta a királyfi, most már igazán meghalsz.

Avval fogta a kardját és neki akart vágni. De a csuf teremés megint könyörgött:

— Jaj, ne bántás, ne bántás, a másik üvegben igazán az élet vize van.

Hát jól van, megint nem bántotta, hanem fogta a másik üveget s meglocsolta vele a halott lányt. Ez egyszeriben föltámadt tőle s olyan szép lett, hogy csupa csoda.

Most már kiment a királyfi a pajtába, meglocsolta a kőbálványokat és mind föltámadtak. Legelől jött az édes testvére, aztán a zöld király fia, aztán a többi sok híres vitéz, mind nagyban hálálkodtak és örültek, hogy élnek.

Mikor már eleget örültek egymásnak, a királyfi a bátyjával meg a másik királyfival meg a sok vitézzel kiment a lovához, hogy elereszse a csuf teremést. De bizony, addigra annak vége volt, a táltoslo agyontörte.

Akkor hálálkodott csak a szolgáló is, köszönte, hogy megszabadította ettől a gonosz tereméstől. Ő a fekete király lánya s most már hazamehet az apjához, anyjához.

A királyfi meg a bátyja meg a zöld király fia meg a fekete király lánya meg a sok híres vitéz aztán elindult a zöld király országába s nemskóra oda is értek.

Mekkora öröm volt, mikor a zöld király meglátta a fiát! Most már aztán odaadhatta a nagyobbik királyfiának az idősebbik lányát. Oda is adta szívesen, ezer örömmel. A kisebbik királyfi se maradt feleség nélkül, az meg elvette a zöld király kisebbik lányát.

Hát eddig megvolnánk. De a fekete király lánya is szép volt ám! Az meg úgy megtetszett a zöld király fiának, hogy mindjárt elgyűrítte.

A vége az lett, hogy meglett a hetedhét országra szóló hármass lakodalom. Elküldtek a másik két királyért is és szörnyű nagy mulatságot csaptak. Három héti egyebet se tettek, csak sütöttek, főztek, ettek, ittak, táncoltak.

Aztán sokáig boldogan éltek s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A koporsó.

— Szabó Endre fordítása. —

Vén katona búsan halad,
Kis koporsó hóna alatt...
Een' kis fia... Oh, hogy szánja,
Bús könyve hogy hull utána!

hegedűsnek néztek, mert szépen is tudok ám énekelni!

Skrzetuskit szólánna tette az öröm. Ezer szerelmes gondolat és emlék kergette egymást agyában. Helenát tisztán látta maga előtt, amint Roslogiban bucsut vett tőle s a Siesbe indulóban, szép volt, rózsállott az arca, karesun feszült a dereka, csodálatos varázslat áradt ki bársnyos fekete szeméből. Ugy érezte, hogy szívéhez ér az arcáról elszálló meleg s felébe esendül a hangjának a muzsikája. Emlékezett a cseresznyés kertben esett sétájokra, a kakukmadárra, a bobó kérdésekre, a Helena szegyenkezésére, amikor tizenhét fiut igért neki a madár. Es áradozott lelkében a boldogság és mámoros volt a feje a szerelemtől és az üdvösségtől. Minden fájdalom elszállott és elmerült a feledésben, mint a csöpp a tengerben. Alig ösmert magára. Kiáltani akart, majd térden hálát mondani az Istennek és belétemetkezni az édes tervekbe, a ragyogó álmokba és kérdezni, kérdezni végtelen sokat.

— Hát igazán él? És egészséges?

Sagloba a visszhang készségével felelt.

— El. Egészséges.

— Es ő küldött téged?

— Igen. Ő.

— Levelet nem adott véled?

— De adott.

— Ide vele.

— Várj türelemmel. Biztos helyre varrtam el.

— Nem tudok várni.

— Látom.

A Sagloba válasza egyre lustábbak lettek, bólogatni kezdett, aztán elnyomta az álom.

Skrzetuski kedvére szöhetett tovább szép terveit. Almodozásából lódogás riasztotta föl. Ponia-tovskij jött egy kis csapatall.

A herceg küldötte őt Skrzetuski után, mert aggódott már érte hosszu elmaradása miatt.

(Folytatása következik.)

— De bezeg, míg élt a gyermek,
Ugy-e: másképp beözgetted?
„Rossz porontya! hitvány férge!”
Jaj minek is született te!...”

Nekraszov.

Estélyek divatja.

Budapest, november 9.

Beköszönt a láztól forró premier-évad, a jorok és estélyek hava. A páholyokat mosolygó szép nők töltik meg, kiknek gyémántjai versenyt hódítanak szemük ragyogásával s elegáns termekben selyem-suhogás közben cseveg, mulat az előkelő társaság. A divat világában fordulópontot jelent ez. A sötét, prémes utcai ruhák mellett egy új tünemény jelen meg és bontja szét káprázatos palástját: az estélyek divatja ez, a minden főrangú nő elválatlan kísérője. S bőségszarujából csodás meglepetéseket ont a hölgyvilág csodáló szeméi elé.

Nem azon, bár izléses, de inkább sablon szerint készült toilettekről beszélnek, amelyekkel lépten-nyomon találkozunk az elegáns világ gyűlöhelyein. Ezek többnyire többé-kevésbé sikerült másolások, melyek művészi és egyéni izlés nem nyilatkozhatik meg. Annál élesebben válik ki körülökből a mesterkezektől alkotott toilettet finom művészete, a szabás és fagon eleganciája. Ezt csakis a nagy divatáruházak remekeiben találjuk meg.

Nálunk, mint a nagyvilági izlés elismert és hírneves tárházát, a *Monasterly* és *Kuzmik* utóadainak műterméit kell jelölünk. Az izlés és distingvál pompá oly csodás remekei kerülnek ki onnét, melyek bátran kiállják a versenyt az utólréhetetlenek jelölt párisi divatművészekkel. Sőt ránk nézve annyiból becsebebb, mert fajegyéni izlésünk szerint módosítja az olykor idegenszerűnek látszó francia izlést.

Csodálva az itt készült toiletteket, szívesen elismerjük, hogy a divat — a nővilág e fontos barátja — mily elvitáztatlanul emelkedhet művészi nívóra és teheti inyencocá a művelt, finomizlésű nőt.

Ellentétben a sötét, egyszerű ruhákkal, melyekben az elegáns nő ma az utóan megjelenni szokott, az estélyek divatja csupa világos szín és fény. S e tekintetben bátran példányképül vehetjük az angol nőket. Ők, kik napközben házon kívül, férfias energiával küzdenek a foglalkozások legkülönbözőbb ágaiban a megélhetésért, az utcai egyszerűség dicsőretes elvét vallják. Mindig sötét és rendkívül egyszerű ruhában jelennek meg ilyenkor. Ellenben este, amikor elvetve a nap gondjait, otthonukban fogadják barátait, kizárólag világos háziruhát viselnek. Ferde és visszás szokás, ha a háziasszony teszes ruhában vagy éppenszeggel divatját multa utcai toilettében fogadja vendégeit. Mig ellenben kimondhatlan kedélyes és vonzó központot terem minden társaságban, ha a ház urnöve puha, kényelmes és világos ruhában gyűjti maga közé — egy csésze párolgó tea mellett — az ismerőseit. Mintha egyszeribe eltűnnék minden csinált fesszesség és teljesebbé válnék a meghitt csevegés varázsa.

E háziruhák szabása többnyire íélbő, azaz empire, minélfogva feleslegessé válik a fűző. Szövetjük gyapjuzsuzlin és krépon, finom flanellel bélelve. A diszebebbk bársonyból, pösztből, crépe de Chine-ből és peau de soieből készülnek. Speciális újonság e téren a crépe de Floralé. Honnét ered e név? Talán e szövet virágainak fénytelen és halavány voltától! Fehérben valóságos csodás a szövet; oly tiszta, szinte mesés a fehérsége, amelylyel még a Miom sem dicsékedhetik. E crépe tompa habfehérsége a gardénia és magnolia virágjához hasonló és édesem arra, hogy a legszebb és legarisztokratikusabb női szépség keretűl szolgáljon. Estélyöltözékeknek is nagyon divatos.

A pannebársnyok valóságos kertekeké fejlődtek, melyeknek selymes mezején pompás virágok nyílnak. Többnyire India és Japán farmjából kerül a fajtájuk. Lótus és a csudafa virágai exotikus szinompában: kék vörös, barna, zöld és narancssárga kelyhek ezek, biborvörös vagy aranyesikos alapon. Sok minta híven követi az indiai és persa szövetek rajzát.

Bluzoknak és ruhádisznek nagyon divatos a kachemirselyem, melynek aranyhálója a likaesain keresztül látattja az alap mintáját. Hogy ez utóbbi jobban kiélesedjék körvonalait aranyzál jelzi. Kimondhatlan szépségű szövet.

Mint disz rendkívül divatos a fekete bársony. A selyem- és Chantilly-ruhák kizárólag ezzel vannak diszítve, míg a fehér bluzokon is fekete bársony-csokrokat és strassköves pántokat látnak.

A bluzok divatja még nagyban hódít és szinte lehetetlen elképzelnünk — ha nem láttuk — hogy a színházi derekaknak mily poétikus remekei készülnek. Genrejük többnyire XV. Lajos korabeli, vékony bodorral szegett kicsiny fűhével. Az ingerlő, bő ujjak mousseline de soie alsó ujjakkal. A bluzoknak hatá-

rozott jelleget a szeszélyesen elszórt fekete bársony-csokrok és strasscsatlok adnak.

A himzése, paszományok és gombok világában ezer meglepetés várja az érdeklődőket. Ezek között legérdekesebbek és legeredetibbek a *mogyoró*-gombok. Ezek igazi, válogatott *mogyoró*szemekből készülnek és emailhoz hasonló fényvel ütnek el a selymes szövetek alapjáról. A mokusoknak valjon melyik fajtaját vonzzák majd a bájos viselőik közelébe e szerény erdei gyümölcsök? A divat terén szalónképesé lett *mogyoró*szemek vékony acél vagy ezüstszálra vannak fűzve, ez adja a füllöket, míg fönt egy ugyanilyen fémgomb tartja.

Hasztalan beszéljük oly fennhangon, hogy meguntuk már a pilléktől ragyogó szöveteket, csipkéket és jelhimzéseket, melyek mint tündökölő fényfolyam ömlenek el az estélytoilettek divatján. Ezeknek létjogosultsága egybamar még nem fog megszűnni. És méltán! Látni kell a belőlük a *Monasterly* és *Kuzmik* utóadainak műtermében készült pazar modelleket, hogy ennek teljes tudatára ébredjünk. Olyan szeszélyes, csábító, chameleonszerű és ragyogó disz ez, mely — mintegy jelleget adva neki — szinte hozzáfört már a szép asszonyi alakhoz.

Az estélyköpenyeknek többnyire a puha, vastag és selymes posztókat alkalmazzák, melyeken a hosszu szörmeszálak hullámos felületet teremtenek, Valamint a himzett posztókat is nagyon kedvelik. Ezekben gyönyörű dolgokat látnak *Monasterly*éknél. Bolghoz fehér pamutall genialis kivitelű tulipán-fűzér volt az egyiken kihimezve, mely himzés szálait lenge selyemöltések erősítették a szövethez. Olyan fehér és pehelykönnyű volt ez, mintha vakító hőmezőre tulipánagyakat dobált volna a szeszélyes Tél apó.

s. b.

+ **Angol hírlapokról s a vitézségi érem.** Sehol sem fejlődött ki a haditudósítás oly nagy mértékben, mint az angol hírlapirodalomban. Ezt jól tudják az angol hírlapírók s érzik is vállalkozásuk veszedelmes és fontos voltát. Könnyen megbocsátható tehát nekik, ha épp úgy áhítoznak a vitézségi éremre, mint a katonatisztek. Angliának egy ily kitüntetése van, a Viktória-keresztje. Csak harctéren szerzett érdemekért osztogatják, meglehetősen gyéren. Most azonban a dél-afrikai harctéren szerepelt lapitudósítók közül száznál többen folyamodtak a *Viktória-keresztért*. Viktória-keresztet azonban mégis aligha kapnak a harctéri tudósítók, mert ez a keresztet a rend alapszabályai szerint csak katonáknak lehet adományozni. Maga a híres Archibald *Forbes* sem kapta meg ezt a kitüntetést, pedig ő vitézül harcolt is, és kitűnő kémszolgálatokat teljesített az angol csapatoknak Afganisztanban és a zulu-háboruban.

+ **Szerelme a trónok körül.** A Habsburg-család legújabb szerelmi házasságáról, *Frigyes* főherceg leányának *Salm* herceggel történt eljegyzése alkalmából, amely rövid pár esztendő alatt immár a negyedik szerelmi házasság, érdekes cikket irt az *Uj Idők* mai számában *Michailovits* István:

Ismét szerelmi házasságról beszélnek a bécsi Burgban. Egy királyi hercegnő legközelebb házasságra lép egy előkelő német főurral, *Salm* herceggel. *Salm* herceg nem *rangon alóli*, sőt nem is rossz párti egy főhercegnőnek. A *Salm* hercegek és grófok egész a népvándorlás előtti időkig vezethetik vissza származásukat. Eredetük tehát évszázadokkal régebb a Habsburgokénál. A család első ősé, *Salm*o, hetven évvel Krisztus születése előtt már szerepet játszott a mai Elzászban. *Salm*o dédunokája *Julianus Augustus* császár kortársa volt, ennek dédunokája *Symetrius* pedig 103-ban a keresztény hitre tért át. *Symetrius* utódai mindinkább gyarapodtak ugy tekintélyben, mint vagyonban. A hetedik században már *Salmis* (*Salm*) urai voltak s a nyolcadik század elején Burgund egyik kerületében, Luxemburg és Lüttich között fölépíteték *Felső-Salm*ot, amelyet II. *Henrik* gróf leánya, *Felicitás*, kapott hozományul.

A *Salm* grófok ekkor már oly tekintélyvel bírtak, hogy *Felicitás* férje: *Frigyes* moseli herceg, aki pedig főgon egyenesen *Clodiotól* (*Meroveus* atyjától), tehát a frankok első királyaitól származott, házassága után fölvetta a *Salm* grófi címet. A család tekintélye azonban a későbbi századok alatt még inkább növekedett. *Salm* *Hermannt* 1081-ben IV. *Henrik* ellenében királylyá kiáltották ki. *Hermannt* a királyi méltóságot négy évén át viselte is. A *Salm* család jelenleg virágzó két főága (*Felső- és Alsó-Salm*) az 1040-ben elhunyt *Salm* *Theodorik* két fiától, *Henrik*től és *Károly*tól származik. Azóta azonban főgon már mindkét ágának magva szakadt, ugy hogy a mai *Salm*ok már csak leánygon származnak a régi *Salm* gróftóktól. *Felső-Salm* ugyanis 1475-ben II. *Simon* gróf halála után egyetlen leányára *Jeanettere* szállt. *Jeanette* 1469. óta V. *János* Wild

und Rhein gróf neje volt, aki Salm Simon halála után felvette a Salm grófi címet.

V. János Wild und Rhein gróf, a Salm hercegi család Salm-Salm, Salm-Kyrburg és Salm-Horstmar ágának őse Wittelsbach VII. Ottóól származik, aki pedig egyenes leszármazottja gonosz Arnulfnak († 938.) és Agnes magyar hercegnőnek, Taksony magyar vezér leányának. V. János Wild und Rhein gróf pedig a következőképpen származik wittelsbachi VII. Ottóól:

WITTELSBACH VII. OTTÓ GRÓF

GERHARD

CONRAD

GOTTFRIED † 1285

CONRAD † 1293

HELVIG

(I. János Rhein gróf † 1388)

MARGIT † 1366

(II. János Rhein gróf)

III. JÁNOS † 1428

(Adelheid Kyrburg örököséje)

IV. JÁNOS † 1476

V. JÁNOS † 1491

(Jeanette Felső-Salm örököséje)

A Salm-családnak ez a főága a tizenötödik, tizenhatodik és tizenhetedik században nagy szerepet játszott. Gróf Salm Miklós († 1529) különösen a törökök elleni harcokban és Bécs védelmében tűnt ki. Fia Miklós († 1550) I. Ferdinánd király magyarországi helytartója. Ennek fia, szintén Miklós († 1580), magyarországi helytartó és Kanizsa várának parancsnoka volt. A családnak ez az ága 1739-ben III. Károlytól (mint császár VI.) kapta a birodalmi hercegi méltóságot. Az Alsó-Salm főág, melyet az 1050-ben elhunyt Károly alapított, 1413-ban halt ki főágán. A család utolsó írfiarsaja: VI. Henrik gróf, unokaöccsét, VI. Jánost, Reifferscheid urát tette meg örökösévé. A család Salm-Reifferscheid-Krantheim und Dyck és Salm-Reifferscheid-Raitz ágainak ő az ős-átja. A Salm-családnak különösen az idősebbik főágát az elmúlt századokban kötött házasságai révén szoros vérségi kötelék fűzi a legtöbb dinasztiahoz. A Habsburg, Hohenzollern, Bourbon stb. családok ősei között nem egy Salm található, úgy hogy I. Ferenc József király származása is többszörösen levezethető a Salm gróftól. A Salm hercegek idősebb (Felső-Salm) ágát újabb házasságai révén különösen Frigyes főherceg családjához fűzi szoros rokoni kötelék. Frigyes főherceg nejének, Izabella főhercegnőnek nagyanyja Salm-Salm Eleonóra hercegnő volt, míg unokatestvére Croy Eleonóra hercegnő Salm-Salm Lipót hercegehez, a Salm-Salm család jelenlegi fejéhez ment nőül, Salm-Salm Lipót herceg anyja Augustza hercegnő Croy Ferdinánd hercegnék volt a leánya s így unokatestvére volt Izabella főhercegnő atyjának. Salm-Salm Lipót nővére Adelheid hercegnő Croy Fülöp hercegehez ment nőül, akinek anyja szintén egy Salm-Salm hercegnő volt. Már e többszörös rokonságra való tekintetből sem volna valami rendkívüli dolog, ha egy Salm herceg nőül venné Izabella főhercegnő egyik leányát.

+ Ravasz perzsák. Az izpahani angol konzul óva inti az európai kereskedőket, hogy ne igen biznak a perzsákban. Igen tanácsos a legnagyobb mérvű óvatosságot, mert a perzsa, ahol csak lehet, mindenképpen kikerülni igyekszik a fizetést és ha valaki váltóra árut ad neki, akkor azt a váltót egy harmadik személyivel is aláírta, mert ezzel a perzsa törvények értelmében a fizetési kötelezettség megszűnik. Azt is megteszik, hogy néhány évig kisebb mennyiségű árut rendelnek, amit pontosan megfizetnek, így azután hitelre tesznek szert, amelyet egy nagyobb megrendelésnél igénybe véve, csődöt mondanak, teljesen megkárosítva az európai kereskedőket. Azért tehát a legnagyobb elővigyázat ajánlatos a perzsa kereskedőkkel szemben, akik már annyira otthonosak a civilizációban, hogy a hamis bukások terén a legkülönb rekordot érik el.

+ Női Succé. A londoni Royal-akváriumban három hét óta sajtószertű látványosságban van része a brit főváros közönségének. Egy Christensen Augustza nevű hölgy mutatja ott magát, mint a világ egyetlen koplaló-művésze. Az önkéntes koplaló kijelentette, hogy harminc napig mindennemű eleség nélkül fog élni. Csúpan egy-egy korty vizet iszik szabályszerű időközönként. Egy kezeveten selyempárnákon, kecses tartással nyugszik a művésznő. Halavány arca és igen érdekes arcvonásai vannak. Nagy, sötét szemével unottan néz a kíváncsiakra, akik naponta százszámra jönnek a koplaló hölgy látására. Egy virágokkal duzzasztott, magas rácsoszt választja el a publikumtól Christensen asszonyt, aki a bőjtölés megkezdése óta tizenkét kilóval fogyott, de még mindig elegendő erősenek látszik arra, hogy a bőjtölést még egy hétig kibírja. A mellette lévő nő örök csodálattal beszélnek a koplaló művésznőről. A harminc nap eltelte után Christensen asszony szigorú diétával akarja rend-

behozni eleségtől oly hosszú ideig elszoktatott gyomrát. A bőjtölő asszony azt állítja, hogy igazi éhséget egyáltalán nem érez.

+ Az álomkóról. Az alvajáráról érdekes megfigyeléseket tett egy német tudós. A következő esetekről emlékezik meg munkájában: *Ebers* boroszlói orvosnak nevelt fia tizenéves korában alvajárási rohamot kapott. Álmában hangosan beszélt, holdtöltekor felkelt, céltalanul ide-oda bolyongott, gépiesen megfogott különféle tárgyakat, az akadályokat nyugodtan kikerülte, kinyitotta az ablakot és kinézett. Szeme félig nyitva volt, az éleje tartott gyertyát észre sem vette és nem is hallotta, hogy mit szólnak hozzá. Kis idő múlva magától visszatért ágyába és másnap mit sem tudott a vele történtekről. Egy másik eset a következő: K., ki egészséges családból származott, maga is egészséges ember volt és rendszerint kitűnően tudott aludni, ifjúkorában és férfikora elején szenvedett ebben a betegségben. Ebben az időben — beszéli a tudós — egy házban laktam vele, később pedig orvosra lettem. Élénk vérmérsékletű ember volt. Álmában rendszerint összefüggéstelen szavakat beszélt és felült ágyában. A dolog többnyire ennyiben maradt. Egyszer, talán tizenhét éves korában éjjel felkelt, gyertyát gyújtott, felöltözködött, összeszedte annak a gimnáziumnak iskolakönyveit, amelybe együtt jártunk, és lement a lépcsőn a tornácra. Itt megállott az erős ütőszekeretű nagy óra előtt és amint télen kora reggel rendszeren szokta, odavilágított a számlapra. A véletlen úgy akarta, hogy az óra ugyanebben a pillanatban tizenkettőt ütött. Az utolsó ütésekre annyira éber lett, hogy felismerte képtelen helyzetét és önmagától, valamint a kísérteket órájától megijedve, hozzám futott fölkellett és elbeszélte, mi történt vele.

+ Villamos tüzhelyek. A villamosság hódító útjában eljutott már — a konyhába is. Miután már világít és kocsit húz, most már főznek is vele. Ebben a minőségben először és próbaképpen St.-Imierben, Svájcban szerepelt. Egy társaság, amely a villamosság ilyen természetű felhasználására alakult gyönyörűen felszerelt villamos konyhát rendezett be, amelynek a kályhájában villamossággal tüzelnek. A nagy próbafőzés az elhasznált áram szigorúan pontos ellenőrzésével történt és az eredmény a következő: Egy két kilós darab hús a villamos tüzhelyen 55 perc alatt főtt meg jó puhára, egy csirke 35 perc alatt, a főzelék megmelegítése 2 perccig tartott. Ami az elhasznált áram árát illeti, az egész tizenkét szemlére való ebéd elkészítése husz fillér ára tüzevalót fogyasztott. Ha tehát a villamosság fejlesztéséhez a kellő anyag megvan és így az áram sokba nem kerül, a villamossággal való főzés olcsóbb, mintha gázzal tüzelnek.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, november 9.

Gabonauzlet. (Reich Jenő és társa-cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyobbára boros volt, utóbb azonban kiderült és erősen csökkent hőmérséklet mellett száraz maradt. Éjjel át gyenge fagy is állott be. Az őszi vetés állása mindenütt kielégítő. A vízállás csökkent és nagyon alacsony.

A külföldi piacok üzletmenete ismét szilárdabb irányzatú, a forgalom is megjavult, amihez főleg a bekövetkezett hidegebb időjárás járult hozzá. A szilárdulás egyébként, mint rendszeren, eltekintve saját piacunktól, Amerikából (New York) indult ki, ahol gyengébb hozatalok, a látható készleteknek csak mérsékelt emelkedése, főleg azonban hausse-operációk és árfolyamok tartós javulását eredményezték. Jobb exportkeresletre a tengeri is emelkedő volt. Angliában is szilárd volt a hangulat. A vételkedv kedvezőbben alakult és az árak az összes cikkekben javultak. E mellett tengeri is jó érdeklődéssel találkozott és tekintettel az amerikai gyenge termésre és hiányzó ajánlatokra, a Balkán államok és Oroszország kínálata is gyors elhelyezést talált. A francia piacokon a múlt heti lanya felfogást szilárd irányzat váltotta fel és liszt, úgy mint buza 1/3 frankkal magasabb. Németországban a fogyasztás ugyancsak kényyszerülve volt magasabb árakat engedélyezni, melyek 4 márká javulást tüntetnek fel. A többi kontinentális piacokon is szilárd az irányzat és az árak emelkedőek.

Nálunk a forgalom rendes keretben maradt meg, a hangulat azonban az egész hét folyamán szilárd volt és zab kivételével az összes cikkek emelkedő irányzatot követtek.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza már a hét elején szilárdan indult és eme

jellegét az egész hét folyamán megtartotta. A vételkedv ugyan nem volt különösen élénk és a kínálat ennek megfelelően szintén mérsékelt maradt; a bekövetkezett hidegebb időjárás, úgy mint a korlátozott hozatalok a malmok érdeklődését azonban állandóan ébren tartották. A szilárd és emelkedő határidőpiao ugyancsak hozzájárult, hogy a tulajdonosok magasabb árkövetéseket támaszozzanak, melyeket a malmok megadni is voltak kénytelenek. A napi forgalom egyébként csak mérsékelt maradt és az összeforgalom 190.000 méterháza, mi mellett az árak 20 fillérel emelkedtek. Hosszu idő után a héten végre a 9.—koronás jegyzés is fordult elő. A hét végével az irányzat azonban ellanyhult és az elért árelőnyből 5 fillér elveszett. Az összhozatalok nagyobbbrészt eladott árban 197.000 méterháza, melyből 930 méterháza ment tovább.

Rozs ugyancsak tartósan szilárd maradt. A kínálat aránylag elég jó ugyan, a helyi fogyasztás azonban szintén jobb keresletet tanúsított és az árak így fokozatosan 10 fillérel emelkedtek. Minőség szerint 6.90—7.05 K., finom árúért 7.10 K. fizettek budapesti paritására és 7.25 K.-ig 8 óra helyben. Nyíri származéku árban mérsékelt forgalom volt. 6.40—6.50 K. árakon Debreczen paritására. Az utolsó üzleti napon az irányzat e cikkekben is ellanyhult és az árak 5 fillérel csökkentek.

Árpa (takarmány- és hántalási célokra) különösen jobb minőségű árban szeszégetők részéről találkozott jó érdeklődéssel és 10 fillérel magasabb árakon volt elhelyezhető. Gyárosok és hízalók ennek ellenében csak változatlan árakat fizettek. Minőség szerint 5.90—6.35 K.-ig jegyzünk készpénz helyben. A hét végével a kereslet azonban erősen megcsappant. Szerb árpából körülbelül 2500 méterháza kelt el 5.75 K. áron elváltomán 3 óra helyben. Malata- és sörárpák állomásokon átvéve kisebb tételekben és változatlan árakon a belvárosi fogyasztás céljaira találhat elhelyezést.

Zab csak mérsékelttel volt kínálva, a kereslet azonban szintén inkább gyengének nevezhető. Az irányzat mindazonáltal szilárd és az árak jól tartottak voltak, csupán a hét vége felé mutat az irányzat valamivel csendesebb fordulatot. Az elkelt ára 4000 mm. szín és tisztaság szerint 7.05—7.50 korona között ér el helyben. Külföldi szerb és román zabból egyes kocsirakományok 6.85—6.95 korona között adták el helyben.

Tengeri ó árban úgy Kőbánya, mint szeszégetők részéről jobb keresletre talált és 10 fillérel magasabb árak mellett a forgalom is élénk volt. Az árak 5.50 koronáig jegyeznek helyben. Új tengerit a helyi fogyasztás és elszállítási célokra ugyancsak jobban kerestek és az árak 25 fillérel javultak. Novemberi szállításra 4.50 korona, decemberre 4.65 koronáig fizettek budapesti paritására. Tiszavidéki ajánlatok iránt az érdeklődés gyengébb és az emelkedés is korlátozottabb. Karczagon 4.05 koronát, Kabán 4.05 koronát fizettek.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce üzletellen. Határidőrepe 1902. augusztusra üzletellen, csendes és 11.80—11.90 K. jegyez. Vadrepe 6.75—7.25, gomborka 12.50—13.—, lenmag 15.——16.— K. Kendermag csendes, 9.25—10.— K. között jegyez helyben.

Hüvelyesek: Bab továbbra is el van hanyagolva és üzlet alig fordul elő. Trieurozött apró babért az Gyöngyös-Félegyházán 8.25, gümbölyű babért Baja-Mohács Zomboron 7.30 K., Székesfehérvárott 7.80 K., barnababért Kalocsán 6.20, N.-Károly 5.50 K. fizetnek. Erdélyi bab reláció szerint 6.50—6.60 között jegyez. Köles hazai áru helyben 4.40—4.50 K., oláh származékok 4.50—4.60 K. elvámolva 3 havi időre. Bükköny szilárd, budapesti paritásra 7.75 K. jegyez.

Ipar és kereskedelem.

A német tőzsdereform Berlinből jelentik: Több lap azt a hirt hozta, hogy a vámtarifa tárgyalására való tekintettel a tőzsdetörvény reformját ebben az évben már nem tárgyalja a birodalmi gyűlés. Evvel szemben a *Nationalzeitung*nak az az értesülése, hogy a tőzsdetörvényt még ebben az ilyesszakban fogja tárgyalni a birodalmi gyűlés.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályainak kedden, november 12-én délután 5 órakor az egyesületi helyiségében (VI., Uj-utca 4. sz. I. emelet) felolvasó ülése lesz. A napirend tárgya: *Gelléri Mór felolvasása: Az osztrák ipartörvény-novella ismertetése.*

A newyorki tőzsde. *Newyorkból* jelentik tegnapi kelettel: A mai értéktörszén a spekulánsoknak az árfolyamok emelésére irányuló törekvései lépést tartottak a realizálásokkal. Jobb bankkimutatás és kedvezőbb kereskedelmi kimutatás reménye jótékony hatással volt a piacra, amit támogatott az a hír is, hogy egy társaság alakult, amely a Vanderbilt-féle vasutakat át akarja venni. Zárlat szabálytalan. Részvényforgalom 920.000 darab.

Hajózás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy az előrehaladott évadra való tekintettel a vukovár-újvidéki hajójáratokat november 20-tól kezdve a következő megszokással fogja fenntartani: A fentemlített naplók kezdve megszűnnek a vukovár-városi, a sárengrádi és a futaki kikötő-, valamint az opatovcezi és novoszelli lakikállomások, Sárengrád állomás pedig a hátralevő időre lakikállomásként fog fenntartatni s továbbá a gőzös Vukováról reggel 4 óra helyett 4 óra 30 perccor fog indulni s ennél fogva a lemenetben az összes állomásokat 30 perccel később fogja érinteni. November hó 20-ikán esedékes menettel megszűnnek továbbá a baja-apatini rendes hajójáratok, minél fogva az ezen vonalon lévő állomások személy- és áruforgalma az említett napon s folyó évre megszűnik.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Hoffmann Vencel kereskedő Schüttenhofen, Hiebel Gusztáv szabó Reichenberg, Pircher Károly kereskedő Grác, Eisenstädter Lázló kereskedő Fehértemplom, Kovaltik Ignác kereskedő Bánffy-Hunyad.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítői üzleti jelentése.) A lejolt hét legkiválóbb eseményét a friss telt tojás árának 89-90 koronára való emelkedése képezte. Ezen cikkben, valamint vajban a vételekvid kitűnő, a piacra kerülő áru gyorsan és jó árak mellett helyezhető el, a hozatalok különösen vajban alig idezik a szükségletet, a szállítást a legmelegebben ajánljuk. Husfélében az üzlet javult, vidéki marhabús hátulját 70-80 koronával, elejét 60-68 koronával adtuk el kilonként; őlt borjút bőrből hosszan mérve sulylevonás nélkül 90-108 fillérrel kilonként minőség szerint. Nyuzott birnákért egészben 40-60 fillért, őlt sertésekért szárona nélkül 80-88; szalonnával porkőbe 80-88 fillért fizettek a vevők kilonként minőség szerint. Őlt borjokban, valamint porkőlt sertésekben jó a kereslet, most már ajánljuk a szállítást rendszeres folytatását. Disznósír szintén jó keresletnek örvend; ma 0.96-1.-koronát értünk el kilonként. Elő baromfi nem volt keresett, rántani való csirkéért 0.90-1.20 korona. I-a sütni való csirkéért 1.20, 1.60-2.20 korona, I-a hizott kacsaért 4.40-5.-kor., I-a hizott ludért 12-13 korona és I-a hizott pulykákért 7-8 koronát értünk el páronként minőség szerint. Szép hizalt baromfi szállítást kérjük. Vágott baromfihoz a hét utolsó két napját nagyon élénk volt az üzlet. I. rendű vágott libáért 1.04-1.10 koronát értünk el, de a két nap óta tartó tömeges árulhetetlenség folytán a kínálat nagyobb a keresletnél, mely körülmény az árak esékesését idézte elő. A mai ár -90-1.-korona minőség szerint. A szállítást folytatásat ajánljuk, de olyformán, hogy a hét folyamán kétszer-háromszor érkezék az áru a piacra, mert csakis így lehet a jó vásárokat kellően kibaszni. Tojásban, mint tent emiellötti kitűnő az üzlet. I. rendű friss áru nagyon keresett s ma 89-92 korona az ár. A készletek mielőbbi felszállítását legmelegebben ajánljuk. Gyengébb minőségű áru 84-86 koronára apadt tojás 73-76 korona. - Vaj. I. r. teavaj 2.20-2.40, söt 2.50 koronával adtuk el kilonként, lózsóvaj 1.70-1.80 koronával minőség szerint. - Alma és körte: Finom tárgyúmból jó áron helyezhető el. - Burgonya: Elsőrendű nagy gumós sarga 3.40-3.60 korona, róza 2.80-3.-korona 100 kilonként minőség szerint. Nagy gumós rózsaburgonya keresett. - Vadjételekben az üzlet szintén javult; a hideg időjárás kedvez a kiviteli üzletnek; a pesti piacra való szállítást ajánljuk. Ma szép nagy nyulakat darabonként 2.30-2.60 koronával, süldőket 1.20-1.50 koronával, fogoly pártát 2.-2.10 koronával, fácánát 4-6 koronával, őzet egészben mérve 1.-koronával, szarvas 70-76 fillérrel, dämvdavat 70-80 fillérrel és kisebb vadászónt 1.-koronával adtuk el kilonként. Szeszárak. A kontingens nyerseszár ára Budapestén pénzben 42.-korona, áruban 42.50 korona. Bécsben a kontingentált nyerseszár ára 38.80 korona pénzben. 39.-korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-lóvárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi november 9-én. Készlet 488 darab. Erkezett 847 darab. Összesen 1335 darab. Eladott 1006 darab. Maradt 329 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 82-88 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 84-90 koronáig, 320-380 klg. sulyban 84-92 K-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilós 76-84 koronáig, Malac 72-76 korona. Az irányzat lanyha.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, november 9.

A mai buzaüzletben lanyhább lett az irányzat és mérsékelt vételkvd mellett csak 18000 métermáza buza került a forgalomba 5 fillérrel alacsonyabb árakon.

Árpában és rozsbán 5 fillérrel estek az árak. Zabban lanyha volt az irányzat. Tengeri változatlan maradt. Eladott:

Buza. Tiszavideki: 1000 mm. 80 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 80+5 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 80 f., 300 mm. 79 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 77+8 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 78+5 k. 8 K. 70 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 500 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 230 mm. 78 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 77+5 k. 8 K. 55 f., 100 mm. 77+5 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 55 f., 100 mm. 76+5 k. 8 K. 60 f., 100 mm. 74+5 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 70+5 k. 8 K. 70 f. Fehérmegyei: 1900 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 2100 mm. 77 k. 8 K. 50 f., 350 mm. 76 k. 8 K. 45 f. Tolnai: 300 mm. 79 k. 8 K. 77 1/2 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 77 1/2 f. Pestmegyei: 100 mm. 79+5 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 76+5 k. 8 K. 60 f., 1150 mm. 78 k. 8 K. 75 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 45 f., 100 mm. 77+5 k. 8 K. 60 f., 400 mm. 77 k. 8 K. 55 f., 500 mm. 77 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 70 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 76+5 k. 8 K. 70 f. Marosi: 100 mm. 75 k. 8 K. 10 f. Szerémségi: 1000 mm. 79+5 k. 8 K. f. Raklárú: 700 mm. 79 k. 8 K. 70 f. Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. - f. Arpa: 100 mm. 6 K. 20 f., 100 mm. 6 K. - f., 150 mm. 5 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 15 f. Zab: 300 mm. 7 K. 70 f., 100 mm. 7 K. 50 f., 100 mm. 7 K. 30 f., 100 mm. 7 K. 30 f., 100 mm. 7 K. 15 fillér. Tengeri új: 1200 mm. 4 K. 50 f., 300 mm. 4 K. 51 f., 500 mm. 4 K. 50 f., 300 mm. 4 K. 47 1/2 f., 400 mm. 4 K. 60 f., 200 mm. 4 K. 62 1/2 f. Tengeri ő: 500 mm. 5 K. 48 f. Készpenzület mellett.

A készáru hivatalos árjegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. - A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, Kilós, 50 kilogramm ára, K-10l, K-1g, K-10l, K-1g. Rows include Tiszavideki új, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácsági, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonafajták, Kilós, 50 kilogramm ára, K-10l, K-1g. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Kéles.

A határdőzlet folyamán a következő költségek történtek: Áprilisi buza 1902. : 8.72-8.73-8.71-8.70-8.68. Áprilisi rozs 1902. : 7.88-7.87-7.86-7.85-7.84. Áprilisi zab 1902. : 7.39-7.38-7.37. Májusi tengeri 1902. : 5.49-5.48-5.47-5.46-5.44. Augusztusi repce 1902. : -.-.-.-.-.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1902. : 8.67 pénz 8 68 ár. Áprilisi rozs 1902. : 7.36 " 7.37. Áprilisi zab 1902. : 7.38 " 7.40. Májusi tengeri 1902. : 5.47 " 5.47. Augusztusi repce 1902. : 11.80 " 11.90.

Délután fél 5 óraker zárul: Buza áprilisére 1902. : 8.67-8.68. Áprilisi rozs 1902. : 7.37-7.38. Áprilisi zab 1902. : 7.40-7.41. Májusi tengeri 1902. : 5.46-5.47. Augusztusi repce 1902. : 11.80-11.90.

A budapesti értéktözsde.

Ma kedvezőbb politikai hírek érkeztek, minek folytán a tőzsde hangulata kellemesebb irányzatban leledzett; a mai üzletlenség azonban nem engedte a jobb fellégés érvényre jutását. A déli tőzsde változatlan volt, az üzletlenség ijesztő mérvben terjedt el. A helyi piac szintén el volt hanyagolva, csupán Közútiban volt egy-két kötés. A valutapiac változatlan. Az előtőzsde: üzletlenség. Köztűtek: Osztrák hitelrészvény 616.25-616.75. Államvasuti részvény 619.75-620.-korona. A déli tőzsde: változatlan. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 632.-633.-. Osztrák hitelrészvény 616.-616.50. Államvasutak 620.-620.50. Koronajáradék 92.95. Rimamurányi 408.-. Közúti vasút 553.50-554.-korona. Forgalmoba került továbbá: Aranyjáradék 118.-118.50. Általános vagonkölcsönző 920.-930.-korona. Utftőzsde. A 4 órai záratkor maradt: Osztrák hitelrészvény 616.25. Magyar hitelrészvény 632.-. Leszámlító 409.-. Rimamurányi vasút 400.-. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 620.-. Közúti vasút 553.50. Villamos vasút 278.-korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg: Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 41.-48.-korona, vörös aprószemű 39.-43.-korona, vörös erdőlyi -.-.-korona, vörös búsági -.-.-korona, középszemű 45.-47.-korona, nagyszemű 48.-52.-korona. Disznósír: budapesti 49.50-50.-korona, vidéki -.-.-korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki -.-.-korona, városi 4 darabos 43.-43.50. korona, 3 darabos 44.50-45.-korona, lüstit -.-.-korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50-15.-korona 120 darabos -.-.-korona, 100 darabos 15.50-16.-korona, 85 darabos 16.25-16.75 korona, azonnali szál-

litásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.50-16.-korona, 100 darabos 15.50-16.-korona, 85 darabos 16.-16.25 korona. Szilva: sláviai -.-.-korona, szerbiai 17.-17.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtőzsde barátságos hangulat mellett indult. Az üzlet további folyamán lanyha üzletmenet mellett az árfolyamok tartottak.

A déli tőzsde teljes üzleti csundességben indult, kevéssé változó árakkal. A berlini jó irányzat hatása alatt az árak némiképpen javultak.

Záralt változatlan, Berlinre tartott.

Bécs, november 9. (Magyar értékek zárlata.) 4%-os aranyjáradék 118.05. Liza és szegedi kölcsön sorsjegy 144.40. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.20. Magyar keleti vasúti állami kötvény 118.75. Magyar leszámlító-és pénzváltóbank 457.-. Rimamurányi vasút részvény 408.50. Magyar koronajáradék 92.90. Magyar földterem. kötvény 92.85. Magyar hitelbank részvény 651.-. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 178.75. Kassa-óderbergi vasúti részvény 350.-. Magyar kereskedelmi bank -.-. Magyar cukoripar 1070.-.

Bécs, november 9. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2%-os papírjáradék 98.65. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.60. 1300-os sorsjegy 139.-. Osztrák hitelrészvény 401.50. Angol-osztrák bank 261.25. Bécsi bankesület 417.75. Osztrák-magyar bank 1602.-. Déli vasút 63.-. Dunagőzhajózási részvény 775.-. Dohányrészvény 267.-. Császári és királyi arany 113.2. Német bankváltók 117.15. 4 1/2%-os ezüst járadék 98.45. Osztrák koronajáradék 95.50. 1804-iki sorsjegy 218.-. Osztrák hitelműzleti részvény 616.50. Unionbank 511.-. Osztrák Lánderbank 391.-. Osztrák-magyar államvasút 619.50. Elbavölgyi vasút 467.-. Alpezi bányarészvény 343.-. 20 frank arany 19.04. Londoni váltóór 239.15. Bécsi Tramway Ltt B. 236.55. Bécsi Tramway Ltt A. 241.50. Lipót köhő -.-. Az irányzat esendes.

Bécs, november 9. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 616.50. Magyar hitelrészvény 632.-. Angol-Osztrák bank 262.-. Bécsi bank-egyesület 418.25. Union bank 511.50. Lánderbank 491.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 619.75. Déli vasút 63.50. Elbavölgyi vasút 467.50. Északnyugati vasút részvény 461.50. Dohányrészvény 268.50. Rimamurányi vasút 409.-. Alpezi bányarészvény 343.-. Májusi járadék 95.65. Magyar korona járadék 92.90. Török sorsjegyek 93.50. Német birodalmi márká 117.22-27. Napoleon d'or 19.04.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, november 9. (Hozzászólások.) A tőzsdén eleinte határozott csund uralkodott. Belföldi bankokban nem volt forgalom. Tizenkét bankenték közül csak négyben történt üzletkötés az első órában. Bányarértékek gyöngök arra a hírre, hogy a Lauraköbönél munkabeszakításokat helyeztek kilátásba, hogy az öntőtest-szindikátus meghívást és hogy Amerikában újabb szénkiviteli üzletet kötöttek Németország számára. Járadékok esendek. A második tőzsdéórán mindenütt üzletlenség uralkodott, csak bányarértékek emelkedtek hétrégi fedezésekre. Magánamlatláb 278/90.

Berlin, november 9. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék -.-. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.25. Elbavölgyi vasút -.-. Magyar koronajáradék -.-. Osztrák-magyar államvasút 133.10. Kassa-óderbergi vasút -.-. Bécsi váltóór 85.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön -.-. Alpezi bányarészvény -.-. Disconto-Comandit 171.75. Aitalános vilámmossági Edison 178.75. Gelsenkirchen 160.-. Laura-köhő 178.40. 4 1/2%-os ezüstjáradék -.-. 4%-os magyar aranyjáradék -.-. Osztrák hitelrészvény 194.40. Déli vasút 16.25. Károly Lajos vasút 62.40. Orosz bankjegyek 216.60. 4%-os új orosz kölcsön 96.10. Török dohányrészvény -.-. Olasz járadék 98.80. Magyar hitelbank -.-. Dynamit Irust -.-. Harpen 157.-. Az irányzat szilárdabb.

Berlin, november 9. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4%-os magyar aranyjáradék 100.30. Magyar koronajáradék 93.80. Osztrák hitelrészvény 194.50. Osztrák-magyar államvasút 133.10. Déli vasút 16.25. Északnyugati vasút 216.60. Elbavölgyi vasút -.-. Orosz bankjegy készpénz -.-. Buschthebradi -.-. Orosz bankjegy -.-. (Ultimo.) Lombard -.-.

Páris, november 9. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút -.-. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.-. Osztrák Lánderbank -.-. 3%-os francia járadék 100.92. Ottomankbank 618.-. 3 1/2%-os francia járadék 101.-. Alpezi bányarészvény -.-. Déli vasút -.-. 4%-os magyar aranyjáradék -.-. Párisi bankrészvény 970.-. Olasz járadék 98.97. Francia törleszt. járadék 99.60. Osztrák földművelési részvény -.-. Török dohányrészvény 294.-. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, november 9. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék 98.90. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.10. Magyar koronajáradék 91.-. Osztrák-magyar bank 115.40. Déli vasút 16.25. Elbavölgyi vasút -.-. Londoni váltóór 204.-. Bécsi bankesület 105.30. Villamos részvény 112.90. 3%-os magyar aranykölcsön 83.50. 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.80. 4%-os magyar aranyjáradék 99.55. Osztrák hitelrészvény 194.50. Osztrák-magyar államvasút 133.30. Északnyugati vasút -.-. Bécsi váltóór 85.30. Párisi váltóór 812.83. Unio bank -.-. Alpezi bányarészvény 171.-. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, november 9. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.00. 1800. sorsjegy 139.50. Déli vasút 16.-. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.75. Osztrák hitelrészvény 194.75. Osztrák-magyar államvasút 133.-. Olasz járadék 98.50. 4%-os Magyar aranyjáradék 99.70. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

November 9. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hizott sertések ára: 1. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) -.-. fillér. Öreg közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő sulyban) -.-. fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 92-93.- fillér. Fialat közep (páronként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 91-92.- fillér. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) -.-. fillér. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) -.-. fillér. Közep (páronként 240-280 kilogramm sulyban) -.-. fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban)

— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban). — fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 86—88 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 84—86 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 80—82 fillérig.

Serítéslétszám 1901. november 7. napján volt készlet 39,065 darab. — 1901. november 8. napján lelehajtott 718 darab. 1901. november 8. napján elszállított 970 darab, 1901. november 9. napjára maradt készletben 38,813 darab.

Napirend.

Napló. Vasárnap, november 10. — Római katolikus: F. 24. B. a. ót. — Protestáns: F. 24. Lili. M. — Görög-ország: (október 28.) G. 23. Neonil. — Zsidó: Marcheschwan 28. — Nap két: 6 óra 43 percek. — Nyugszik 4 óra 12 percek. — Hold két: 5 óra 45 percek reggel. — Nyugszik: 3 óra 46 percek délután.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Múzeum. Képtár nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi terai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában nyitva van délelőtt 9—11-ig.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó házára az Üllői-úton nyitva délelőtt 9—12-ig.

Természettudományi gyűjteménye múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Teknőgázolási Múzeum. Nyitva délelőtt 9—11-ig.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-út 14.) nyitva d. e. 10—11-ig. Belépődíj nincsen.

Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva délelőtt 9—12-ig.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparsarkokban d. e. 9 órától d. u. 12-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája zárva.

Nemzeti Szalon állandó kiállítása d. e. 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér.

Vadászati kiállítás a városligeti fővárosi pavilonban reggel 8 órától este 8-ig. Belépődíj 60 fillér.

Múzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-tól 8-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztály és keleti mintatár: V. körület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Házirak területe állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokratái is eszközöltek) a városligeti iparsarkokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— November 9. —

Kinevezések. A király Spies Viktor kolozsvári m. kir. VI. honvéderületi parancsnokság állományaiba tartozó honvédelezes-hadbíró november hó 1-ével a m. kir. honvéd főtörvényszék rendes előadójává; az igazságügyminiszter dr. Radványi Géza ügyvédjelöltet a marosvásárhelyi törvényszékhez, Somody János ügyvédjelöltet pedig a szigetvári járásbírószághoz aljegyzőkké; a kolozsvári ítélőtábla elnöke Hosszu Elemér végzettségű joghallgatót a kolozsvári ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorlókká; a trencsényi törvényszék a telekkönyvi hatósággal felruházott zsolnai járásbírószághoz melé dr. Pollák József zsolnai joggyorulóvédőt tót és német tolmácsá nevezte ki.

Kérelmek. Az igazságügyminiszter Polgár István szabadkai járásbírósi albíró a szegedi ítélőtáblához tanácsjegyzőül, Lebeckzy István beszteczebányai törvényszéki bíró a beszteczebányai törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül rendelte ki.

Nemaggarosítók. A belügyminiszter megengedte kiküldetésre Kohn Inre kapokeresztúri lakos vezetőnekének Simonra, Weinstein Róza, valamint kiskoru Weinstein Fáni abonyi lakos vezetőnekének Vidára, Prisztás István budapesti lakos vezetőnekének Puszkára, kiskoru Schwartz Ignác álmosdi lakos vezetőnekének Sarkadira, Morgenbesser Mór szegedi lakos vezetőnekének Marosra, kiskoru Blau Ferdinánd csejthei lakos vezetőnekének Balogra, Lichtblau Joachim aradi lakos, valamint kiskoru Isányi Rebeka vezetőnekének Lévalra, Leutschuk Adám ószáczvai lakos csendőr vezetőnekének Lebelre, Rosenblüth Kálmán bécsi lakos vezetőnekének Révészre, kiskoru Frankl Ferenc és Sándor budapesti lakos vezetőnekének Heltaira, kiskoru Abraham Mihály újvidéki lakos vezetőnekének Abrányira, Blau Károly erzsébetfalvi lakos vezetőnekének Bartosra, Schwartz Lipót budapesti lakos vezetőnekének Szegőre, kiskoru Gansz Zsigmond budapesti lakos vezetőnekének Gátra, Kohn Gyula (Julia) rózsahegy-i kunyári lakos, valamint kiskoru Oszkár fia vezetőnekének Fonárra, kiskoru Weisz Oszkár székesfehérvári lakos vezetőnekének Vasra, Altmann Miksa miskolczi lakos vezetőnekének Andorira, Gärtner Vilmos miskolczi lakos vezetőnekének Kertészre, Schönfeld József budapesti lakos vezetőnekének Halászra, Ticsimunka István próbacsendőr balazsagymartai lakos vezetőnekének Temosire, kiskoru Blaustein Andor, Anna, József, Irén és János szilyéri lakos vezetőnekének Balázsrá köré átválttatását.

Pályázatok. A kassai adóhivatali segédi állásra 14 nap alatt, — a zalaezsgői törvényszéknek irnoki állásra 4 hét alatt, — a fiumei pénzügy-gazdálkodásnál fogalmazógyakorlóki állásra 15 nap alatt, — a székeslyhdi adóhivatali adóosztályi állásra 14 nap alatt, — a berecsty-újfalui adóhivatalnál adóosztályi állásra 2 hét alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, november 9.

A tegnapi északi depresszió a Finn-tőből felte megérősdőve, zart alakot öltött, míg a magas légnymás nyugat felé vonult, minnek következtében északkeleti és nyugati Európa időjárása teljesen ellenkező; ott a hőmérséklet jóval a fagyponat alatt, itt meglehetősen felette van; ott általánosan haza-zott és eső esett, itt pedig száraz maradt.

Hazánkban az idő változó felhőzetrel száraz és hűvös

voit, helyenként éjjeli fagygyal. Kisebb csapadék volt az ország északi hegyvidékein. (Stubnyafurdo.)

Küldés: Megtekintendő szettekkel változóan felhős és valamivel enyhébb idő várható, elveto csapadékkal.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-út 36. címbalmok, hegedűk, fuolák s minden más hangszert juttanyos árban szereshetők meg. Külön zongoratermek a Kossuth-lajos-utóban (a Károly-körút sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala közönség részvénytársaság. Beizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Banke Gyula. Központ: VI. Andrássy-út 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték felolási helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-körút 13.; IV. Ferenciek-tere 4. (irányítók: sarak); VII. Király-út 57.; VIII. József-körút 2.; VIII. Üllői-út 6. sz.

Elősz. Leánykiállításai Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosítási Intézet, Budapest, VI. Teréz-körút 40—42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,717,552,21 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koroná föl korlátlan összegig biztosíthatók.

Vizállás.

	Nov. 9.	Nov. 10.		Nov. 9.	Nov. 10.
	méter	méter		méter	méter
Inn	Schärding	0,28 0,28	Tisza	M-Sajpat	0,29 0,29
Duna	Passau	1,07 1,06		Tekelenha	0,19 0,19
	Linz	1,56 1,42		V-Namény	0,19 0,21
	Bécs	1,24 1,27		Borsod	0,27 0,28
	Pozsony	0,37 0,28		Tisza-Féreg	0,25 0,28
	Komárom	1,19 1,18		Szolnok	0,05 0,14
	Budapest	0,29 0,22		Csongrád	1,15 1,17
	Pala	0,28 0,24		Szeged	0,26 0,43
	Munkács	0,78 0,72		Török-Bánya	0,24 0,28
	Gambos	1,23 1,28		Tisza	1,29 1,18
	Ujvidék	1,05 0,99		Ónodra	0,26 0,26
	Pannocsa	1,22 1,28		Tupolya Hoór	1,11 1,11
	Orsova	2,29 2,18		Bodrog	0,20 0,23
Morva	Magyarláka	0,27 0,28	Sajo	Zselica	1,04 1,04
Vág	Zolna	0,19 0,19	Hornád	H-Némethi	0,10 1,18
	Trnava	0,15 0,13	Buretyó	Margas	0,22 0,22
	Ferencv	0,29 0,24		H-Ujfalva	0,23 0,23
Rába	Sz-Gottárd	0,10 0,10	Körös	Csúcs	0,24 0,17
	Sérvár	0,29 0,28		N-Váradi	0,17 0,17
	Győr	1,28 1,27		Bélnyos	0,23 0,26
Dráva	Pottau	0,28 0,25		Tombá	0,14 0,20
	Székesy	0,18 0,18		Borsod	0,24 0,24
	Bere	0,22 0,19		Borsodján	0,20 0,12
	Eszék	1,11 1,07		Béke	0,12 0,26
Mara	M-Szerdah	0,41 0,43		Gyoma	0,24 0,24
Száva	Zágráb	0,29 0,28	Máros	Gy-Pécsfővár	0,24 0,29
	Szilak	1,18 1,20		Borsod	0,27 0,28
	Mitrovica	0,70 0,51		Soborján	0,21 1,28
Szamos	Décs	0,20 0,27		Arad	0,25 0,13
	Szésmár	0,20 0,28		Mák	0,20 0,13
Kraszna	N-Majdány	0,10 0,11	Tisza	K-Kécskés	0,10 0,13
Latorca	Munkács	0,22 0,28	Béga	Nizséd	0,24 0,24
Szabolcs	Honoma	0,05 0,05		Tomonyvár	0,24 0,11
Uj	Ungvár	0,04 0,04		Bécsörök	0,32 0,32

Tek. Csillag Anna urnőnek.
A szállított Csillag-hajkenőcs kiváló szolgálatot tett nekem a ezért örömmel örösztem, hogy használata által rövid idő alatt egy haját értem el, hogy minden ismerősöm és barátnőmnek a legmelegebben ajánlani fogom.

Bécs, 1897. február 2-án.

Sandrock,
a cs. és kir. Burgtheater tagja.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem küldjön 10 kenőcsből újbol 2 tégelylyel.

Gottmanné,
Főkonzal neje, Drezda, Bernhardstr. 1.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Küldjön alant címre ismét egy tégelyt haj-növesztő kenőcsből postánvétel.

Gordier Camilla,
tábornok neje, Úrsz, Kaszinogasse 11.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem postánvételrel egy tégelyt kitűnő hajkenőcsből küldeni.

Metterlich Vilma grófnő
Ruben-kassoly, Meran mellett.

Igen hálásan Csillag Anna urnőnek.
Kérem részlete még egy tégelyt 10 kenőcsből küldeni. Az eddigi eredményeimet igen meg vagyok elégedve.

Mály Etelka,
törvényszéki elnök neje, Temesvár.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem postánvételrel egy doboz csodálatos kenőcsből küldeni.

Dr. Zepoll A.,
fűrdőorvos, Emsdorf, Szászla.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelylyel postánvételrel küldeni.

Gróf Szóchényi,
Marali, Somogyin.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Küldjön kenőcsből kérem megint egy tégelylyel küldeni.

Potocki gróf,
Buzác, Lemberg mellett.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérek híres hajkenőcsből ajánlott küldéssel újbol egy tégelyt.

Kielmanneg gróf,
Könitz uradalom.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem 10 kenőcsből egy tégelyt utánvételrel küldeni, mindig meg vagyok vele elégedve.

Dorn Anna
Gross Strasse, gr. Kofu Bahn.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem postánvételrel 2 tégelyt hajkenőcsből küldeni. Meg vagyok lepve a kenőcs gyors és jó hatására. Hajam az utóbbi időben bámulatosan nőtt s azokivül mindentüti új haját keletkezett. Kenőcsét mindenképpen a legmelegebben ajánlom.

Zedtwitz E. W. grófnő,
Unter-Neuburg bei Asch, Böhmen.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem egy tégelyt kitűnő kenőcsből postánvételrel küldeni.

Némot-Ujvár.

Sommer M.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam főtálatált hajkenőcs 14 ónapi használata után nyertem. Ezen kenőcs a legjobb szer a haj ápolására, a haj növesztés előmozdítására, a hajjalak erősítésére, melyet eddig elismertek. Uraknál erős száknövészt segít elő s már rövid használat után egy a haj, mint száknak termőszetes fényt és tömörséget kölcsönöz az emberi kor legvégsőbb határáig.

Égy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.
Postai szétküldés naponta
az összeg előzetes beküldése vagy utánvétel mellett az egész világba a gyárból, hova a rendelések intéződnék.

Csillag Anna
BÉCS, I., Seilergasse 5.
BERLIN, Friedrichstrasse 56.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Ajánlás folytan folyó hó elején vettem meg egy tégelyt hajkenőcsöt. A kenőcsnek köszönhetem, hogy hajaimmal megörszint. Kérem az én, valamint barátom részére 2 tégelyt hajkenőcsöt küldeni postánvételrel. Tisztelettel.

Winkler Josefine Kremz, Ob. Landstrasse 1. I. I.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Ma délből kőszentítés a rendelésel és minden asztal kőszentített mondom, meg vagyok győződve, hogy az oly jó, mint a milyennek barátom ajánlotta. Melléklettel küldök 15 frt. Kitűnő tisztelettel.

Elckhorn Berta Giugliata 2. Villa Puccini, Florenz.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Van szerencsém értenni, hogy a küldött kenőcsöt megkaptam, fogadja ért köszönőmet. A kenőcs királyi hasna egész boldogabb tesz engem, mert hajnövesztésem most épp oly dur, mint annakelőtte. Midőn ismételtelen köszönőmet tejezem ki, kérem az alant címre, ajánlatom folytan, egy tégelyt hajnövesztő-kenőcsből küldeni.

Wradlowsky Teréz urhálynék
szomsz. m. sz., Leobersdorfi mellett.

Dinzer Mária Bécsnűhely.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem részere postánvételrel egy tégelyt hajnövesztő-kenőcsöt a már volt mindégben küldeni.

Hohenlohe hercegnő szül. Halm hercegnő Alt-Aussch.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem postánvételrel ismét 2 tégelyt kitűnő hajkenőcsből küldeni postánvételrel.

Saungerem Emilia
Seyr.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem küldjön kitűnő hajkenőcsből egy tégelyt utánvétel.

Starbomberg Guldó gróf.
Károly.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Híres Csillag-dőle kenőcsből szíveskedjen postánvételrel fenti címre küldeni. Tisztelettel.

Markovics A.
alapítványi helyg
Grác, Technikerstrasse 9.

Tek. Csillag Anna urnőnek,
Kérem kitűnő kenőcsből egy tégelylyel küldeni.

Györfi Péter stud. med.
Bécs, Allg. Krankenhans.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem postánvételrel híres hajkenőcsből 2 tégelylyel postánvételrel küldeni, használtat tiszteltet.

Godzinsky Ló
Jaroslau, Galícia.

Mme Csillag Anna.
Kérem címre egy tégelyt, postánvételrel mellett, küldeni.

Madarsky Emilia
6 hszégy Hohenlohe hgnő komornája.

Chateau de Roncy.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem kitűnő hajkenőcsből egy tégelyt küldeni.

Leibig Lajos lovag
Reichenberg.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérem kitűnő hajkenőcsből ismét egy tégelyt címre küldeni.

Garolath hercegnő,
Cöthen (Anhalt).

Csillag Anna urnőnek.
Küldjön híres kenőcsből egy tégelyt címre.

Rinaldini Rosa báróné
Triest, Pinzosa Strassone 4.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Bíres hajkenőcsből kérek még egy tégelyt.

Conroy Felix gróf
Bécs.

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Kérek postánvételrel 2 tégelyt kitűnő hajkenőcsből.

Gróf Eszterházy Imre
Bakony-Szt.-László

Tek. Csillag Anna urnőnek.
Legyen szives küldönn bennit kenőcsből 3 tégelyt küldeni.

Eberstein Gwardi Jak
Triest.

Nem karácsonyi végelátsnak gyártott árak

Nem kielejeztett maradékok

ÁRVAY JÁNOS és TÁRSA

cs. és kir. udvari selyem- és divatáru-szállítók.
Alapítottak 1849.

Az ezidei őszi és téli idény újdonságainak leszállított áron való eladását tárházunk áruosztályában (földszinti helyiség) **mai napon megkezdjük.** Eladásra kerülnek: lyoni fekete és színes selymek, divat, szőr és angol kelmék, posztók, selyem és angol bársonyok.

Koch Testvérek

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruház
Károly-körút 26. szám.
Versenykívüli olcsó árak.
Nem gyári áru.
Csak jó kivitelű munka.

Külön szakszerű mértékosztály
— Óriási szövetraktár. Méteren-
kinti eladás.

„Montenin“
télkabátok
kék és fe-
kete boj-
hos, új ho-
ni gyárt-
mányu sző-
vetből,
könnyű és
kellőmés
viselet és
kiváló tar-
tós 22 ft.
ugyanaz
fiuk részé-
re 16 ft.
Télkabátok
minden ki-
vitelben
szürke, kék
és feketék,
egy és két-
soros, 50, 45,
40, 38, 32, 25,
20, 14 ft.,
fiuk részé-
re 16, 15 és
10 ft.

Vadász-loden kabátok hatféle ki-
vitelben, szövetbél-
léssel 14, 12, 10 és 6 ft., szőrmebél-
léssel 40, 38, 30, 18, 14 és 10 ft.

Sacco-öltönyök 30, 28, 24, 22, 17 és 14 ft.

Sans Doublur Raglan átmeneti
legújabb kabát sa-
játjából szövetbél-
léssel 28, 26, 20,
14 ft.

Meg nem felelő árúrt a pénz
visszaadjuk.

Minden darabon a szabott ár
látható.

Tessék címünkre pontosan
ügyelni.

Legolcsóbb forrás

bronz-csillárok
beszerzésére légszusz- és
villamvilágításhoz. Vil-
lum- és légszusz-világítási
installatciók.

Csillárgyár:
Stern, Merkel és társai
BUDAPEST,
VI., Szerecsen-u. 35.

Legújabb levelező.

Legújabb levelező, öntvény-
és házi titkár. A közönséges
életben előforduló mindenféle
levelek, meghívások, ajánlatok,
szereződések stb. mintáival. Ára
füzre 2 kor., könyve 2 kor. 40
füzre. Az őszeg előzetes beki-
dése esetén bérmentve küldetik
meg. Megrendelhető: Lampel
Róbert (Wodlauer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkeres-
kedésében, Budapest, Andrássy-
ut. 21. szám.

BUTOROK

úgy készpénzt, mint
részletfizetésre
a leggyorsabbtól a
legfinomabb kivitelig
legjutányosabban
Ehrentren és Fucás
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 8.
Andrássy-ut közelében.
Képes árjegyzék ingyen.

Zenítő ébresztő

Ezen meg
vannak
győzdőve a
zenítő éb-
resztő-óra
kijelölésé-
ről. Biztos,
kellőmés
a nélkül, hogy
az idegek
jéteztől meg-
látnak, mint más ébresztők-
nél. Eleg. nikkeltok, szolid
munka, olcsó ár, 2 darabot
árbeve 14 K., díjki magától vi-
lágító ébresztő-óra csengőgyű-
jöl 4.-, dátummal 4 K. 50
üll., ébresztő-automata 8 K.,
nikkel remont. óra 7 K., ezüst
rem. óra 10 K., Részletfizet-
ésre precízú remont. óra 24
K. helyett 10 K. RÜNDE-
KIN M. Bécs, IX., Berg-
gasse 3. Magyar árjegyzék
ingyen.

Mindkét nem

összes nemi és bőrbetegségeit dr. Ollivier párisi
vérgyógyító piskótáival gyógyítják, a mely
egyedül hivatalosan jóváhagyott és államilag 24.000
fránkkal jutalmaztatott. Itéje ön, hasonlítsa össze
ezen autentikus bizonylatokat, ezen egyedül létező,
kétségtelenül bizalmat érdemlő biztosítékát egy ötven-
éves szakadatlan gyógyeredménynek. Egy 80 oldalas
fizet díjtalanul küldetik meg (1 külföldi bélyeg).
Tanácsot leveleiben adunk. Rue Rivoli 33, Páris
Raktár Budapestben a Török-féle gyógyszerüzében
Király-utca 12. és több más gyógyszerüzében.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható
számos éven át szerzett gazdag kórházi ta-
pasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista
gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel
terfaknál és nőknél: gyűzőfolyást, hólyagbajokat,
bujakoros sebeket, syphilit, ennek következményeit,
makacs borbajokat és az onfertőzésből támadt
idegbetegségeket.
Meglepő az eredmény férfui gyűzőségnek (impo-
tentia) ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél.
Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógy-
szerke.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.,
(Dohány-utca sark, 1. emelet).
Bejárát a lépcsőnél. Külön várótermek.
Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP... PAP... PAP...

1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge paplan	1.50	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1 szeszajtható vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-
1 rouge			

Oszt. os. és m. kir. udvari
csokoládé gyárak
KÖLN és POZSONY.

Stollwerck-féle

csokoládé és sas-cacao
elismert legjobb minőségű.
Mindenütt kapható.

Szent-Margitszigeti gyógyfürdő

és szanatorium Budapesten.

Téli idény.

Ezen célból a kis szálloda a felső vendéglővel a közbeépített új fürdőházzal, fedett folyosóval, nagy tárgyaló teremmel s téli étkező-helyiséggel lett összeköttetésbe hozva. S ezáltal a kényesebb természetű, valamint meghűléstől féltő betegek nagy, fedett s jól fűthető területen mozoghatnak s megfelelő sőtét tehetnek; az új fürdőházban vannak az alant felsorolt gyógytényezők bevezetve, valamint a fürdők legnagyobb kényelemmel berendezve.

Első a sorban a 43.3° C. szénsavas, kén- és égvényes gyógyvíz kitűnő eredményel használtatik mint fürdő, vagy belsőleg mint gyógyital a következő kóralakok, mint köszvény, csúsz, idült higany- és ólommérgezés, zsábák, idült kütegek, izületi izzadmányok, vérsenyv, máj-, gyomor-, bélbántalmak, idült székrekedés, vesebaj, hólyag-hurut, női bántalmak, agy-, gerincagy-, idegbetegségek és hűdések ellen.

A hévfürdőkön kívül még iszap-, maláta-, fenyőkivonat-, franzensbadi lúp-, kreuznachi lug-, tengeri- s kősófürdők és iszapborogatások is szolgáltatnak ki. **Villámos fényfürdők** (ülő-, fekvő- s lábszékények) csúsz-, köszvény, túlhízás s neurasthenia ellen.

Mesteréges szénsavas fürdők és zuhany szívbetegség s ideggyengeség ellen. Nauheimi (dr. Schott-féle) gyógyeljárás szívbetegség számára (vibratorral s svéd gyógytornával).

Forró légfürdő s zuhany-masszázs (Aix-les-Bains szerint) csúsz s köszvény ellen.

Villámos vízfürdők és vizgyógyeljárások, mely különböző idegbajok (ideggyengeség, neurasthenia, hystéria, hypochondria, álmatlanság, szédülés, bémulás, ideges izgatottság, vérszegénység s emésztési zavarok) ellen a legjobb sikerrel alkalmazhatók.

Az ismert vizgyógyeljárások a hideg fürdőzéstől az izzasztó bepakolásig, Kneipp-féle gyógymód, úgy skót leöntések a legelőszerebben alkalmazást nyernek.

Svéd gyógytornaterem, masszáz s villamozás. Frenkel-Goldscheider-féle tablettázás.

Hizlál és soványító gyógyeljárás.

Téli napos időben szabadban nyugodtan való fekvés.

A nagy gonddal fentartott 150 hold nagyságú szent-margitszigeti sétakert az ő tiszta, pormentes, üde és enyhe levegőjével.

A korszerű fürdőberendezésen kívül van még 45 minden kényelemmel, telefonhírmondóval s villamosvilágítással berendezett vendégszoba, társalgóterem bel- és külföldi lapokkal. Telefon, posta. Jó konyha mérsékelt áron. Külön étlap gyomor- és idegbetegek számára.

Rendelő főorvos: dr. Ötvös József, v. szent. Rókusvárosi rendelő főorvos, az országos közegészségi tanács v. k. tagja.

Alulírott gyógyfürdő-felügyelőség s a n. é. közöset és az orvostudor urak b. figyelmébe ajánlja azon korszerű intézményeket, melyeket azon célra létesített, hogy a fürdővendégek kényelmi igényeinek és az orvos urak rendeléseinek megfelelően.

Közlekedés a fővárossal a Margit-hídon át.

A téli fürdőidény tartalma október 1-től május 1-ig, azontúl a nyári idény.

Megrendeléseket lakásokra, frissen töltött szent-margitszigeti gyógy- és tisztító ásványvizre átvessz és

bővebb felvilágosítást ad a főhercegi Szent-Margitszigeti gyógyfürdő felügyelősége.

**|| Gyümölcs-, ||
|| főzelék- és ||
|| husconservákat ||**
aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az
Első Kecskeméti Conservgyár
Kecskeméten.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könyvelmőség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalosgot a nemi életől jókavarral, szüntén és behatón felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bájait báran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan jellemes orvos specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglévő bajokat is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezésa.

Ilyen magas szociális és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kijnai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegre biztos és teljes eredménnyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttoró és egyedül álló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítható az év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhangosabb esetekben is a bujakkos sebeket, hűgycs, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az onfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlést, egyengült férfiert (impotenciát), aranyeret, börtbetegeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére különváráó terem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszlevegőt kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszereiről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-ut 10

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kibágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E cébből elhatároza az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszórral a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kibágások miatt nemi betegségekben, szellemi kényességben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkelegnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregék és fiatalok irhatnak a "State Medical Institut"-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukra nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bérmentés is magyarral, mire neki diszkrétó mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnali. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmaz senki szem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Dr. Mitzger Kataphoresis

IDEG és NEMI BETEGSÉGEK

radikális gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos m. és k. orvos

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle **sérvkötő**, hastűk, gúrcsér elleni gumiharisnya, orthopaidiai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valdói francia különlegességek F. Bergerand fils, párisi gyarából.

Részletes képes Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olesó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	16
1 éjjeli szekrény, fényezett	8	1 hálószoba, matt díofa	100
1 mosdó, 2 ajtos, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	130
2 szekrény, 2 ajtos, díofa, matt	30	1 garnitúra erépe- vagy bourette-behuizat	55
2 ágy, magas, díofa, matt	28	1 garnitúra selyem-behuizat	80
1 éjjeli szekrény, díofa, márványtal	8	1 garnitúra plüss-behuizat	80
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv.	48	1 szalonasztal	10
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 consoi márványtal és tükör	28
1 ebédlő-asztal, díofa, matt	12		

Nagy válogaték egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tisztelt olvasók!

Négy esztendeje, hogy az osztály-sorsjátékintézménye Magyarországon fönnáll és már is sokan vannak, kik ezen a réven vagyonhoz jutottak. Én magam is abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy igen számos vevőmnek nagyszegű nyereményeket kifizethettem; így két ízben a nagy **600.000 koronás** díjat, **200.000, 50.000, 60.000** stb. stb. főnyereményeket. Az olvasókat érdekelni fogja, hogy hol mindenütt vannak azok, kiket az osztálysorsjáték segített anyagi boldogulásra, itt tehát felsorolom azokat a helyeket, a hol a két **600.000** koronás díjat és a **200.000** koronás főnyereményt kifizettem.

Az első **600.000** koronás díjat nyerték a **69686.** számú sorjeggyel:

1/8 részzel Budapesten, a Kertész-utcában,
1/8 " " a Deák-téren,
1/8 " " a Mester-utcában.
1/8 " " Újpesten,
1/8 " " Erzsébetfalván,
1/8 " " Maros-Vásárhelyen,
2/8 " " Medgyesen.

A második **600.000** koronás díjat nyerték a **28718.** számú sorjeggyel:

3/4 részzel Cskme gyében,
1/4 " " Gömörme gyében,
1/4 " " Bácsme gyében.

A **200.000** koronás főnyereményből jutott:

Budapesten három vevőmnek, mindegyiknek egy egy nyolcadrészt,
Alsó-Fejérmegyében 1/8 rész,
Cinkotán 1/8 rész,
Pozsonymegyében 1/8 rész,
Kolozsvárt 1/8,
Veszprémmegyében 1/8 rész.

A **50.000, 60.000** stb. főnyeremények is mind az ország különféle részeiben kerültek kifizetésre és én örvendő látom azt a sok embert, kik apró betéttel nagy pénzt nyertek és nekem köszönik szerencséjüket.

A most kezdődő IX-ik m. kir. szab. osztálysorsjátékra fölhívom a közönség szíves érdeklődését. Szíveskedjék fölhívásomat figyelemre méltatni s a megrendeléseket azonnal hozzám juttatni. Minden megbízást azonnal eszközölök és a nyereményeket pontosan kifizetem.

Teljes tisztelettel

BIHARI EDE

a m. kir. szab. osztálysorsjáték fölárusítója

Budapest, IV., Városház-utca 14.

FÖLHIVÁS

a magyar királyi szab. osztálysorsjáték most kezdődő IX-ik sorsolásában való részvételre.

50.000 nyeremény

összesen **13,160.000** korona összegben.

1 jutalom **600.000** s nyeremények: 1 á **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**, 1 á **90.000**, 1 á **80.000**, 1 á **70.000**, 2 á **60.000**, 1 á **40.000**, 5 á **30.000**, 1 á **25.000**, 7 á **20.000**, 3 á **15.000**, 31 á **10.000** korona stb., melyek 6 osztályban kerülnek döntésre.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000.000 kor.

Az első osztály huzása

1901. nov. 21. és 22-én lesz.

Erre a huzásra ajánlok sorsjegyet:

Egész . kor. 12. — — frt 6. — Negyed kor. 3. — — frt 1.50

Fél . . kor. 6. — — frt 3. — Nyolcad kor. 1.50 — frt —.75

A megrendeléseket pontosan eszközölöm az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Minden rendeléshez a hivatalos tervet mellékelem.

BIHARI EDE

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték fölárusítója

Budapest, IV. ker., Városház-utca 14. szám.

Elárusító üzlet:

IV., Károly-körut 28. (Központi városház), a Király-utcával szemben.

Itt levágandó!

Megrendelő-lap.

T. Bihari Ede urnak Budapest.

Szíveskedjék a magy. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályú eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel hozzám juttatni.

A betétösszeg kor. utánveendő. } A nem kívántat szíveskedjék törölni.
postautalványon küldöm.

Név: _____
Cím: _____

A ki
lakást keres
vagy kiadó
lakása
van

A ki
személyzetet
keres vagy
hely nélkül
van

A ki
valamit venni
vagy eladni
akar
stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„Budapesti Napló”
apróhirdetéseit
utján.

Főhirdetés-felvétel a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

VIII. József-körut 18.

Legolcsóbb árak!

Legjobb eredmény.

BÉLDI-FEJÉR

KATALIN.

Eredeti operette három felvonásban.

A Fővárosi Színházak Műsora 103. szám.

Ára 30 fillér.